

ROČNÍK VI • ČÍSLO 6
23. LISTOPADU 2012

TĚŠÍNSKÉ

INFORMAČNÍ DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

LISTY

Jak jsme volili do kraje
Český Těšín bude v kraji
zastupovat Vít Slováček

STRANA 2

O tradičních Vánocích
Etnograf Grzegorz Studnicki
vypráví o štedrovečerním stole

STRANY 14 A 15

Mikuláš v doprovodu čertů zahájí Vánoční jarmark

Na náměstí nebude chybět velký vánoční strom.

FOTO | ARCHIV KASS

Na toho, kdo přijde v kostýmu anděla nebo čerta, čeká odměna.

Vánoční jarmark je tradiční vánoční akcí se stánkovým prodejem, ale především s kulturním programem, který společně připravují školy, školky a další organizace našeho města pod záštitou Kulturního a společenského střediska Střelnice na náměstí ČSA v Českém Těšíně.

Několik dní před Vánoci si tak můžeme připomenout, že Vánoce nejsou jen komerčním shonem a chaotickým obdobím, ale především dobou pohody, radosti a setkávání s nejbližšími třeba právě u velkého vánočního stromu, při výběru vánočního stromečku nebo u krásného betlému, který navodí jedinečnou sváteční atmosféru v našem městě.

Celá akce je zahájena Mikulášským jarmarkem 6. prosince, kdy na náměstí přijíždí Mikuláš v doprovodu čertů a andělů a je slavnostně rozsvícen velký vánoční strom, pod kterým na pódiu znějí vánoční písničky, básničky a koledy. Svatý Mikuláš také z řad dětí v kostýmech odmění 20 nejpovednějších masek andílků a čertů!

V následujících dnech v období od 7. do 19. prosince (kromě víkendů) bude na náměstí probíhat program na malém zastřešeném pódiu v době od 16:30 do 17:30 hodin. pokračování na straně 3

Když se svítilo plynem
První lampy stály před sídlem
starosty Johanna Demela

STRANY 20 A 21

Historie: Adolf Bolko Kantor – zapomenutý hrdina

Někteří lidé si ho ještě pamatují. V podivínovi, který chodil krmit do lesa ptáky, by ale nikdo nehledal nejslavnějšího sportovce města. Od smrti boxera Adolfa Bolka Kantora uplynulo 3. září dvacet let.

Život slavného boxera by určitě stál za zfilmování. On sám v roce 1937 dokonce stanul před kamerou, v roli, která mu byla nejbližší – v roli boxera. Chudý chlapec z Dolní Suché dvakrát pokořil Američana Billy de Janise, Němce Mierzwu a Koska, Edu Hulsebusse a v pěti kolech vyboodoval obávaného černého boxera Gene Jonesa.

Bolko Kantor byl dvakrát odsouzen k trestu smrti, pronásledovali ho nacisté a po válce se dočkal perzekuce i od komunistů. Přesto nepřestal boxovat a šířil tento sport po celém regionu. Odměny se však nedočkal, naopak. Zemřel, když ho odmítli přijmout do nemocnice. (RED)

Více čtěte na stranách 10 a 11

FOTO | MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO W CIESZYŃIE

Výsledky voleb do zastupitelstev krajů na území města Českého Těšína

Zatímco v rámci celého Moravskoslezského kraje zvítězila ČSSD s 27,40 % hlasů, v Českém Těšíně nejvíce voličů vhodilo do volební schránky hlasovací lístek KDU-ČSL. Tato politická strana, jejímž lídrem byl Vít Slováček, starosta města Český Těšín, získala v Českém Těšíně 23,73 % hlasů (v rámci celého našeho kraje získala KDU-ČSL 8,6 % hlasů). Jako druhá v pořadí se v Českém Těšíně umís-

tila ČSSD s 23,01 % hlasů a jako třetí KSČM, jejíž hlasovací lístek vhodilo do volební schránky 1035 českotěšínských voličů, t. j. 17,82 % voličů.

Volební účast v Českém Těšíně (27,74 %) byla nižší než průměr v Moravskoslezském kraji, který činil 33,17 %. Celkem přišlo v Českém Těšíně k volebním urnám 5988 voličů z celkového počtu 20 363. Mezi českotěšíns-

kými okrsky, kterých je 23, byly poměrné velké rozdíly ve volební účasti. K okrskům s nejvyšší účastí patřily:

- volební okrsek č. 21 – Základní škola Stanislavice - 39,74 % voličů,
- volební okrsek č. 13 – Bývalé detašované pracoviště MěÚ na ul. Tovární - 38,43 % voličů,
- volební okrsek č. 4 – Dům dětí a mládeže na ul. Hrabinské - 38,4 % voličů.

- Naopak nejnižší volební účast byla zaznamenána v okrscích na sídlišti Svibice
- volební okrsek č. 16 – Základní škola na ul. Slovenské - 18,05 % voličů,
- volební okrsek č. 17 – Základní škola na ul. Pod Zvonek - 19,55 % voličů,
- volební okrsek č. 14 – Základní škola na ul. Pod Zvonek - 19,84 % voličů.

Nízká volební účast byla rovněž ve volebním okrsku č. 11 – Základní škola na ul. Havlíčkově, zde je však celkový výsledek ovlivněn tím, že do tohoto okrsku jsou zařazeni všichni voliči s úřední adresou náměstí ČSA 1 (t. j. občané, jimž byl zrušen údaj o místu trvalého pobytu). Těchto voličů, kteří zpravidla volit nechodí, je 768, tedy téměř polovina voličů okrsku č. 11.

A komu dávali voliči v našem městě nejčastěji přednostní hlas? V tabulce je desítka nejvíce preferovaných kandidátů:

Zpracovala: **BC. JANA MAŠKOVÁ**, vedoucí oddělení organizačních a správních agend

Počet přednostních hlasů	Kandidát vč. pořadového čísla na hlasovacím lístku	Strana, hnutí, koalice
539	1. Slováček Vít Ing., starosta města Český Těšín, člen KDU-ČSL	KDU-ČSL
236	2. Ondřej Feber Ing., starosta obce, Stonava, člen SPOZ	SPOZ
229	4. Roman Wróbel Mgr., místostarosta obce, ředitel základní školy, Bystřice, bez polit. přísl.	SPOZ
203	9. Bohuslav Chwajol doc. MUDr. CSc., lékař, zastupitel města, Orlová, bez polit. přísl.	SPOZ
167	32. Folwarczny Stanislaw Mgr., místostarosta města Český Těšín, člen ODS	ODS
120	1. Sventek David Ing. MBA, ředitel Úřadu Reg. rady Moravskoslezsko, Jablunkov, člen ODS	ODS
100	2. Carbol Jiří Ing., starosta obce Dobrá, člen KDU-ČSL	KDU-ČSL
90	6. Curylo Lukáš Mgr. et Mgr. ředitel Diecézní charity ostravsko-opavské, Ostrava, člen KDU-ČSL	KDU-ČSL
86	65. Vyvečková Markéta Ing., projektová manažerka, Český Těšín, členka KDU-ČSL	KDU-ČSL
79	1. Novák Miroslav, náměstek hejtmána, Ostrava, člen ČSSD	ČSSD

Volba prezidenta republiky v roce 2013

Ve dnech 11. a 12. ledna 2013 se bude konat volba prezidenta republiky. Hlasování bude probíhat v pátek od 14.00 hodin do 22.00 hodin a v sobotu od 8.00 hodin do 14.00 hodin.

Oznámení o době a místu konání voleb bude zveřejněno na úřední desce a rovněž na webových stránkách www.tesin.cz. Informace o zařazení domů do jednotlivých volebních okrsků bude součástí obálky s hlasovacími lístky, kterou vám do-

ručíme prostřednictvím České pošty nejpozději 8. ledna 2013.

V případě, že se bude konat druhé kolo volby prezidenta (ve dnech 25. a 26. ledna 2013), budou hlasovací lístky k dispozici přímo ve volebních místnostech.

Pokud nebudete moci volit ve volebním okrsku, v jehož stálém seznamu voličů jste zapsán(a), t. j. ve „své“ volební místnosti, můžete již nyní požádat o vydání voličského průkazu.

Termíny pro podání žádosti a vydání voličských průkazů

- osobně nejpozději do 9. ledna 2013 do 16.00 hodin v kanc. č. 105 a 106 v přízemí budovy Městského úřadu Český Těšín,
- písemně s úředně ověřeným podpisem voliče nebo elektronicky s uznaným elektronickým podpisem nebo prostřednictvím datové schránky – žádost musí být doručena našemu úřadu nejpozději do 4. ledna 2013,

- počátek lhůty, kdy lze voličský průkaz předat voliči osobně (nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče) – 27. prosince 2012.

Bližší informace získáte na telefonních číslech 553 035 410, 553 035 418, 602 131 784 nebo e-mailech maskova@tesin.cz, smekovam@tesin.cz.

JANA MAŠKOVÁ, vedoucí oddělení organizačních a správních agend

Charita dala nahlédnout do péče o seniory

Den otevřených dveří uspořádal pro starosty obcí, kteří je finančně podporují, Charitní dům pokojného stáří v Českém Těšíně.

Charita objekt získala před 11 lety od města a po rekonstrukci zde může trávit poslední část života 23 lidí. Objekt stále prochází úpravami, naposled se zde díky finanční pomoci města podařilo v zahradě vytvořit příjemné posezení. „Před pěti lety jsme navíc adaptovali půdu a tak zde mohou bydlet v samo-

statných jednotkách lidé, kteří jsou mobilní,“ říká ředitel Charity Český Těšín Martin Hořínek.

Starostové mohli nahlédnout do všech zákoutí objektu v Hrabinské ulici i hovořit s jeho obyvateli. Jednou z těch, která využívá komfort samostatného bydlení v malém bytě vybaveném vlastní kuchyní i koupelnou, je devadesátiletá Marie Schönweitzová. „Jsem zde velmi spokojená. Nemám ve městě žádnou rodinu, zde je o mne perfektně postaráno. Navíc ve stejné ulici jsem se narodila, takže na svůj

Starosty provedla svým bytem v podkrovní i Marie Schönweitzová. Místostarosta Stanislava Folwarczného zaskočilo nejen krásné bydlení, ale i věk klientky. Na devadesát rozhodně nevypadá. FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

rodný dům se dívám přímo z okna,“ říká velmi čiperná a elegantní starší dáma.

„Péče o seniory je prioritou města a současně stále větším finančním závazkem. Proto rád nahlížím do různých řešení a dnešní diskuse s lidmi, kteří se této oblasti profesionálně věnují a výměna zkušeností s jinými starosty, kteří aktivně přistupují k otázce zajištění odpovídající péči seniorům, je velmi přínosná,“ uvedl místostarosta Českého Těšína Stanislav Folwarczny. (DH)

Mikuláš v doprovodu čertů zahájí jarmark

pokračování ze strany 1

Program zaplní vystoupení dětí z mateřských, základních škol a místních církevních sborů, hudební programy základní umělecké školy, pěveckého souboru Slezan, vystoupí také kapely Country bazar a Donebevolající, ale své dovednosti představí i děti z kroužků Domu dětí a mládeže.

Připravena je také soutěž! Každý může namalovat svůj obrázek s vánoční tematikou nebo se svým vánočním přáním a do 19. 12. podepsaný obrázek s adresou předat poštákovu u nebeské pošty na náměstí. Na závěr Vánočního jarmarku bude vylosován jeden obrázek, který obdrží hodnotnou cenu -

dárkový poukaz v hodnotě 2 tisíc korun na odběr libovolného zboží v značkové prodejně hraček. Cenu do soutěže věnoval místostarosta Petr Procházka.

Kromě pestrého programu na pódiu se děti mohou zastavit u zábavných nebeských i pekelných stánků s vánoční tematikou – napsat dopis se svým přáním u Ježíškovy pošty, zvážít svoje rošťárny na čertovských vahách nebo zkusit rozeznít zvoníčku. Pro větší návštěvníky bude připraven bohatý stánkový prodej s občerstvením, patchwork výrobky, vánočními ozdobami a kyticemi, prodej kaprů a vánočních stromků a dalšího tradičního zboží.

(KASS)

Medaile putuje i do Těšína

Služební medaile „Za věrnost“ převzali u příležitosti Dne vzniku samostatné ČSR policisté v regionu. Policejní prezident tyto medaile uděluje za dlouhodobé plnění služebních povinností. Medailí Za věrnost III. stupně byl za 10 let služby, ale také za dlouhodobé a iniciativní plnění služebních povinností poctěn i praporčík Miroslav Bagier z Obvodního oddělení Český Těšín (na snímku vlevo s vedoucím obvodního oddělení Český Těšín Petrem Draslíkem). (DH)

FOTO | ARCHIV POLICIE ČR

Opilý vozičkář zastavil vlaky

Padesátiletého vozičkáře, který navzdory výstražné signalizaci zkusil rychle přejet přes železniční přejezd, srazil na státní svátek Dne vzniku samostatného Československa osobní vlak.

„Po pádu z invalidního vozíku muž utrpěl jen tržnou ránu na hlavě. Ukázalo se, že byl opilý,“ řekl policejní mluvčí Jaroslav Kus. Kvůli nehodě na trati hodinu a půl nejezdily vlaky, na místě zasahovali záchranáři, hasiči, policisté i strážníci.

Nehoda se stala kolem osmé večerní v záhybu ulice Nádražní směrem k Tovární. Podle Kuse u pře-

jezdu fungovala zvuková i světelná signalizace, ale invalida ji nerespektoval. „V žilách vozičkáře koloval alkohol a přístroj vykázal hodnotu 1,63 promile,“ uvedl Kus. Vozičkář tak skončil na záchytce. Podle policie je podezřelý z přestupku, který bude řešit správní orgán.

Na osobním motorovém vlaku Českých drah, který jel od Frýdku-Místku do Českého Těšína, nevznikla žádná škoda. Dechová zkouška na alkohol u strojvůdce byla negativní. Mluvčí ČD Kateřina Šubová řekla, že na trati byla do 21.44 hodin výluka a byla zde zavedena náhradní autobusová doprava. (DH)

VÁNOČNÍ STROM 2012

25. 11., 15:00, SÁL KASS STŘELNICE

POJĎME SPOLU DO BETLÉMA Předvánoční pohádková neděle s divadelním představením pro děti v sálu KaSS „Střelnice“

28. 11. – 1. 12., KASS STŘELNICE

ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ VÝSTAVA FLORISTKY BLANKY ZAPLETALOVÉ Prodejní výstava vánočních dekorací a ozdob.

6. 12., 14:30, NÁMĚSTÍ ČSA

MIKULÁŠSKÝ JARMARK Dříve než na náměstí ČSA v Českém Těšíně dorazí Mikuláš, nám celé odpoledne zpestří hudební, dramatická a dovednostní vystoupení dětí a žáků z místních mateřských a základních škol, základní umělecké školy Pavla Kalety a Domu dětí a mládeže. Kromě pestrého programu na pódiu se děti mohou zastavit i u zábavných nebeských i pekelných stánků, nebo si prohlédnout nádherný dřevěný betlém. Před příjezdem samotného Mikuláše nebude chybět ani slavnostní rozsvícení velkého vánočního stromu.

Svatý Mikuláš vyhlašuje konkurz na své pomocníky! Zveme proto všechny děti, aby se v tento den nezapomněly proměnit na čerty a andílky a na náměstí přijít v kostýmech, protože 10 nejkrásnějších andílků a 10 nejstrašidelnějších čertů bude svatým Mikulášem odměněno!

6. - 19. 12. 16:30, NÁMĚSTÍ ČSA

VÁNOČNÍ JARMARK Každé všední odpoledne zpestří vánoční stánkový prodej na náměstí ČSA kulturní program na malém zastřešeném pódiu, které zaplní vystoupení dětí z mateřských, základních škol a místních církevních sborů, hudební programy základní umělecké školy, pěveckého souboru Slezan, vystoupí také kapely Country bazar a Donebevolající, ale své dovednosti představí i děti z kroužků Domu dětí a mládeže. Připravena je také soutěž! Každý může namalovat svůj obrázek s vánoční tematikou nebo se svým vánočním přáním a do 19. 12. podepsaný obrázek s adresou předat poštákovu u nebeské pošty. Na závěr Vánočního jarmarku bude vylosován jeden obrázek, který obdrží hodnotnou cenu.

8. 12., 19:00, KINO CENTRAL

Filmové představení němému filmu **UPÍR NOSFERATU S ŽIVOU HUDBOU KAPELY ODNAHA**. Poslední příležitost zhlédnout klasiku stříbrného plátna v doprovodu kapely Odnaha.

14. 12., 19:00, EVANGELICKÝ KOSTEL NA ROZVOJI

J. J. RYBA - ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ Koncert Rybovy vánoční mše v podání orchestru opery Národního divadla Moravskoslezského z Ostravy a pěveckého sdružení Slezan z Českého Těšína.

14. 12., 20:00, JAZZKLUB NA STŘELNICI

JAZZOVÁ VILIJÓVKA Jazzová vilijóvka, kde se jazz hraje opravdu „živě“ s pány muzikanty z Českého Těšína ve Formaci Jazz Q. Po koncertě následuje jam session.

19. - 23. 12., NÁMĚSTÍ ČSA

PRODEJ KAPRŮ A VÁNOČNÍCH STROMKŮ Stánkový prodej s tradičním vánočním zbožím.

27. - 30. 12. 17:00 A 19:00, KINO CENTRAL

VÁNOČNÍ NADÍLKA V KINĚ CENTRAL

Kino Central si ve vánoční nadílce pro své diváky připravilo promítání filmů Madagaskar 3, Muži v černém 3, Polární expres a Šťastný nový rok.

31. 12., 24:00, NÁBŘEŽÍ ŘEKY OLŠE

NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ a novoroční přání na břehu řeky Olše.

22. 1., 9:30, KINO CENTRAL

O PERNÍKOVÉM DĚDKOVI Veselá divadelní pohádka s písničkami a poutavým příběhem pro děti v kině Central.

23. 1., 18:00 HOD., KASS STŘELNICE

NOVOROČNÍ KONCERT EVY A VAŠKA

Do nového roku plného koncertů a kulturních zážitků vstoupíme společně s populární dvojicí Evou a Vaškem.

V březnu čekají hromadnou dopravu změny

V cílech rady města pro letošní rok bylo stanoveno provést optimalizaci MHD zejména ve vztahu k možnému omezení autobusové dopravy v centru města. Impulsem pro takovou aktivitu bylo hledisko jak dopravní, tak ekonomické.

Je pravdou, že centrum města a jeho silniční uspořádání působí autobusové dopravě značné potíže, ať už jsou spojeny s dodržováním jízdních řádů nebo samotnou bezpečností provozu. Město každoročně dotuje provoz autobusů MHD nemalou částkou a vzhledem k neustálé rostoucím nákladům bylo nutno prověřit využitelnost stávajícího systému vedení tras linek MHD. Tyto v dnešní podobě fungují již šestým rokem.

V roce 2012 jsme tak ve spolupráci s odbornou firmou pracovali na možnostech jak MHD v Českém Těšíně zefektivnit a zároveň co nejvíce zachovat komfort cestujících, na který jsou léta zvyklí. Bylo uvažováno se třemi modely úprav.

Tři modely úprav

Prvním bylo, vzhledem k malé docházkové vzdálenosti mezi zastávkami, ukončení všech spojů MHD na autobusovém stanovišti. Nutnost dostat se do samotného centra města pěšky by pak byla kompenzována zkrácením intervalu mezi

jednotlivými spoji, který je v dnešní době na obou základních linkách 721 a 722 hodinový mimo špičku a půlhodinový ve špičce.

Druhá zvažovaná varianta byla obdobná s ukončením spojů na autobusovém stanovišti s tím, že by byla doplněna kapacitně menším autobusem, který by pendloval mezi centrem města a autobusovým stanovištěm.

Třetí variantou bylo vedení spojů pouze přes zastávku Hlavní třída v centru města. Tyto varianty byly rovněž posuzovány i v souvislosti s modernizací železničního koridoru, který podstatným způsobem v následujících letech ovlivní dostupnost autobusového spojení v centru města.

Ani jedna z těchto variant však prozatím nebude realizována. V jízdních řádech dojde pouze k dílčím změnám. Upřednostnili jsme provedení takových změn, které by nemusely vést k rušení spojů nebo zdražování cen jízdného.

Jaké budou změny?

Necelá jedna třetina spojů linky 721 vedoucí od sídliště Svibice bude ukončena na autobusovém stanovišti a stejné množství spojů linky 722 jedoucích na sídliště Svibice bude vedeno z autobusového stanoviště. Jedná se vždy o spoje mimo špičku, tedy v dopoledních a večerních časech. Byly vybrány spoje, které

V jízdních řádech dojde pouze k dílčím změnám, které by se neměly dotknout ani zdravotně postižených.

ILUSTRAČNÍ FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

byly dlouhodobě nejméně využívány cestujícími. Dostupnost centra města však zůstane zachována i v těchto časech s využitím spojů linek jedoucích směrem a ze směru sídliště Hrabinská. Zkráceny na autobusové stanoviště budou v dopoledních hodinách i spoje linky číslo 723.

Na druhou stranu jsme zpřístupnili oblast centrálního hřbitova a nově vznikajícího parku širšímu okruhu občanů města, kdy jsme polovinu spojů linky 724 zařadili do základních linek 721 a 722. Došlo tak k odbourání duplicity některých spojů, které jezdily sou-

běžně na linkách 721, 722 a 724. Součástí změn byla rovněž i snaha navázat některé ranní spoje na odjezdy vlaků. Reálně ale nedovedeme přizpůsobit všechny spoje MHD na odjezdy a příjezdy vlaků. Jedná se o velmi složitý systém, kdy městskou hromadnou dopravu obsluhují na všech linkách a spojích čtyři autobusy, které jsou neustále v oběhu.

Výše zmíněné úpravy jízdních řádů provedeme k 3. 3. 2013, a to vzhledem k časově náročnému procesu schvalování.

ING. TOMÁŠ HLOUŠEK,
vedoucí oddělení dopravy

Upozornění občanům

V rámci organizace úředních dnů na konci roku 2012 upravujeme úřední hodiny takto: Dne 31.12.2012 bude budova radnice a detašovaná pracoviště Městského úřadu Český Těšín na ul. Štefánikova č.25 a Pod Zvonek č.26, uzavřena. Posledními úředními dny v roce 2012 jsou čtvrtek 27.12. a pátek 28.12., kdy si občané mohou vyřídit své záležitosti v těchto úředních hodinách:

Čtvrtek 27.12.2012 od 8:00 do 11:30 hod. a od 12:30 do 15:00 hod.

Pátek 28.12.2012 od 8:00 do 11:30 hod. a od 12:30 do 14:00 hod.

Prvním úředním dnem v novém roce je středa 02.01.2013.

MGR. ZDEŇKA ŠMEKOVÁ
vedoucí občanskoprávního odboru

Manžela poznala na nucených pracích

Do Českého Těšína zavály Irenu Heczkovou před sedmdesáti lety divné hrátky osudu.

Manžela poznala na nucených pracích v Německu. Zamilovali se, ale hitlerovci jim nedovolili sňatek – Poláci se v roce 1941 nemohli vdávat ani ženit bez souhlasu úřadů.

Když byla těhotná, odpustili jí práci pro dobro Třetí říše a mohla se odstěhovat k nastávající tchyni, kterou nikdy neviděla, a do města, kde nikdy nebyla. Vdát se mohla až dlouho po válce, až se manželovi podařilo z Německa vrátit. V říjnu se dožila 93 let.

„Nikdy jsem nelitovala. Žena má následovat muže,“ říká Irena Heczková, která pochází z regionu polské Osvětimi. Jako mladé děvče ji v roce 1940 odvěkli do německého Glogau. Stejně zde musel otrocky pracovat i její budoucí manžel, obyvatel části Svibice „Na Farskim“. Oba se v roce 1941 stali malou částí poldruhamilionové armády zahra-

Poprát přišel také místostarosta města Petr Procházka. FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

ničních dělníků, která měla pomoci říšskému hospodářství a nahradit muže odvelené do armády.

„Hned jsme se do sebe zamilovali. Německé úřady však naši svatbu nedovolily. Pustili mne, až jsem otěhotněla,“ vzpomíná paní Irena. Přijela tehdy do Svibice a nastěhovala se do malého dřevěného domku, který již

dnes neexistuje. Zde porodila své dvě děti. Manžel po válce začal pracovat u Československých drah a získal dražní domek, který byl před několika lety zbourán během optimalizace tratě.

Paní Irena pochází z pěti dětí, její matka zemřela, když jí byly dva roky. Dnes má 9 pravnuků a přežila všechny své sourozence. (DH)

Prezidenti se sešli s oběma starosty Těšínů

Velké cti se dostalo starostovi našeho města Vítu Slovákovi.

Během státní návštěvy prezidenta ČR Václava Klause v Polsku 11. a 12. listopadu byl pozván na slavnostní oběd, který na počest prvního páru České republiky uspořádala ve svém paláci polská hlava státu Bronisław Komorowski. Oběd vystřídal jazzový koncert v Belvederu.

„Co bych chtěl zdůraznit jako velké pozitivum, je současná úroveň česko-polských vztahů. Zažíváme období rekordních objemů vzájemného obchodu, roste počet a rozsah investic, kvete kulturní výměna, přeshraniční spolupráce, turismus. Energetika, chemie, potravinářství, automobilový průmysl – to jsou odvětví, která dnes charakterizují česko-polské ekonomické vztahy. Těší mne jejich dvacetiletý vzestupný

trend a věřím, že bude pokračovat. Jsem přesvědčen, že česko-polské vztahy, které nám všem tak leží na srdci, mají před sebou nadějnou budoucnost a velký potenciál,“ řekl prezident Václav Klaus ve svém projevu na státní večeři.

Následovalo neformální večerní setkání. „Byl jsem velmi pozitivně zaskočen. Prezident Klaus si podrobně vybavil poslední ze tří návštěv v našem městě, kdy se setkal s prezidentem Kaczyńským. Bavili jsme se o tom, že byl zde ze všech státníků nejčastěji. Václav Klaus má velmi dobré znalosti o našich odlišnostech i komplikované historii příhraničí,“ líčí setkání starosta.

Polský státník byl nedávno na polské straně hranice, a tak si i se starostou Těšína Mięczysławem Szczurkem měli co vyprávět. „Líbilo se mi, že oba věděli poměrně

Na setkání vládla uvolněná nálada.

FOTO | LUKASZ KAMIŃSKI

hodně o naší přeshraniční spolupráci i ojedinelých projektech a prezident Komorowski přirovnal

spolupráci mezi oběma zeměmi ke spolupráci obou našich měst,“ dodal Slovák. (DH)

Strážníci cvičili ožiování

Na sklonku října prošli všichni strážníci zdravotnickým školením. Přednáška je přizpůsobena jejich práci a zahrnovala mezi jinými procvičení ožiování.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Českotěšínská strážníci se vzdělávají nepřetržitě s ohledem na výkon jejich služby, která zahrnuje mnoho oblastí života.

Musí si poradit na místě nehody s agresivním zvířetem, opilcem, bezdomovcem nebo ztraceným dítětem. Jsou často na místě požáru nebo zasahují při jiných živelných událostech.

„V oblasti poskytování první pomoci se školíme pravidelně, jelikož jsme někdy u dopravních nehod nebo jiných mimořádných událostí

dříve než záchranáři. Učíme se také sebeobraně a efektivnímu zadržení podezřelých nebo agresivních osob a pravidelně cvičíme odchyt zvířat,“ říká ředitel městské policie Petr Chroboczek.

V říjnu strážníci během následného výcviku prováděli střelby. V listopadu se zúčastnili výcviku sebeobraně, taktické přípravy v oblasti pyrotechnických výrobků a absolvovali teoretickou přípravu zaměřenou na problém bezdomovectví v zimě a s tím spojených požárů. (DH)

Revitalizace obytného domu Kysucká 1821/8 a 1822/10, II. etapa

Dne 1. 1. 2012 byla zahájena realizace projektu „Revitalizace obytného domu Kysucká 1821/8 a 1822/10, II. etapa“, který je součástí Integrovaného plánu rozvoje města Český Těšín – „Revitalizace významně postižené městské části Svibice“, tento je spolufinancován z prostředků Evropské unie, Evropského fondu pro regionální rozvoj, Integrovaného operačního programu.

Projekt představuje druhou etapu revitalizace bytových domů. V rámci první etapy došlo ke snížení energetické náročnosti objektu. Druhá etapa je zaměřena na rekonstrukci společných prostor, zejména výtahů a výtahových šachet, nových silnoproudých a slaboproudých rozvodů, odvětrání stávajících bytových jader.

Cílem projektu je provedení opatření, která zvyšují komfort obyvatel bytových domů a zvýšení kvality života.

Výstupy projektu jsou určeny současným i budoucím obyvatelům předmětných objektů, které jsou součástí významně postižené městské části Svibice.

Celkové způsobilé výdaje projektu byly vyčísleny na 9 812 989,- Kč, z toho 34% tj. 3 336 416,- Kč bude hrazeno z Evropského fondu regionálního rozvoje, 6% tj. 588 779,- Kč ze státního rozpočtu ČR a 60% tj. 5 887 794,- Kč z rozpočtu města Český Těšín.

Aktivita projektu budou ukončeny 31. 7. 2012.

ING. HELENA LATKOVÁ,
projektový manažer

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
SMĚRICE PRO KČS ROZVOJ

Vážení čtenáři,

ve snaze zajistit co nejlepší distribuci našich novin jsme uskutečnili pracovní setkání s distributorem. Bohužel dochází k případům odcizení Těšínských listů ze schránek nebo je nelze doručit, pokud dům nemá poštovní schránku nebo lidé zaměstnancům roznášejícím noviny neotevírají. Pokud máte problémy s doručováním, reklamujte toto, prosím, nejpozději do dvou týdnů od vydání přímo u distributora na čísle **606 688 612**.

Nově rozšiřujeme místa, kde budou Těšínské listy k nahlédnutí. Již dnes, pokud jste je neobdrželi, si je můžete vyzvednout ve vstupní hale radnice, v Informačním centru na hranici nebo v kterékoliv knihovně. Nově budou distribuovány také do čekáren lékařských ordinací v poliklinice a v nemocnici.

REDAKCE

RegioJet posílí spojení Těšínska s Prahou

V novém jízdním řádu, který bude v platnosti od neděle 9. prosince, rozšíří soukromý dopravce RegioJet výrazně spojení Českého Těšína s hlavním městem a dalšími centry na trase Ostravsko – Praha.

Namísto dosavadních dvou spojů bude do našeho města zajiždět denně osm vlaků IC RegioJet, dva z nich pak nově prodlouží svou cestu dál na Slovensko – ve směru turistických oblastí Nízkých Tater. RegioJet tak denně nabídne Těšínsku kapacitu více než 1000 míst v každém směru.

„Od prosince chceme být na Třinecku a Těšínsku hlavním dálkovým železničním dopravcem s nejvyšší kvalitou služeb. Výrazným rozšířením našich spojů z této oblasti chceme zákazníkům nabídnout lepší alternativu cestování, než měli doposud. Již od prosince si budou moci obyvatelé Těšínska v plném rozsahu vychutnat kvalitní servis pod značkou RegioJet – včetně bezplatného připojení k internetu, ná-

pojů zdarma a dalších služeb,“ říká Radim Jančura, majitel společnosti RegioJet.

Ranní spoje ve směru Praha budou odjíždět ve 4.16, 5.16, 6.16 a v 7.16 hodin a cesta soupravou IC RegioJet potrvá 4 hodiny 17 minut. Spoj standardně zastaví v Havířově a budou pokračovat směr Ostrava – Olomouc – Pardubice a Praha.

Odpoledne pak budou spoje do Českého Těšína odjíždět v 15.12, 16.12, 17.12 a 19.12 hodin a celková jízdní doba bude ještě kratší než v opačném směru. Do Českého Těšína potrvá jízda vlakem IC RegioJet 4 hodiny 3 minuty, do Třince pak 4 hodiny 11 minut.

„Vlaky IC RegioJet se postupně stávají nejvyužívanějším železnič-

ním produktem na trase Ostravsko – Praha. Každý den přepravují více než 4 tisíce cestujících, což dalece převyšuje počty cestujících například ve vlacích SC Pendolino,“ uvádí mluvčí společnosti Aleš Ondrůj.

Jízdenky pro nový jízdní řád jsou již k zakoupení ve všech standardních prodejních místech – na vlastních pobočkách, internetu, v prodejních místech Student Agency a také prostřednictvím provizních prodejců a prodejních automatů PayPlus.

IC RegioJet také výrazně zrychlí

Od nového jízdního řádu vlaky IC RegioJet mezi Prahou a Ostravou výrazně zrychlí – a to až jízdní dobu na 3 hodiny 16 minut mezi stanicemi Praha hl. n. a Ostrava Svinov. Během své cesty budou zastavovat ve stanicích Praha hlavní nádraží, Pardubice hl. n., Zábřeh na Moravě (vybrané spoje), Olomouc hl. n., Hranice na Moravě, Ostrava Svinov, Ostrava hl. n., Ostrava Stodolní, Havířov, Český Těšín, Třinec, Čadca, Kysucké Nové Město a Žilina. (DH)

Strašidlům se v Těšínech daří

Strašidlům se v Těšínech daří, podotkl kameraman třinecké kabelové televize. A skutečně, po tradičním Putování za strašidly na Piastovskou věž mohli rodiče oprášit zakrátko strach nahánějící kostýmy a zapojit se druhý listopadový den do zábavného Halloweenu Domu dětí a mládeže. Na děti čekala nápaditě vyzdobená budova družiny v Ostravské ulici i sousedního záměčku, kterou osvětlovaly pouze svíčky, a také plnění úkolů. Třešničkou na dortu pak byl táborák s opékáním párků a ohňová show v zahradě DDM. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Centrum sociálních služeb se zapojilo do mezinárodního projektu

Centrum sociálních služeb Český Těšín, příspěvková organizace, se v rámci poskytované služby domov pro seniory zapojilo jako partnerská organizace do mezinárodního Projektu partnerství Grundtvig v rámci Programu celoživotního učení realizovaného za finanční podpory Evropské unie.

Projektu se účastní organizace ze čtyř evropských zemí (České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska) a jejich spolupráce je založena na vzájemné výměně zkušeností, postupů a metod uplatňovaných při práci se seniory a zdravotně postiženými osobami.

Ve dnech 15.–17. 10. se v domově pro seniory na ul. Sokolovské uskutečnilo první mezinárodní setkání partnerských organizací, kterého se zúčastnilo celkem 13 zahraničních hostů. Zaměstnanci pořádající organizace připravili bohatý program, do kterého se aktivně zapojili i uživatelé domova pro seniory.

První den odpoledne vystoupil folklórní soubor Slezánek a Slezan. Ve večerních hodinách si hosté prohlédli historické památky obou Těšínů. Druhý a třetí den byl celý

Závěrečné foto bude hezkou památkou pro všechny.

FOTO | ARCHIV

věnován především nácviku rukodělných technik v rámci zájmové a keramické dílny: práci s papírovými kroužky zvané quilling, pletení košíků a dalších předmětů z papírových ruliček a zpracování keramické hlíny. Ředitelé partnerských organizací byli v průběhu setkání přijati starostou města a navštívili Integrovaný sociální ústav Komorní Lhotka.

Setkání proběhlo dle hodnocení všech zúčastněných ve velice příjemné a srdečné atmosféře. I přes skutečnost, že bylo proloženo vícestrannými jazykovými překlady, jsme si navzájem všichni výborně rozuměli a již se těšíme na další setkání v partnerských organizacích, která se uskuteční v průběhu let 2013 a 2014.

GABRIELA KUFFOVÁ, vedoucí útvaru sociálních a terénních služeb

Senioři se na Střelnici setkávají vždy v říjnu

Setkání u příležitosti mezinárodního dne seniorů proběhlo na začátku října v KaSS Střelnice.

Obyvatelé města ve věku 80 let a více zde mohli se svými partnery strávit příjemné odpoled-

ne s posezením u koláčů a kávy a s folklórním pásmem dětského souboru Slezánek a s cimbálovkou Slezanu.

Starosta Vít Slováček přivítal také jeden z nejstarších manželských párů na území města. Władysław a Wanda Milerski (snímek vpravo).

Pan Władysław je autorem mnoha cenných badatelských publikací. Sestavil mezi jinými Slovník západo-těšínského nářečí s více než 13 tisíci slov „po naszymu“ nebo knihu o příjmeních na Těšínsku. Na začátku léta oslavil 93 let a stále se věnuje badatelské práci.

Městský úřad pořádá tato seniorská setkání již devět let. Od letošního roku však se změnou zákonů o ochraně osobních údajů osobní pozvánky posílat nemůže, a tak se jubilanti musí k účasti přihlásit sami.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

PŘEDSTAVUJEME HERCE TĚŠÍNSKÉHO DIVADLA

JOLANA FERENCOVÁ

Do každé role vkládá kus sebe

Herečka Jolana Ferencová se z elévky vypracovala na výraznou hereckou osobnost Těšínského divadla. Působí v něm už třináctým rokem. Za tu dobu ji diváci mohli vidět ve více než 27 rolích. Jak sama říká, plní si tak svůj dětský sen.

„V páté třídě jsem přičichla k dramatickému kroužku a chtěla jsem se stát herečkou. Bohužel mě táta na konzervatoř nepustil, a tak jsem se vyučila jako prodavačka a založila rodinu. Po mateřské jsem nastoupila do Těšínského divadla jako elévka, kde mi pak na základě nějaké role nabídli angažmá,“ vypráví devětatřicetiletá herečka s tím, že co se týče herectví, má doslova a do písmene školu života.

Na svoji první roli v Těšínském divadle vzpomíná Jolana moc ráda. Bylo jí tehdy pětadvacet a hrála zamilovanou děvečku ve hře Gazdina roba. „Měla jsem přišernou trému, protože

jsem byla v obrovském divadle a měla jsem pocit, že všichni jsou výborní a že já jsem úplně na nic. I tak jsem si tu malou roli, která pro mě byla hodně poctivá, nesmírně užívala,“ dodává.

Přestože na prknech, která znamenají svět, vystupuje už nějaký ten pátek, podle svých slov je pořád velká trémistka, ač to na ní není vůbec znát. Přesto by ve svém repertoáru nenašla roli, kterou by neměla ráda.

„Některé role se mi hrají lépe, protože jsou pro mě přirozenější, některé hůře, protože znásilňuji sebe sama. Vždy se ale snažím být na jevišti poctivá, dělat to nejlépe, jak umím a vkládat to toho kus sebe. Jestli se mi to povede nebo ne, to už je asi na divácích,“ říká.

Mezi její nejoblíbenější role patří například Angustias ve hře Dům doni Bernardy a postava pana Henriho ve hře Euridika, kde ztvárnila ženu a muže zároveň. „V gestech a oblečení jsem byla mužem, ale měla jsem někde takovou tu vnitřní ženskost. Byla to náročná role, ale velmi mě bavila,“ popisuje Jolana svoji velkou životní zkušenost. Za tu považuje i jednu ze svých současných rolí, a to postavu Doris v brilantní komedii z pera Bernarda Sladea Každý rok ve stejnou dobu. A jak se cítí při závěrečném potlesku? „Beru to jako takové poděkování od diváků a určitě je to vždy velice příjemný pocit.“

(IL) FOTO | TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

Vánoční prázdninové bruslení

Bruslit se na zimním stadionu v Českém Těšíně začalo opět v září, když díky slunečnému počasí byl led připraven o týden později. Zájemců o bruslení v Českém Těšíně přibývá, a proto i letos připravujeme „Vánoční prázdninové bruslení“, což jsou vlastně dopolední veřejná bruslení. Zároveň jako každý rok připravujeme „Veřejné bruslení s Mikulášem“, kdy za dětmi na bruslích přijde přímo na ledovou plochu Mikuláš i s malými dárky pro všechny děti, a to ve středu 5. 12. 2012 od 16.00 hodin. Veřejné bruslení na Štědrý den a Nový rok bude pro všechny zdarma.

Vánoční prázdninové bruslení:

Pondělí	24. 12. 2012	9.00 – 10.30 hod. ZDARMA
Úterý	25. 12. 2012	9.00 – 10.30 hod.
Středa	26. 12. 2012	9.00 – 10.30 hod. a 16.00 – 17.30 hod.
Čtvrtek	27. 12. 2012	9.00 – 10.30 hod.
Pátek	28. 12. 2012	9.00 – 10.30 hod. a 18.30 – 20.00 hod.
Sobota	29. 12. 2012	15.00 – 16.30 hod.
Neděle	30. 12. 2012	9.00 – 10.30 hod. a 15.00 – 16.30 hod.
Pondělí	31. 12. 2012	9.00 – 10.30 hod.
Úterý	1. 1. 2013	15.00 – 16.30 hod. ZDARMA

Už teď se na všechny milovníky bruslení těšíme.

VLADIMÍR KROČEK, ředitel SÚZ Č. T.

Szmaragd dla Kadłubca

Kapituła „Śląskiego Szmaragdu“ przyznała nagrodę dla profesora Daniela Kadłubca z Mistrzowic w uznaniu za budowanie właściwych relacji między Czechami i Polakami, a także w podzięce za prace etnograficzne, folklorystyczne nad kulturą Śląska, a szczególnie Ziemi Cieszyńskiej. Nagrody po raz dziewiąty przyznała diecezja katowicka Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego.

„Śląski Szmaragd“ jest wyróżnieniem przyznawanym wybitnym

przedstawicielom Śląska za szczególne osiągnięcia w dziedzinie ekumenizmu, tolerancji, pojednania między narodami i integracji europejskiej. „Śląsk nigdy nie był zaściankiem zabitym deskami. Na Śląsku krzyżowały się wszystkie najważniejsze drogi handlowe, kulturowe i cywilizacyjne,“ mawia profesor Daniel Kadłubiec, jedna z najbardziej znanych śląskich osobistości po obu stronach Olzy.

(RED)

Sázení stromu v mateřské školce

Protože nám všem v mateřské škole Masarykovy sady není lhostejný stav a osud naší Země, podporujeme i s dětmi jakoukoliv aktivitu pro odlehčení negativního ekologického zatížení. Přivítaly jsme s radostí nabídku města Českého Těšína v rámci akce „Dne stromů“ a objednaly jsme si pro naši zahradu sakuru, japonskou třešň. Dětem jsme vysvětlily, jaká práce nás čeká. Nejprve jsme společně nachystaly potřebné pracovní nářadí. Pak vybraly místo pro nový strom, vyryly drny trávy, vyhloubily jámu a vybraly hlínu a kameny. Poté už jsme jen usadily nový strom, přihnuly lehkou zeminou a daly mu řádnou vláhu.

„To bylo fajne,“ říkaly děti. A společně si všichni myslíme, že se novému stromu u nás bude líbit.

DĚTI A UČITELKY Z MATEŘSKÉ ŠKOLY MASARYKOVY SADY

Vánoční pohár nadějí karate

Pracovníci DDM Český Těšín pořádají v sobotu 8. prosince 2012 ve spolupráci se Severomoravským svazem karate a zúčastněnými kluby „Vánoční pohár nadějí karate“. Soutěž je určená začátečníkům a mírně pokročilým v rámci Středoevropského poháru nadějí karate. Soutěžní hala Centra sportu na ZŠ Slovenské bude hostit nejen české účastníky, ale tradičně se turnaje zúčastní i kluby z Polska a Slovenska. Soutěžít se bude v kata a kumite dle pravidel WKF (World Karate Federation). Zveme všechny zájemce o tento druh sportu, soutěž zahájíme v 10.00 hodin.

HUBERT WITOSZ, DDM Český Těšín

Zakladatelka Avionu Rozálie Wiesner má v chodníku svůj kámen

První Stolperstein, kámen zasazený do chodníku na památku konkrétních, nacisty zavražděných obyvatel, se na sklonku října objevil v chodníku před budovou kavárny Avion|Noiva.

Betonová kostka zakončená měděnou destičkou připomíná stavitelku budovy Rozálii Wiesner, která zahynula před 70 lety v koncentračním táboře v Osvětimi. Slavnostního aktu se zúčastnila řada lidí, přijely právničky Wiesner, dostavili se i pamětníci transportů.

Stolpersteine – Kameny zmizelých – jsou akcí německého umělce Guntera Demniga z Kolína nad Rýnem na upomínku obětí holocaustu a nacistického režimu.

Rozálie Wiesner měla významný vliv na život ve městě. Díky ní vznikla v roce 1933 přímo nad Olzou vizeonářská budova podniku, který se stal centrem společenského života obou Těšínů a nesmazatelně se vryl do paměti lidí i historie města.

„Naše babička byla velmi schopná žena s podnikatelskou vizí, s moderním přístupem k životu a s citem pro prostředí, ve kterém žila. Pro přístavbu kavárny si zvolila tenkrát moderní funkcionalistický styl a otevřela ji pro všechny polské, české i německé občany. Jsme velmi potěšeni, že před

budovou kavárny se nyní nachází její upomínka, že naše prababička takto nebude zapomenuta a kavárna bude žít kulturním životem a bude příjemným městem pro obyvatele. Velmi vám děkuji za tento okamžik, děkuji městu Český Těšín i Spolku Avion, protože bez nich by nebyla znovuzrozena tato kavárna,“ řekla jedna ze tří

pravnuček Wiesner, které na slavnost přijely ze Slovenska.

Zástupci Židovské obce v Ostravě poděkovali organizátorům za tuto mimořádnou pozornost věnovanou Rozálii Wiesner a vzpomněli mnoha obětí holocaustu z tohoto města. „Paní Wiesner si přímo nepamatuji. Ale vybavuji si slávu tohoto podniku, bylo to moderní a velmi atraktivní místo, kam jezdily i moje sestřenice z Ostravy,“ říká Alfred Synek, který se narodil v roce 1925 v Albrechticích u Českého Těšína. Sám přišel během holocaustu o celou rodinu, rodiče

i mladšího bratra Rudolfa. „Všichni skončili v plynu. Já jsem měl šestnáct let a byl jsem ušetřen jako pracovní síla. Prošel jsem řadou pracovních táborů, pracoval jsem jako otrok v různých fabrikách, při výstavbě dálnice i v továrně na slavné V2 v Dora Mittelbau,“ říká 86letý muž, jehož rodina se v roce 1932 přestěhovala do Českého Těšína, kde si otec nechal postavit na ulici svaté Hedviky, nyní Janáčka, firmou Fulda dům, kde si otevřel obchod. Naději, že by se před jeho domem objevily kameny zmizelých na památku jeho nejbližších, nemá. „Chtěl bych, aby ve městě byl památník se jmény všech 365 vyvražděných židů z města,“ dodává.

„Tento rok se také budou poprvé pokládat kameny na Slovensku v Banské Bystrici. Oslovuji nás lidé, že například chtějí kámen pro své příbuzné, protože tito lidé většinou nemají žádný hrob, tak aby rodiny měly místo, kde by si je mohly připomínat,“ řekla koordinátorka projektu Bianca Lipanská. (DH)

Abý si někdo kámen mohl přečíst, musí se před obětí sklonit.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Myšlenku na originální a pro všechny dostupné – i když miniaturní – památníky na oběti nacismu dostal Gunter Demnig již v roce 1993. Roku 1995 posléze Demnig vsadil první kameny do dlažby v Kolíně a Berlíně (tehdy ještě bez povolení městských úřadů, tedy ilegálně). Během několika let se jeho iniciativa stala populární a nalezla širokou podporu – akce má mnoho pomocníků při zjišťování dat obětí a také přispěvatelů.

Projekt Stolpersteine postupně expandoval za německé hranice a k dnešnímu dni bylo položeno přes 23 tisíc kamenů ve stovkách evropských měst. První české Stolpersteiny byly položeny v Praze a v Kolíně na podzim 2008. Naopak v sousedním Polsku se organizátoři setkávají s obstrukcemi ze strany úřadů.

Srdcaře pohlídá v nemocnici telemetrie

Nový moderní přístroj sloužící k sledování srdečního rytmu zakoupila Nemocnice Český Těšín.

Takzvanou telemetrii, jak se přístroj nazývá, ocení zejména pacienti s onemocněním srdce po infarktu myokardu a dalších kardiovaskulárních chorobách, kteří jsou ve vyšším

riziku poruchy srdečního rytmu. Přístroj trvale sleduje EKG pacienta a dokáže tak detekovat životu nebezpečné arytmie.

„Díky telemetrii dokážou lékaři nepřetržitě sledovat srdeční rytmus, určit rychlou diagnózu a zachránit tak prakticky pacientovi život,“ vysvětluje lékař oddělení následné péče Michal Folwarczný.

Přístroj umožňuje mnohem přesněji diagnostikovat srdeční nemoci a zároveň efektivnější léčbu. V případě záchytu život ohrožující takzvané maligní arytmie přístroj alarmuje personál k poskytnutí okamžité pomoci. V těchto případech EKG telemetrie doslova zachraňuje pacientovi život. „Například nedávno byl na našem

oddělení hospitalizován pacient po srdečním infarktu. V nočních hodinách, v době spánku pacienta, byla sestrou zachycena na monitoru zhoubná arytmie vedoucí k zástavě životních funkcí pacienta. Okamžitý terapeutický zákrok zachránil pacientovi život,“ vysvětluje na konkrétním případě přínos nového přístroje lékař. (RED)

Nový park u hřbitova již láká k procházkám

Na sklonku října začali dělníci se zpevňováním mlátových stezek a instalací parkového mobiliáře a dětských atrakcí.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

I když ještě nebyly dokončeny všechny stavební práce, přírodní část nového parku u hřbitova v Českém Těšíně je již hotová a láká k podzemním procházkám.

„Na ploše 2,5 hektaru, od kapličky až po parkoviště u centrálního hřbitova, budou do konce roku občanům k dispozici procházkové

trasy a dětské hřiště. Projekt je zajímavý i využitím stávajících krajinných prvků na místě, které by dříve nikoho ke trávení volného času ne-

zlákalo,“ říká místostarosta Stanislav Folwarczny.

Revitalizací prošla zanedbaná městská zeleň, rybník a místní tok, vznikla zde kouzelná zákoutí a zcela nová oddychová zóna. Pro veřejnost zde vzniká celkem třináct pěších tras doplněných

lávkami, zídkami a schodištěm. Architekti pamatovali i na dětské hřiště vybavené zajímavými dřevěnými prvky pro nejmenší i pro větší děti, které potěší například lanová kluzavka. V rámci celého areálu je instalován nový parkový mobiliář. (DH)

Projekt Revitalizace městské zeleně v Českém Těšíně – park u centrálního hřbitova

Projekt realizovaný v rámci OPŽP, Prioritní osa 6 – Zlepšování stavu přírody a krajiny, 6.5 Podpora regenerace urbanizované krajiny a 6.4 Optimalizace vodního režimu krajiny.

Navrhované aktivity spočívají ve vybudování nového parku s vodní nádrží a vegetačními úpravami, zahrnujícími výsadbu dřevin a založení travnatých ploch. Realizací toho projektu dojde k revitalizaci městské zeleně, posílení biodiverzity a vztahu

obyvatel k přírodě. Projekt je spolufinancován ze zdrojů Evropské unie – Fondem pro regionální rozvoj 85 % z celkově užitelných nákladů, dále pak Státním fondem životního prostředí ČR ve výši 5 % z celkově užitelných nákladů a nakonec městem ve výši 10 % užitelných nákladů. Město Český Těšín se zároveň zavazuje uhradit plnou výši neuznatelných nákladů.

PETRA GÓRECKÁ,
manažer projektu

Projekt Komunikace pro pěší a mobiliář parku u centrálního hřbitova Český Těšín

Projekt je realizovaný v rámci Regionálního operačního programu Moravskoslezsko, prioritní osa 3 – Rozvoj měst, 3.2 – Subregionální centra.

Projekt řeší vybudování pěších komunikací, výstavbu dětského hřiště a osazení mobiliáře v parku u centrálního hřbitova v Českém Těšíně. Zároveň navazuje na projekt podpořený z OPŽP.

Pro přístup veřejnosti zde bude vybudováno 13 pěších tras po celém parku s 3 lávkami, zídkami a scho-

dištěm, dětské hřiště vybavené dřevěnými herními prvky pro nejmenší i pro větší děti. V rámci celého parku bude instalován nový mobiliář.

Celkové způsobilé výdaje projektu jsou vyčísleny na 7 295 657,21 Kč, z toho 85 % tj. 6 201 308,62 Kč činí podpora ze zdrojů EU. Město Český Těšín se podílí na financování ve výši 15 % tj. 1 094 348,59 Kč a zároveň hradí 100 % nezpůsobilých nákladů.

PETRA GÓRECKÁ,
manažer projektu

Investice do vaší budoucnosti
Evropská unie
Podporováno z Evropského fondu pro regionální rozvoj

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro větší
veřejnou přehlednost

Na drakiádě se prvňáčci stali pravými družniáky

Ve středu 26. září se na ZŠ Koněšinec konal již druhý ročník velké družinové akce plné barevných a létajících draků „Drakiáda“. Tentokrát byla akce spojena s pasováním prvňáčků na „pravé družniáky“.

Stejně jako loni se všichni sešli na parkovišti u městského koupaliště, kde celá akce probíhala. Po zahájení vychovatelky svolaly všechny prvňáčky a královský průvod v čele s králem, královnou, princeznou, šaš-

kem a celým královským dvorem jim vyšel vstříc a přijal jejich slib. Poté je král pasoval mečem na „družniáky“ a z rukou královny převzaly děti na památku velké keramické medaile.

A pak už se létalo a soutěžilo. Odborná královská porota vše pečlivě sledovala a nejlepší draky v sekci ručně vyrobených i nejvýše létajících vyhodnotila. Ti pak dostali hezkou cenu, stejně jako Markéta Ociepková, která získala zvláštní

cenu za největšího draka v soutěži. Děti si mohly i zasoutěžit a zadovážet na atrakcích připravených v okolí parkoviště. Mohly trénovat chůzi na chůdách, skákání v pytli, hod na čápa, podbíhání pod švihadlem nebo proplétání labyrintem a za odměnu dostaly sladký bonbon.

Počasí nám přálo, a tak všichni odcházeli s úsměvy na rtech z hezké akce.

VYCHOVATELKY ŽD

FOTO | ARCHIV ZŠ KONĚŠINEC

Nejslavnějšího sportovce města chtěli poprav

Třetího září uplynulo dvacet let od smrti nejslavnějšího sportovce Těšína, Adolfa Bolko Kantora. Jeho život by vydal na několik filmových námětů, o rohovníkovi rád psal předválečný tisk.

Kantor si dokonce v roce 1937 zahrál po boku Adolfa Dymyzy, tehdy velké hvězdy polského filmu, boxera ve zdařilé filmové komedii nazvané Nedorajda.

Velký propagátor sportu neochvějně trval na pevných životních postojích. Nacisty byl dvakrát odsouzen k trestu smrti, od komunistů se dočkal jen ústrků a pronásledování. Zemřel ve věku 82 let poté, co ho odmítl přijmout do nemocnice, přestože léta daroval svoji krev.

Boxoval v polobotkách

Chudý chlapec, který se ještě za Rakouska-Uherska narodil v Horní Suché, začal kariéru sportovce v Těšíně v 30. letech minulého století.

V únoru 1930 mladičká Bolko Kantor po několikátýdenním tréninku poprvé vstoupil do ringu. „Na chlapce z provincie, navíc hovořícího s divným přízvukem, se dívali spatra. Jeho boxerské umění tehdy ještě nebylo nijak závratné. Nekryl se, neodvracel hlavu a z tréninků se vracel nemilosrdně otlučený. Měl však v sobě velké odhodlání, že box je jeho budoucností,“ napsala Eva Furtak v článku „Florka zagraď Dymyza. Bokser byl prawdziwy“ v deníku Gazeta Wyborcza.

Během prvního turnaje Kantor prožíval velké chvíle. V polotěžké váze vyhrával střetnutí za střetnutím a porážel i ty, kteří ho ještě nedávno v tréninku otlučkali. Zača-

lo se o něm psát s uznáním. Přesto stále živil, neměl peníze na koupi sportovních bot, mezi čtyři provazy zprvu vstupoval ve vycházkové obuvi. Styděl se za to.

V březnu 1931 všechny polské noviny píšící o fantastické výhře mladého talentu z Těšína. Bolko tehdy v hotelu Hrabia Reden v centru slezského boxu v městě Królewska Huta (dnes Chorzów) vyhrál tzv. Večer profesionálů, když v šesti kolech porazil dvojnásobného vicemistra Polska Ernesta Jokiela.

Rok 1933 přivítal v Paříži, metropoli nad Seinou, která tehdy byla hlavním městem světového boxu. Bolko deset kol urputně vzdoroval slibnému talentu se jménem Marcel Lauriot. Sudí nakonec zdvihl ruku francouzskému protivníkovi, ale místní tisk se proti výroku ohradil, že byl nespravedlivý a zápas měl skončit remízou. Bylo to však poprvé, co Bolko z ringu neodešel s prázdnou kapsou.

Devítinásobný mistr Polska

Ve stejném roce se stal profesionálním mistrem Polska v polotěžké a později v těžké váze. Titul si udržel bez přestávky až do roku 1939 a obhájil ho až devětkrát. Diváci těšínského boxera mohli obdivovat ve Varšavě, Lvově a dalších městech. Boxoval v Praze a v Německu, na velkých galavečerech se podle dochovaných informací utkal i se známým Čechem Frantou Nekolným nebo Němcem Heinzem Lazekem. Jeho popularita v Evropě rostla.

Podle Sławomira Rojka, historika polského rohování, Kantor dvakrát pokořil Američana Billy de Janise z New Yorku, Němce Mierzwu a Koska, Edu Hulsebusse, Franze

Mistr boxu Kantor.

FOTOGRAFII JSME ZÍSKALI DÍKY LASKAVOSTI MUZEJA ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO W CIESZYŃNIE.

Boju a Otto Holzla a v pěti kolech vybořoval obávaného černého boxera Gene Jonesa. Stal se trenérem slavného zápasníka Zbyszka Cyganiewicza a také příštího prvního polského držitele olympijské medaile v boxu Zygmunta Chychły.

ním táboře v Dachau. Zachránil si život tím, že přijal volkslistu. Byl propuštěn a Němci z něj udělali svého trenéra. Musel však vstoupit do řad Wehrmachtu. Odmítl střílet, a proto byl odvelen do trestního oddílu, který měl v jugosláv-

„Někdy, když hovořím s lidmi o Kantorovi, zaráží mne velký údiv: Co? To byl nějaký hrdina? On přece sbíral zbytky a nosil je do lesa zvířatům. Mnozí si jej zapamatovali pouze tak.“

BOGUSŁAW ŚLUPCZYŃSKI, autor scénáře představení Bolko Kantor a Republika Bolko Kantor

Pravým hákem skolil gestapáka

V roce 1939 měl boxovat s mistrem Německa, ovšem byl mobilizován a oblékl uniformu 4. Těšínského pluku střelců z Podhalí. Místo německého mistra však ztloukl gestapáka, který na ulici ponižoval ženu za to, že mluvila polsky. „Pravý hák, kterým mu zlomil sanici, mohl být jeho posledním,“ píše Andrzej Drobik ve svém článku na portálu polskamasens.pl. Za trest skončil v koncentra-

ských horách bojovat s partyzány.

Při pokusu o útěk ho dopadli a dostal trest smrti za dezerci. Naštěstí si hitlerovci vzpomněli na jeho slavnou minulost. Hrdelní trest mu byl zaměněn na doživotí a Bolko opět musel do místa nejtěžších bojů, na italskou frontu. Tentokrát byl jeho útěk úspěšný. Přeběhl do americké armády a později vstoupil do polské armády generála Anderse. Bojoval pod Monte Cassinem a v Bologni, v těžkých bojích ukořistil německou vlajku a také bojovou zástavu Ame-

Bolko Kantor si zahrál po boku slavného Adolfa Dymyzy ve filmu Nedorajda. Záběry z filmového rohovnického utkání můžete zhlédnout na <http://goo.gl/5W5hd>

Výstřížek z Głosu Ludu z roku 1948 informuje, že Bolko Kantor dojíždí na tréninky do Trince a Bystřice a v Sikorově parku v Českém Těšíně se obnovuje lehká atletika, sportovní hry, do života je opět uvedena sekce zápasů.

ZE SBÍREK DOKUMENTAČNÍHO CENTRA KONGRESU POLÁKŮ V ČR

it, vlajku USA mu dal sám prezident Kennedy

ričanů, které se zmocnili hitlerovci. Později ji Kantorovi daroval americký prezident John Kennedy. Bolko Kantor byl vyznamenán nejvyššími vojenskými poctami za odvahu.

Trénoval po obou stranách hranice, až mu sebrali propustku

Po válce se Bolko vrátil do Těšína, přestože mohl zůstat ve světě nebo alespoň ve Varšavě a tam využít své známosti a zkušenosti, mimo jiné z filmu. Na to však byl velkým patriotem Těšínska. Jako idealista všechny peníze z výsluh za službu v Korpusu generála Andrese věnoval na obnovu válkou zničené země a na válečné sirotky. Měl vizi, že

poválečný svět bude konečně lepší. Působil jako trenér po obou stranách hranice. Vedl sportovní sekci PZKO a trénoval borce Slavojů Český Těšín. Propagoval sport, dokonce sám, bez cizí pomoci, organizoval a financoval četné závody - lyžařské, běžecké nebo v přespolním běhu. Protože měl skromné příjmy, své medaile a poháry získané před válkou věnoval vítězům těchto soutěží.

Jako se nesklonil před gestapáky, otevřeně poukazoval na ty, kteří tolerovali nacismus, nebo dokonce byli jeho příznivci, a v míru po obou stranách hranice rychle převlékli kabáty a stali se horlivými činovníky partijských aparátů. Polské bezpečnostní službě vadily i jeho další

aktivity. Například postavil kříž na beskydské hoře Równica ke cti polských vojáků, kteří padli pod Monte Cassinem a u obce Lenino. Památník rozebrala tajná policie.

Během státních svátků jej vždy zadrželi na 48 hodin, byl mnohonásobně předváděn k výslechu. Odebrali mu propustku. „Byl to úžasný člověk, trénoval nás. Přivedl ho Jan Mucha, byli to oba Poláci a znali se. Organizoval dokonce soustředění na horách, uvažoval o tom, že vytvoří na Těšínsku tréninkové středisko boxu. To, že mu znemožnili překračovat hranici, nás připravilo o zkušeného trenéra,“ říká Rudolf Schneeberger z Českého Těšína, který společně se svými dvěma bratry patřil k velkým nadějím boxu na severní Moravě.

Kantora nakonec prohlásili za psychicky nemocného a umístili ho do psychiatrické léčebny v Rybníku. Ani tam se nevzdal, pro své pacienty vybudoval hřiště a organizoval sportovní klání. Dopisem mu za to děkoval ředitel léčebny. Jaký paradox, že to bylo jeho jediné ocenění od společnosti.

Bolko patřil i k ochráncům přírody, přikrmoval ptáky, staral se o opuštěné psy, hospodářům na vesnici radil, jak se mají starat o svá zvířata.

Zemřel v zapomnění, stadion jeho jméno nese

V roce 1992 na smrt nemocného Bolka Kantora nepřijali do nemocnice v Těšíně. Zemřel ve věku 82 let a je pochován na evangelickém hřbitově v Těšíně.

„Škoda, že se s ním přišla rozloučit pouze malá skupinka přátel. Žel, na jeho pohřeb zapomněly i úřady,“ psal po pohřbu Paweł Czapryna v týdeníku Głos Zemi Cieszyńskiej.

V Těšíně má svoji ulici. „V roce 2002 několik těšínských radních přišlo s nápadem, aby se Kantor stal patronem městského stadionu. Někteří byli však proti, pamatovali si Kantora pouze ze sklonku jeho života a považovali ho za podivína. Stadion proto nese jméno Pod Wałką a „Bolko“ se stal patronem slepé uličky, která má sto metrů,“ poznamenala novinářka Furtak.

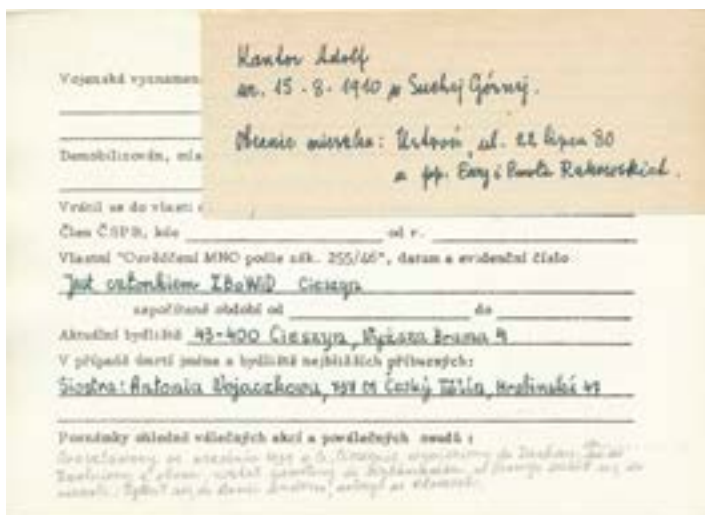
Kantor je ústřední postavou dramatického díla Těšínského divadelního studia. Drama Bolko Kantor bylo uvedeno v roce 2008 a získalo ocenění jako nejvýznamnější divadelní počín v regionu. Letos v únoru studio připravilo pokračování scénické hry s titulem Republika Bolko Kantor.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Kantor Bolko v uniformě. Podle vojenské legitimace bydlel před mobilizací v Českém Těšíně, v Hrabinské ulici žila i jeho sestra.

FOTOGRAFII TISKNEME DÍKY LASKAVOSTI DOKUMENTAČNÍHO CENTRA KONGRESU POLÁKŮ V ČR.

Kantor (první zprava) se svými svěřenci z Českého Těšína na boxerském soustředění na Kozubové v roce 1951.

FOTO | ARCHIV RUDOLFA SCHNEEBERGERA

V příštím lednovém čísle přineseme článek o historii boxu v Českém Těšíně. Box i řeckořímský zápas byly tehdy považovány za kavárenský sport, například v Praze se boxovalo a zápasilo v Havlově Lucerně. Ring byl i v secesním sále hotelu Piast, boxovalo se na zahradě Slezského domu, dnes Central. Jeden propagační zápas se odehrál i na náměstí ČSA. Přečtete se vzpomínky sportovce, jak se boxovalo na plovoucím pódiu na rybníčku v Parku Adama Sikory, i to, kolik lidí se vtěsnilo do hotelu Piastu na slavné boxerské utkání v roce 1968.

Vážení čtenáři, pokud máte doma snímky, dokumenty nebo vzpomínky, které ilustrují historii českotěšínského boxu, prosíme o zapůjčení. V dalších vydáních Těšínských listů se chceme věnovat slavné éře mistrovského kulečníku v Českém Těšíně. I ve zmapování této, již téměř zapomenuté historie, nám můžete rovněž pomoci.

Zásady správného topení

Ačkoliv to tak neupadá, i dobře zatopit je umění. Dodržováním jednoduchých pravidel ušetříte peníze a snížíte znečištění ovzduší.

Spotřebujete příliš mnoho paliva? Váš kotel špatně topí? Všimli jste si, že z vašeho komína vychází hustý zbarvený kouř nebo si dokonce již i sousedé stěžovali? Seznamte se s několika jednoduchými a přitom velmi důležitými pravidly.

Pro správné topení je podstatné:

1 V čem topíte

Každý typ kotle má jinou účinnost. Klasický starý prohořivací kotel má účinnost spalování 50 – 60 %. Mnohem účinnější jsou moderní zplyňovací a automatické kotle, které mají účinnost 70 – 85 %. Automatický kotel, který si palivo sám dává, má také mnohem plynulejší spalovací proces, než ten, do kterého musíte přidávat palivo ručně. Tyto kotle spalují mnohem kvalitněji a účinněji.

2 Jak se o kotel staráte

Dbejte na pravidelné čištění komína a teplosměnných ploch (plochy, které předávají teplo vodě v otopném systému). Malý tah komína může způsobit vracení spalin a jejich únik do místnosti, včetně jedovatého oxidu uhelnatého. Naopak příliš velký tah komína snižuje účinnost spalování, dá se však regulovat regulátorem tahu.

Pořídte si kotel, který bude parametry odpovídat potřebám vašeho domu nebo bytu. Pokud budete provozovat kotel na snížený výkon, dosáhnete pouze snížené účinnosti a většího znečištění z vašeho komína.

3 Čím topíte

Pokud topíte tuhými palivy, pak pravděpodobně uhlím či dřevem. Pamatujte, že dřevo je potřeba nechat řádně proschnout – minimálně 2 roky. Takové dřevo má vyšší výhřevnost a produkuje méně emisí, zejména jedovatého oxidu uhelnatého. V žádném případě nepalte v kotli odpad – plasty, dřevotřísku, starý nábytek atd. Nejen, že při pálení vzniká množství zdraví nebezpečných toxických látek, ale pokud spalujete např. plasty, spaliny ničí i váš kotel.

4 Umění správně zatopit

Aby palivo kvalitně hořelo, potřebuje přístup vzduchu. Po přiložení proto nechte napřed palivo dobře rozhořet a nezavírejte klapky průduchů úplně. Raději přikládejte menší množství paliva častěji, než velké množství naráz. Pokud vás nebaví často přikládat, pořídte si kotel s automatickým dávkováním paliva.

Jak udržet teplo doma a ještě ušetřit?

Snížíte-li teplotu o 1 °C, uspoříte za rok až 6 % nákladů. Snízte potřebu vytápění – výměna netěsných oken či dveří a zateplení vašeho domu zajistí příjemné teplo uvnitř a mnohem nižší náklady na vytápění.

Zpracovalo sdružení Arnika v rámci projektu „Topíme ohleduplně k přírodě i sousedům“, podpořeném Státním fondem životního prostředí v Programu neinvestiční podpory projektů zaměřených na aktuální témata z oblasti ŽP – „Rizikové látky z domácích topenišť a dopravy a cesty k jejich snižování“.

Více informací na <http://arnika.org/topime-ohleduplne-k-prirode-i-sousedum>

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Zaprášené ovzduší

Ovzduší v našem městě je dlouhodobě znečišťováno - emisemi z velkých průmyslových a energetických zdrojů mimo Český Těšín, z lokálních topenišť a dopravy.

Tento „emisní koktejl“, zejména v obdobích nepříznivých rozptylových podmínek, způsobuje překročení imisních limitů, především u suspendovaných částic PM10 (prašný aerosol, polétavý prach) a benzo(a)pyrenu. Zeměpisná poloha našeho města přispívá tomu, že znečištění místního ovzduší dálkovým přenosem přichází téměř z každé strany. Nezanedbatelný podíl na kvalitě místního ovzduší mají místní zdroje, zejména lokální topeniště, tj. domovní kotelny, vytápění rodinných domů apod., což je každoročně patrné při zahájení topné sezóny.

Smogové situace

Mímořádně nepříznivé rozptylové podmínky, zejména v chladných měsících roku, jsou příčinou inverzních stavů a vzniku smogových situací. Hranicí pro vyhlášení smogové situace je zvláštní imisní limit, u suspendovaných částic PM10 to je 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, pro režim regulace pak hodnota 150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. A jak jsme na tom byli po dobu loňské zimy (od října 2011 do dubna 2012)?

Smogové situace byly vyhlášeny celkem 4x, první dvě byly úporné, trvaly každá téměř tři týdny, třetí a čtvrtá pak byly slabší a kratší, trvaly dva tři dny.

První smogová situace trvala od 2. 11. 2011 do 20. 11. 2011, nejvyšší denní koncentrace suspendovaných částic PM10 byla naměřena 13. 11. 2011 s hodnotou 196,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Druhá smogová situace trvala od 27. 1. 2012 do 16. 2. 2012, nejvyšší denní koncentrace PM10 při ní byla naměřena 28. 1. 2012 s hodnotou 317 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

O vyhlášení a trvání smogových situací informujeme na úředních deskách, na webových stránkách města www.tesin.cz. Zprávu o tomto dostávají také školská, zdravotnická a sociální zařízení.

**Denní limit PM10 = 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
(max. 35x za rok)
Roční limit PM10 = 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

Informace o aktuálním stavu ovzduší

Připomínáme možnosti, jak zjistit data o aktuálním stavu ovzduší:

- na www.chmi.cz
- na www.tesin.cz – v sekci „Město Český Těšín“ – „Ovzduší“
- na teletextu České televize (str. 180)
- na tel. č. 596 900 265

IRENA KOSTELENCOVÁ,
oddělení životního prostředí

Rok	Počet překročení denních koncentrací v roce	Průměrná roční koncentrace
2001	124 x	41,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2002	123 x	51,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2003	214 x	65,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2004	170 x	54,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2005	170 x	60,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2006	186 x	60,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2007	121 x	44,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2008	105 x	42,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2009	118 x	45,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2010	123 x	53,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2011	127 x	48,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Informativně uvádíme průměrné roční hodnoty u PM10 (polétavého prachu) v posledních letech – převzato z tabelárních přehledů v ročenkách ČHMÚ.

Topení je věda

Ukazuje se, že topení v kotlících, zejména v těch na tuhá paliva, je věda – ne každý, kdo kotel obsluhuje, má dostatek informací a vědomostí k tomu, aby topení bylo účinné a zároveň hospodárné pro jeho kapsu a šetrné k životnímu prostředí. Odborníci z Výzkumného energetického centra při VŠB-TU Ostrava zkoumali vlivy na ovzduší spalováním různých druhů paliv v různých zařízeních (kotelnicích), ale zkoumali také vliv různých laických postupů a zvyklostí při vytápění a samotném topení. Každý, koho se tento problém týká, může vyhledat spoustu zajímavých informací a užitečných rad na speciálních webových stránkách www.lokalni-topeniste.cz, příp. na stránkách sdružení Arnika www.arnika.org/topime-ohledupne-k-prirode-i-sousedum.

IRENA KOSTELENCOVÁ,
oddělení životního prostředí

Zefektivnění systému projektového řízení a strategického plánování ve městě Český Těšín

Město Český Těšín realizuje v rámci výzvy č. 53 Operačního programu „Lidské zdroje a zaměstnanost“ financovaného z Evropského sociálního fondu projekt „Zefektivnění systému projektového řízení a strategického plánování ve městě Český Těšín“. Realizace projektu byla naplánována od 1. 9. 2010 do 31. 10. 2012.

Celkové způsobilé výdaje projektu byly vyčísleny na 7 939 324,72 Kč, z toho 85% tj. 6 748 426,01 Kč bude hrazeno z Evropského sociálního fondu a 15% tj. 1 190 898,71 Kč z rozpočtu města Český Těšín.

Realizované aktivity:

1. Revize a optimalizace procesu realizace strategických plánovacích dokumentů – realizací této aktivity byla provedena:

- Analýza stávajících strategických dokumentů města
- Analýza realizace úkolů a činností vyplývajících ze strategických dokumentů
- Personální zajištění procesů souvisejících se strategickým plánováním
- Aktualizace komunitního plánu
- Aktualizace strategického plánu rozvoje města s ohledem na provedené analýzy a nastavení systému monitoringu

2. Nastavení efektivního řízení projektů

- Analýza současného fungování a procesu u řízení projektů, zejména dotačně podpořených
- Zpracování doporučení pro zajištění těchto fází v podmínkách úřadu
- Návrh modelových tzv. projektových kanceláří vč. funkčních vazeb a nastavení monitoringu

3. Zlepšení řízení ekonomických procesů projektů

- Analýza současného ekonomického procesu a finančního řízení města
- Nastavení strategického řízení rozpočtového procesu
- Návrh systému finančního a ekonomického řízení projektů a nastavení monitoringu

4. Vzdělávání zaměstnanců veřejné správy – byly realizovány tyto vzdělávací moduly:

- Strategické plánování
- Řízení projektů
- Týmová spolupráce
- Finance pro neekonomy
- Cash flow

Výstupem projektu je vytvoření metodik k procesu Strategického plánování, Projektového řízení a Řízení ekonomických procesů, aktualizace Strategického plánu města na období 2012 - 2016, aktualizace Komunitního plánu sociálních služeb 2011 - 2013 a proškolení celkem 84 zaměstnanců.

Výstupy projektu budou dále využívány při naplňování stávajících i budoucích záměrů města.

ING. HELENA LATKOVÁ, projektový manažer

S ETNOLOGEM A ETNOGRAFEM MUZEA ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO V TĚŠÍNĚ HOVOŘÍME O TRADIČNÍ PODOBĚ

Kapr se salátem se na Těšínsku objevil

Jak vypadal tradiční Štědrý den na Těšínsku, pokud jde o jídlo?

Na Štědrý den se lidé vždy snažili držet přísný půst. Neznamená to však, že nejedli nic až do první hvězdy. Snídaně byla velmi skromná, nejčastěji kousek chleba se sýrem nebo míchanými vajíčky. Badatel Józef Ondrusz zaznamenal, že i s ní byly spojeny lidové pověry: We Wilije jadło się na śniadanie pieczoki z syrym i mlykiem, aby wszyscy byli wiesioli. nebo Ludzie jedli też czarny chlyb ze solóm i czoskym, aby byli zdrowi, a potym do wieczora nic nie jedli.

Hospodyně od rána pekly chléb a koláče s mákem a sýrem nebo povidly v domácím piekarszczoku, poté vánočku s rozinkami, jablčný štrúdl a tvrdé cukroví se zázvorem - zozworki. V některých částech regionech se pekly koláče - szczodrok nebo szczodrocza - pro žebráky.

Dnes je jako příklad regionální kuchyně registrováno drobné těšínské cukroví. Kdy se poprvé objevilo na našich stolech?

V druhé polovině 19. století, pravděpodobně pod vlivem rakouské nebo české a německé kuchyně, se v měšťanských domech, a později i na vesnici, skutečně rozšiřuje zvyk pečení drobného vánočního cukroví, známého dnes jako ciasteczka cieszyńskie. Rozšíření těchto pamlsků na vesnici ve 20. století je spojeno se zmenšující se chudobou obyvatel, s větší dostupností orientálního zboží a také se šířením receptů, které si služby odnášely ze služby v bohatých domech. Na těšínských stolech se tak postupně objevují perníčky, drobné pečivo z ovesných vloček, ořechové rohlíčky, kakaové měsíčky, úly a další.

V Těšíně a okolí se do dnešního dne vyrábějí szulki, ruličky z velmi tenkého oplátkového těsta s přidáním medu, upečené krátce na litinové pánvi a zatepla stočené do trubičky. Přípravovaly se především v evangelických domech, i když je pekly i řádové sestry alžbětkiny v Jablunkově.

Kolik a jakých chodů by mělo být na tradiční těšínské tabuli?

Jídla na štědrovečerním stole byla především postní a připravena ze základních zemědělských plodin a výrobků: chleba, zelí, hrachu, fazole, tuřínu, brambor, krup, hub, sušeného a čerstvého ovoce a ořechů. Nesměla chybět krupičná kaše, jeli-

kož množství zrníček věštilo, kolik vajíček snesou slepice v dalším roce.

Lidé věřili, že je třeba okusit z každého chodu, aby se člověk vyvaroval v dalším roce hladu, ale také se nesmělo všechno sníst.

Složení jednotlivých chodů záleželo od majetnosti konkrétní rodiny a také se lišilo v jednotlivých obcích nebo částech Těšínského Slezska. Říkalo se také, že Czym wyńcej jodeł nagotowała gospodyni na wieczere, tym wyńkszy dostatek będzie w chałupie przez cały rok.

Večeře se měla skládat z dvanácti chodů, podle počtu apoštolů, ale to se dodržovalo především v městech nebo u bohatších sedláků. Na množství a druh chodů měla také konfesní příslušnost nebo náboženská konfese. V katolických domácnostech to byla striktně postní večeře, obdobně tomu bylo u evangeliků, i když zde se někdy objevovaly také masité pokrmy. Podle Józefa Ondrusza to byla vánočka s mlékem, moczka ze świńskiego bachora (omáčka z vepřového žaludku nebo střeva) nebo polywka z vepřových střev nadívaných žlutou kaší se smetanou, hrachová nebo fazolová polévka se sušeným ovocem, hrách maštěný máslem, zelí s fazolemi, zelí s bramborami a uzeným, krupička nebo rýže s máslem a skořicí, kompot ze sušeného ovoce a zozworki. Na stole se objevovaly také powidlowa moczka z buchetskami (omáčka z povidel s buchtičkami), hrachovka s chlebem.

Folklorista Władysław Młynek uvádí, že na Jablunkovsku se po nakrájení štědrovečerního chleba mazaly krajíce máslem a sýrem nebo se máčely v teplé vyškvařené slanině - szpyrkach, následovala hrachová polévka s chlebem, jelito se zelím a bramborem, pečená bachora - vepřová střeva nebo žaludky plněná strouhanými bramborami a kousky bůčku. Na vesnici, především v chudých rodinách, se podávala moučná jídla: nudle s máslem, hrách uvařený nasucho, fazole a boby. Následovaly koláče, vánočka nebo zawijoki - makový závin s mlékem nebo meltou, sušené ovoce a kompot z nich uvařený vodu z pieczek.

Kdy se v regionu objevuje dnes tradiční kapr se salátem?

Čím blíže k dnešním časům, tím více roste rozmanitost, ale také dochází k unifikaci štědrovečerní tabule. Rybí polévka, smažený

Grzegorz Studnicki – etnolog a etnograf – deset let pracuje v Muzeu Śląska Cieszyńskiego v Těšíně, vysokoškolský učitel, přednáší na Slezské univerzitě v Katovicích, filiálka v Těšíně. Zajímá se především o kulturu pohraničí Těšínského Slezska. Je autorem mnoha odborných výstav a publikací.

ŠTĚDROVEČERNÍ TABULE NA TĚŠÍNSKU

poprvé teprve před necelým stoletím

Na štědrovečerním stole nechyběly szulky.

FOTO | EWA SIKORA

kapr a bramborový salát bývají obvyklé i v lokalitách, kde dříve nebyly ani známy a kde se mimořádně mohl objevit nasolený sled. Například kapr se v podhorské a horské části Těšínského Slezska nebo v podhůří Slezských Beskyd nejedl ještě před sto lety. Pokrm s využitím této ryby se začaly objevovat napřed na nížinách. Také bramborový salát si našel cestu do těšínských domácností až v 30. letech 20. století.

Štědrovečerní večeře byla vždy velkou událostí. Na stole prostřeném bílým slavnostním ubrusem byly seno, jablka, med a různé druhy obilí, které se používaly k setbě. Někdy se k chlebu položilo máslo a nevařené brambory a tuřín.

Se štědrovečerním stolem byly spojeny další pověry magicko-náboženského rázu. Pod obrus se dávaly peníze k zajištění dobrobytu, pod stůl sekera, která měla ochránit rodinu před bolestí nohou a dalšími neduhy. Nohy stolu mohly být obvázány železným řetězem, který měl odhánět zlé moci.

Štědrovečerní večeři na Těšínku zahajovala a uzavírala společná modlitba nebo zpěvy, které byly vždy poděkováním za jídlo na stole, za prožitý rok a prosbou o dalších, šťastných dvanáct měsíců. Násle-

dovalo dělení se posvěceným oplátkem a vzájemné přání.

Večeře se jedla pomalu a majestátně. Ještě do konce meziválečného období se podávaly jednotlivé chody ve společné míse a věřilo se, že se nemá odkládat lžíce.

U nás doma se uchovával po celý rok v kredenci patka ze štědrovečerního chleba. Má to nějaký hlubší význam?

První krajíc chleba - tzv. godni kraiczek - který na začátku večer odkrojila hlava rodiny nebo její nejstarší zástupce, bylo třeba schovat. Lidé věřili, že má magickou ochrannou moc, zajišťuje úrodu a dokonce se používal v léčitelství. Vůbec celý Štědrý den byl velmi magický. Na Těšínském Slezsku lidé věřili, že přesně o půlnoci se voda ve studních a potocích mění na víno. Jen člověk spravedlivý však mohl být odměněn okostováním tohoto nápoje. I jídlo mělo magický a symbolický význam a nesloužilo pouze k ukojení hladu. Bylo mimo jiné darem nebo protidarem - odměnou pro různé typy koledníků za jejich přání.

Večeři uzavírala společná modlitba a zpívání koled. V okolí Třince každý u stolu postupně bral do ruky kancynot - zpěvník

náboženských písní a otevíral jej na náhodné straně. Pokud to byla postní píseň, čekal jej smutný rok. Jiná věštění - jako sfouknutí sví-

ky, krájení jablek - se praktikují mnohde dodnes.

Po večeři děti dostávaly skromné dárky, které naděloval Andílek nebo Ježíšek, nikdy svatý Mikuláš. Zdá se, že nadílka pod stromkem přišla až s volně stojícím ozdobným stroměčkem, který v meziválečném období začal nahrazovat původní větve zavěšenou u stropu zvanou podlažniczką, połażniczką nebo goiczkiem. Po večeři o půlnoci šli katolíci na půlnoční a evangelíci čekali na jitřní, která byla kolem páté ráno.

Jak trávili lidé na Těšínku první hod vánoční?

První den byly vyplněny modlitbami a společným zpíváním koled. Tento den měly snídaně, oběd a večeře slavnostní ráz. Podávaly se pečená jelita v brótwanioku, ale také strucla - vánočka, koláče, bábovka s meltou vylepšenou pravou kávou. Často se také dojívaly zbytky z večeře. Po snídani se pak drobkou vysypaly v zahradě pod ovocné stromy k zajištění úrody. Po dopolední návštěvě kostela se podával slavnostní oběd, především vývary, pečeně nebo vařené maso, brambory, zelí. Tento den se trávil doma a nepracovalo se.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

S časem se mění vánoční ozdoby i materiály, z nichž se vyrábějí. Koncem listopadu skončila v soutěži vyzdob si svoji knihovnu. Ewa Sikora z knihovny v Havlíčkově ulici s ozdobami na stroměček vyrobenými z cd disků.

Staré stromy zahradníci nahrazují novými

Na sklonku října proběhlo kácení dřevin na českotěšínském náměstí. Staré a napadené stromy ustoupily nové výsadbě.

Půl století staré javory a smrky před radnicí nahradily nové kvetoucí dřeviny a šest metrů vysoká jedle

Dělníci instalují v průhledu z pěší zóny v ulici Odboje jedli. V budoucnu, až vyroste, již nebude třeba instalovat na náměstí vánoční strom.

normandská, která převezme funkci vánočního stromu. Projekt se zaměřil na to, aby na náměstí postupně vždy něco kvetlo. Pruhy zeleně a ostrůvky budou v různých barevných odstínech, protože jinak je plocha náměstí vyvedená v šedé. Budova radnice, která má jižní expozici, bude chráněna lehkým stínem.

„Kulovité javory lemující náměstí byly na hranici životnosti. Většina z nich měla infekci koruny nebo kmene, byla napadena cizopasnými, některé už uschly,“ říká Miroslava Szemlová, která má na českotěšínské radnici na starosti městskou zeleň. Podle ní se úředníci během kácení vždy setkávají s negativními reakcemi občanů. „Jsem přesvědčena, že hned na jaře lidé ocení krásnou proměnu z dílny třineckého ateliéru zahradní architektury. Navíc už celé náměstí působilo těžkopádně. Nově bude svěží, vzdušné a hlavně barevné,“ dodává Szemlová.

Původní stromy nahradily moderní kultivary – dřezovec a magnolie – s listy ve dvou různých odstínech. Na ploše lemující náměstí zahrad-

Dřevorubci pokáceli staré, napadené javory.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

níci vysadili 410 růží a 70 buxusů. Kompozici doplní hortenzie.

„V péči o zeleň na náměstí se v minulosti vytratila kontinuita. Sem tam se něco vysadilo, ale už se o ni odborně nepečovalo. Navíc se po-

škodila i při přestavbách náměstí. Například smrky přímo u čelní stěny radnice jsou provozně nebezpečné, takže musí co nejdříve pryč,“ říká zahradní architekt a autor návrhu Rudolf Klus. (DH)

Bezpečně nejen na kole

Dopravní výchova má v ZŠ a MŠ Hrabina – Ostravská dlouholetou tradici. Školní vítězové Dopravní soutěže mladých cyklistů se zúčastňují pravidelně okresních kol a nejdnou si užijí již i krajskou soutěž.

Pozornost však nevěnujeme jen těm nejlepším znalcům. Pro každý školní rok je připraven celoškolní projekt s dopravně zdravotní tematikou. Letos proběhl v říjnu pod názvem „Bezpečně nejen na kole“. Žáci si vyplnili dopravní testy, splnili základní jízdy zručnosti, vyzkoušeli svou obratnost na únikové cestě (opičí dráze), poznávali teoreticky práci v autoškole, se zdravotníkem procvičovali základy první pomoci a umělé dýchání. Součástí dne bylo školní kolo dopravní soutěže. Všich-

ni žakovští účastníci byli nadšeni. Hodnocení nejlépe vystihují slova jednoho z mladších žáků: Dnes jsme ani nevěděli o tom, že se učíme.

VLASTA POTYSZOVÁ

FOTO | ZŠ HRABINA

NEPŘEHLÉDNĚTE

Kotlíkové dotace opět startují, získat lze až 40 tisíc

Rada kraje svým usnesením č. 123/8178 ze dne 30. 10. 2012 schválila vyhlášení 3. SPOLEČNÉ VÝZVY k podávání žádostí o poskytnutí dotace ze „Společného programu Moravskoslezského kraje a Ministerstva životního prostředí na podporu výměny stávajících ručně plněných kotlů na tuhá paliva za nové nízkoemisní automatické kotle na uhlí, biomasu nebo uhlí a biomasu v Moravskoslezském kraji“, jejíž znění společně s podmínkami Společného programu je zveřejněno na internetových stránkách vyhlásovatelů Společného programu a rovněž prostřednictvím sdělovacích prostředků. Současně je zveřejněn také formulář žádosti.

Vyhlásovatelem Programu je Moravskoslezský kraj a Ministerstvo životního prostředí s tím, že poskytovatelem dotace je Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava, IČ 70890692, zastoupený hejtnem kraje a Státní fond životního prostředí ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov, zastoupený ředitelem Fondu.

Žádost o dotaci včetně příloh lze podat v jednom podepsaném originále v českém jazyce pouze osobně, a to od **1. 11. 2012** v úředních hodinách na podatelnu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, **28. října 117, 702 18 Ostrava, tedy od 7.30 do 17.00 h v Po a St a od 7.30 do 15.30 h v Út, Čt a Pá.**

Ukončení přijímání žádostí: 28. 6. 2013 (nebo v den vyčerpání alokace, nastane-li tento den dříve).

Kontaktní osoby:

Moravskoslezský kraj

Ing. Simona Šebestová, tel.

595 622 690, simona.sebestova@

kr-moravskoslezsky.cz,

Mgr. Josef Zich, tel. 595 622 641,

josef.zich@kr-moravskoslezsky.cz

Státní fond životního prostředí ČR

Mgr. Petra Danningerová, tel.:

595 198 443, petra.danningerova@

sfzp.cz

Více informací (podmínky, formuláře atd.) lze získat na www.kraj-moravskoslezsky.cz

PŘEČETLI JSME JINDE

Lávka na obálce časopisu

Noční fotografie osvětlené Sportovní lávky zdobí obálku srpnového vydání časopisu Inovace na česko-polském pomezí.

Autor článku Jiří Daniel pojmenování nový most superlativem jako „přirozený produkt“ nebo

nejčerstvěji dokončená perla programu přeshraniční spolupráce, praktická i krásná“. Václava Laštůvku z Euroregionu Těšínské Slezsko označuje za „výraznou osobnost celého operačního programu“. (DH)

Bowlingový turnaj postižených

Výkřiky radosti a rachot padajících kuželek se mísily s povzdechy zklamání.

Taková sportovní nálada provázela XI. ročník meziměstského bowlingového turnaje „O pohár starosty města“, který pořádala městská organizace Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR 20. října ve Sportovním centru ve Svojsíkově aleji.

V souboji se mezi sebou utkala pětičlenná družstva z měst Rýmařova, Karviné, ze středisek Eben – Ezer, Eden, chráněného bydlení a MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie z Českého Těšína.

Loňské prvenství obhájilo družstvo z Karviné, které obdrželo putovní pohár z rukou starosty města Víta Slováčka. Stříbro vyválčilo nejvzdálenější družstvo z Rýmařova. I přes početní převahu a urputou bojovnost týmů z našeho města se nakonec podařilo vybojovat jen bronzovou pozici pětici z chráněného bydlení.

Ceny postiženým sportovcům předával starosta města Vít Slováček.

FOTO | ARCHIV

Současně probíhala i soutěž o nejlepšího jednotlivce. V této kategorii se z vítězství těšil Ladislav Litvik, stříbrnou medaili si vybojoval Martin Fukala a na třetím místě se umístil Pavel Hnatič. Za své výkony byli soutěžící odměněni hodnotnými cenami.

Tento nevšední sportovní zážitek pro naše mentálně postižené spoluobčany se mohl konat jen za finanční podpory města Český Těšín, dotace Moravskoslezského kraje a štědrosti sponzorů, kterým tímto děkujeme.

ALENA HUSAROVÁ

Hasiči cvičili požár

V neděli 28. října večer proběhlo hasičské cvičení pro jednotky z okresu Český Těšín. Námětem cvičení byl požár pneumatik v Horním Žukově, jehož hašení se provádělo za pomoci pěny. Vzhledem k tomu, že cvičení probíhalo za tmy a teploty okolo bodu mrazu, mohli si hasiči dostatečně ověřit své schopnosti při takto složitých klimatických podmínkách. Voda, kterou hasiči používali pro výrobu pěny, byla dovážena cisternami a zároveň byla zřízena dálková doprava vody hadicemi v délce více než 600 metrů. Pohyb ve volném terénu s těžkými stříkačkami za tmy tak prověřil fyzickou připravenost dobrovolných hasičů a ukázal, že jsou připraveni svým spoluobčanům pomoci za všech situací po boku svých profesionálních kolegů. Cvičení, kterému také přihlíželi kolegové z družebních polských sborů, splnilo svůj cíl.

PAVEL HAAS,
velitel stanice Český Těšín

MASARYKOVA ZŠ A MŠ ČESKÝ TĚŠÍN, SÍDLO: ČESKÝ TĚŠÍN, KOMENSKÉHO 607/3

Zápis dětí k předškolnímu vzdělávání a žáků k základnímu vzdělávání budou probíhat v níže uvedených dnech a časech na sekretariátu sídla školy. Potřebné doklady k zápisům a další podrobné informace budou zveřejněny na webových stránkách školy www.masarykovazsms-komenskeho.cz.

Zápis žáků k povinné školní docházce na školní rok 2013/2014 – ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Do Daltonských tříd bude zapsáno maximálně 50 žáků.

1. Základní škola Český Těšín, Komenského 607/3, úterý 15. 1. 2013 v 8.00-17.00 hod.
2. Základní škola Český Těšín-Stanislavice, Albrechtická 85, úterý 15. 1. 2013 v 8.00-17.00 hod.

3. Základní škola Český Těšín-Svibice, Slovenská 1, úterý 15. 1. 2013 v 8.00-17.00 hod.

Zápis dětí k předškolnímu vzdělávání na školní rok 2013/2014 – MATEŘSKÉ ŠKOLY

1. Firemní mateřská škola Český Těšín, Komenského 610, úterý 22. 1. 2013 v 8.00-17.00 hod.
2. Mateřská škola Český Těšín-Stanislavice, Albrechtická 85, čtvrtek 24. 1. 2013 v 8.00-17.00 hod.
3. Mateřská škola Český Těšín, Akátová 17, úterý 29. 1. 2013 v 8.00-17.00 hod.
4. Mateřská škola Český Těšín-Horní Žukov, Vělopolská 21, čtvrtek 31. 1. 2013 v 8.00-17.00 hod.
5. Mateřská škola Český Těšín, Frýdecká 34, úterý 5. 2. 2013 v 8.00-17.00 hod.

Přírodovědná Expedice 2012 - Komeňáci

V pondělí ráno 10. října jsme netrpělivě přešlapovali před školou a přemýšleli nad tím, co nás čeká. Škola v přírodě, to je dvanáct dnů bez rodičů, bez mobilů, ale na druhé straně příslib dobrodružství a objevů.

Zklamání jsme nebyli. Ubytování na Mečové V rožnovských Beskydech vynikající a to jídlo! Mňam! Nádherná příroda, spousta, jedlých hub, turistika, prostě nádherná. Dopoledne jsme se učili, ale pak se z nás stávali badatelé, kteří se obklopovali „Expedičními deníky“, encyklopediemi, atlasy a klíči, a pořádali zajímavé přírodovědné výpravy. Naši učitelé pro nás vytvořili

i sportoviště. Měli jsme tam například „Bečváňkovské stavění“, míčové hry, trampolínu, horolezeckou stěnu i lanové houpání. Taky jsme si jeden večer u táboráku opekli pár buřtíků, zapěli několik písní a zahráli pár her. A taky jednou jsme se klepali strachy – a to při večerní hře. A když už se nám zdálo, že jsme v okolí byli úplně všude, vyjeli jsme do Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

Všechno jednou skončí. Vraceli jsme se domů spokojeni, chytřejší, samostatnější a těšili jsme se, až se pochlubíme rodičům, co všechno umíme.

TOMÁŠ PAVELEK, ALENA PAWEROVÁ
Masarykova ZŠ a MŠ

Hranice bez hranic, Jedno město na Olze

Nový cyklus cestopisných dokumentů z česko-polského pohraničí natočily Česká televize Ostrava a Polská televize Wroclaw.

V dokumentu upozorňují na místa, která jsou zajímavá i pro turisty, představují šestnáct oblastí propojených společně vnímanou současností, historií nebo legendou či příběhem. Druhé zastavení na hranici dlouhé 800 kilometrů se odehrálo v Těšínech. Diváci ocení zajímavosti i osobnosti vystupující ve všech dílech, velmi příjemný střih i práci kamery.

Projekt je výjimečný i způsobem, kterým vznikl. Pracovalo na něm společně třicet tvůrců z obou zemí. Dokument nabízí působivé záběry na nejkrásnější místa hranice z pohledu ptáků. „Díky evropským penězům jsme si mohli dovolit ten luxus, že jsme opravdu pracovali v nestandardních podmínkách, to znamená, že jsme měli speciální malé kamerové vrtulničky, které se dostaly i do míst, kam se s kamerou těžko normálně dostaneme,“ říká dramaturg dokumentu Josef Albrecht.

Hovoří voják i zlatník

Pro natočení dílu o rozdělených Těšínech získali autoři zajímavé osobnosti i příběhy lidí. V díle Jedno město na Olze hovoří historik Muzea Těšínska Radim Jež o dráze i protestantských církvích, zlatnická rodina Pieczonků nám dovolí nahlédnout do dílny, kde vyrábějí stříbrné a zlacené šperky z filigránu. Umělecká vedoucí souboru Estrada Równica Reata Cieszevska připomíná péči, jakou těšínské měšťanky věnovaly svému kroji. Nahlédneme i do výroby slavných těšínských chlebičků se sleděm nebo kavárny

Herbowa. Autoři ukazují zajímavou historii města, kavárnu Avion, představují výrobce slavných pušek těšínek Jerzego Wałgu i skupinu nadšenců kolem bývalého profesionálního vojáka Krzysztofa Nieściora, kteří v Cieszyne vybudovali ojedinělé Muzeum 4. Pluku Střelců z Podhalí.

„Bylo by nadsázkou říci, že Těšín je město plné historiků. Pravdou ale je, že dějiny svého regionu tady lidé většinou velmi dobře znají. A jsou to dějiny živé, protože jejich svědci si je předávají z generace na generaci,“ říká se v dokumentu.

Byla mlha, ale Místřovice byly nádherné

Televizní série představuje i osobitý lidský příběh manželů, kterým Český Těšín během první návštěvy tak učaroval, že se rozhodli odstěhovat z více než sto kilometrů vzdáleného polského města a usadit se na druhé straně hranice. Koupili zde pozemek a postavil dům. „Pamatuji si, že jsme sem přijeli v neděli ráno, byla mlha, ale když jsme vysedli

z auta v Místřovicích, oba s manželkou jsme řekli, to je ono,“ vzpomíná Leszek Respondek. Podle něj zde žijí úžasní lidé, během těch několika let se nikdy nedostali do situace, že by jim něco vadilo. I na úřadech jim vždy vyšli vstříc.

„Pro mne je Těšín především městem ve Slezsku, v pohraničí. A není proto důležité, jestli je to Těšín polský, nebo český. Jsem rodilým Slezanem, a proto je pro mne tento kraj především Slezskem, a ne Českem nebo Polskem,“ svěřuje se v dokumentu Leszek Respondek, který pracuje jako zástupce české firmy v Polsku, manželka dojíždí za prací do Katowic. Starší dcera chodí do Základní školy v Českém Těšíně, mladší do školky

„V České republice je kvalitní zdravotnictví i školy. A to je velmi důležité,“ říká Anita Swobodová, manželka Leszka. „Děti budou perfektně ovládat dva jazyky, oba budou jako jejich mateřské. Poznají kulturu a mentalitu obou zemí. A to jim do života otevře úplně nové možnosti, než jaké jsme měli my,“ dodává.

Všechny díly zhlédnete v archivu

Autorem projektu je Josef Albrecht, režírovali Marcel Petrov a Kinga Wołoszyn-Świerk, scénář Tomáš Ne-točný a Paula Jakubowska.

Cyklus Hranice bez hranic se vysílá od 8. září každou sobotu na ČT 2.

Pořad je k vidění na www.hranicebezhranic.cz (a to jak česká, tak polská varianta) a na <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10394012509-hranice-bez-hranic/> (pouze český).

DOROTA HAVLÍKOVÁ

FOTO | ČESKÁ TELEVIZE, TELEVIZNÍ STUDIO OSTRAVA

Zvláštnost na mapě Evropy

Hraniční řeka, na jejích březích leží polský Cieszyn a Český Těšín, je na mapě Evropy zvláštností. Má totiž dvě jména. Její původní a pravé jméno je Olza. Se vznikem samostatného Československa v roce 1918 se však město rozdělilo mezi dva státy a české úřady v 60. letech minulého století přejmenovaly řeku na Olši, což ovšem není překlad slova Olza. Poláci by nikdy řeku Olši nenazvali, rovněž mnoho Čechů název neuznává.

A to je pro oba Těšíny symbolické. Složitá historie a změny hranic zamíchaly s osudy Poláků i Čechů, Němců a Židů a daly městu osobitou atmosféru. A přestože se Těšín už opět stává jedním městem, přes hraniční mosty chodí lidé na pivo, do školy i do práce, dvojí název řeky zůstal.

Z DOKUMENTU HRANICE BEZ HRANIC, DÍL JEDNO MĚSTO NA OLZE

16 zastavení na společné česko-polské mapě

1. **Hrčava** (trojmezí na východě)
2. **Těšíny** (Český Těšín + Cieszyn)
3. **Horní Slezsko** (Bohumín + hraniční řeka Odra)
4. **Hlučínsko** (Hlučín a Ratiborž)
5. **Osoblažsko** (Osoblaha + Prudník)
6. **Zlaté Hory** (Zlaté Hory + Glucholazy)
7. **Rychlebské hory** (Javorník, Bílá Voda + Ladek Zdrój)
8. **Králický Sněžník** (Staré Město pod Sněžníkem + Strónie Ślaskie)
9. **Orlické hory** (Orlické Záhoří + okolí po obou stranách hranice)
10. **Náchod** (Náchod + Kudowa Zdrój)
11. **Broumovsko** (Broumov + okolí po obou stran. hran.)
12. **Krkokonoše východ** (Sněžka + okolí po obou stranách hranice)
13. **Krkokonoše západ** (Harrachov + Szklarska Poreba)
14. **Jizerské hory** (Jizera + okolí po obou stranách hranice)
15. **Frýdlantský výběžek** (Jindřichovice p. Smrkem + okolí po obou stranách hranice)
16. **Hrádek nad Nisou** (trojmezí na západě)

Adaptační kurzy Gymnázia Český Těšín

Gymnázium Český Těšín v letošním roce rozšířilo své aktivity v oblasti prevence negativních jevů a na začátku září vyslalo nově příchozí studenty spolu s metodikem prevence, výchovnou poradkyní a třídním učitelem na třídní adaptační pobyt do Horní Lomné.

V rámci dlouholeté spolupráce se do projektu zapojili lektori z Občanského sdružení AVE Český Těšín, které je nejen akreditovanou organizací MŠMT pro vzdělávání

pedagogů v oblasti prevence, ale jež má navíc bohaté praktické zkušenosti s řešením sociálně patologických jevů na školách. Smyslem „adaptáku“ je vytvoření základních

pravidel potřebných pro fungování třídy jako zdravé společenské skupiny a jejich přenesení do každodenního života kolektivu ve školním prostředí. Aby toho byli žáci schopni, během tří dnů se prostřednictvím zajímavých her, prožitkových aktivit, sportovních soutěží a relaxačních technik učili překonávat ostych, posilovat vzá-

jemnou důvěru a rozvíjet týmovou spolupráci. V tematicky zaměřených blocích měli možnost prezentovat sami sebe a zároveň poznávat osobnosti svých spolužáků.

Celou akci finančně podpořilo město Český Těšín dotací ze svého programu prevence kriminality.

MONIKA LÝSKOVÁ

FOTO | GYMNAZIUM ČESKÝ TĚŠÍN

Amatérské kapely vylezly ze sklepů a garáží

Dům dětí a mládeže Český Těšín pořádá již 5. ročník hudební soutěž pro amatérské hudební skupiny. Vylezte ze sklepů a garáží.

Akce se uskutečnila 28. září 2012 ve venkovním areálu Malcovny v Českém Těšíně. Netypické podium pro mladé hudební skupiny bylo utvořeno z návěsu kamionu.

Cílem projektu bylo motivovat lokální mladé začínající hudebníky k vlastní tvorbě, podpořit rozvíjení jejich vlastní kreativity a vytvořit tak odrazový můstek pro další činnost kapel. Celá akce byla postavena na podpoře volného času mládeže. Pro organizaci letošního ročníku se

nám podařilo získat finanční prostředky z evropských fondů v rámci programu Mládež v akci, což je mezinárodní projekt česko – polské spolupráce.

Od dopoledních hodin se do Malcovny sjížděly amatérské hudební skupiny z našeho kraje a polského Horního Slezska (přihlášeno bylo 21 skupin). Do soutěže postoupilo jen 10 z nich - 6 českých a 4 polské kapely. Hodnocení proběhla nejen ze strany mezinárodní poroty složené z hudebních odborníků, ale i všemi fanoušky a hosty, kteří na Malcovnu přišli.

A kdo vyhrál?

1. místo: Bellow the mark - ČR - vítěz získal dvoudenní nahrávání

v profesionálním GM Recording studiu

2. místo: Munk - PL - kapela získala šeky v hodnotě 2500,- Kč na nákup hudebního materiálu

3. místo: Good Girl Maggie - PL – kapela získala šeky v hodnotě 2500,- Kč na nákup hudebního materiálu

Velmi zdařený soutěžní den byl ukončen vynikajícím koncertem skupiny ACDC REVIVAL CZECH.

DDM děkuje všem, kteří se podíleli na přípravě a organizaci 5. ročníku akce Vylezte ze sklepů a garáží. Velké poděkování za pomoc při organizaci patří panu Janu Kidoňovi.

ZDEŇKA BURDA, DDM Český Těšín

FOTO | DDM ČESKÝ TĚŠÍN

První plynové osvětlení v Těšíně rozzářilo

Předposlední říjnový den roku 1882 byl pro Těšíňany velkou slávou. V dnešní Střelníční ulici byla předána do užívání městského plynárna.

Vznikla na základě rozhodnutí městské rady Těšína ze dne 4. června 1881. Iniciátorem byl tehdejší starosta Johann Demel. Hlavním důvodem její výstavby byla nutnost zlepšit veřejné osvětlení v dynamicky se rozvíjícím městě nad Olzou.

„První zmínka o možnosti výroby svítíplynu se objevila během Slezské výstavy v Těšíně v roce 1880, kdy byl požádán ředitel krnovské plynárny Sinzing o vypracování návrhu pro Těšín,“ psal ve svém článku Plynárenství v Těšíně a Českém Těšínsku zveřejněném v časopise Těšínsko Karel Sedláček. Již v lednu 1882 měla radnice v ruce 47 zákazníků na odběr svítíplynu, rada také rozhodla o zřízení městského veřejného osvětlení.

Překonat nedůvěru lidí

Celý objekt byl postaven podle plánů městského architekta B. Kühnla a za jeho vedení stavitelem Fritzem Fuldou. Dodávku a postavení všech technických zařízení, položení potrubí a instalační práce provedla firma Muttové a Kurz z Vídně. Počátkem jara 1882 začali dělníci klást potrubí. „Podstatné zdržení výkopových prací způsobilo deštivé počasí, takže hrubé práce mohly být dokončeny teprve v polovině září,“ píše Sedláček. První osvětlení bylo zavedeno 30. září 1882 před vchodem domu č. p. 49, který obýval starosta a kde dnes sídlí Muzeum v Těšíně.

Pohled na areál plynáren kolem roku 1932.

Je možné, že tak chtěl Demel mimo jiné ukázat lidem, že se nového média bát nemusí. V počátcích se totiž evropské plynárenství potýkalo s nedůvěrou spojenou s malou zkušeností a výbuchy plynu, které sice nebyly časté. Přesto vznikl odpor veřejnosti proti svítíplynu. Lidé systému nevěřili, a proto ohmatávali plynová potrubí v domnění, že jsou plná plamenů, a proto horká.

Na památku uvedení do provozu plynáren byly v nově otevřeném výrobním závodě umístěny dvě litinové tabule. Ta na budově se odvolávala do rozhodnutí rady města, druhá v prostoru pece uváděla: „Tato plynárna byla postavena za vlády Jeho Veličenstva Císaře Františka Josefa I. podle usnesení městského zastupitelstva ze dne 4. července a 28. srpna 1881.“ Jedna z pamětních desek má být uložena v Muzeu Těšínska.

Spotřeba rostla a vybavení se rychle měnilo

Současně se stavbou plynovodu pokračovalo budování areálu ve Střelníční ulici, kde našly místo dvě retortové pece, jedna o třech, druhá o dvou retortách (nádob pro suchou destilaci za vysoké teploty). „S tímto vybavením si vystačila plynárna do roku 1893, kdy došlo k rozšíření závodu. Původní pece byly zvětšeny na šestiretortové a byla přistavěna další pec. Současně vedení podniku zahájilo stavbu další pece systému Gareis, v roce 1901 byly pece přestavěny na osmiretortové. Součástí objektu byly i plynomy s vyzděnou vodní nádrží o obsahu 600 a 1000 m³.

„Nedostačující čistící kapacita byla nahrazena v roce 1906 novou, pro denní výrobu 4 tisíc kubíků svítíplynu. V témže roce přibyl další teleskopovaný plynomej o obsahu

dvou tisíc kubíků,“ uvádí Sedláček. V letech 1902 – 1906 také město pro potřeby rozrůstajícího se závodu dokoupilo další pozemky mezi dnešními ulicemi Dukelskou a Tovární. Dlouholetým ředitelem plynárny, které se pyšnily i moderní laboratoří, byl Marksu Dalf.

Na plynu se vařilo až později

V roce 1894 odebralo svítíplyn za účelem osvětlení 358 zákazníků. „S použitím svítíplynu k topným účelům byly v té době prováděny jen nesmělé pokusy. O čtyři roky později, v roce 1898, uvádí statistika pro Těšín již 28 používaných vařidel a topných těles,“ píše Sedláček. Plynárna ve snaze přesvědčit lidi k většímu používání plynových zařízení provozovala Ukázkový salón s veškerými dostupnými spotřebiči, obdobně jako měla Oblastní elektrárna města Cieszyn svůj „salon propagandowy“, kde byly naopak všechny spotřebiče na elektrinu.

Ještě několik let po rozdělení města v roce 1920 mezi oběma Těšíny proudily z levé na pravou stranu řeky plyn, zpět pak elektrina. To trvalo až do uzavření dohody s Moravsko-slezskou elektrárnou v roce 1926. Městská správa plynovodu na polském území účtovala spotřebu svým odběratelům samostatně a s českými plynárnami prováděla zápočet na odebranou polskou elektrinu. Spotřeba však začala klesat, protože v po roce 1920 zrušilo plynové osvětlení ulic město Cieszyn, na levém břehu Olzy bylo zrušeno až v roce 1941. Největší množství svítíplynu – více než milion kubíků – vyrobil závod v roce 1944, kdy pod nacistickou okupací zásoboval obě města.

Po válce rychlý konec svítíplynu

Po válce, na konci první pětiletky, začalo dosluhovat technické vybavení závodu a nejistotu podporovaly zprávy o výskytu plynu na Těšínsku, jak rovněž úvahy o možnosti položení dálkového plynovodu z jedné z koksoven v regionu. O výskytu namodralých plamínek objevujících se v okolí Těšína se vědělo již dlouho. Až v roce 1948 se začal jímat zemní plyn v Horním Žukově a o rok později už proudil do města čtyři kilometry dlouhým plynovodem. V prosinci 1949 byla dokončena pokládka osmikilometrového potrubí do sousedního Třince. „V závodě

Technický personál před plynomejem.

vchod u sídla starosty Johanna Demela

byla vystavěna štěpící (krakovací) stanice. Kromě ní byly postaveny ještě dva generátory na vodní plyn pro případ, že by komorová pec a krakovací stanice nestačily zásobovat město. Tyto generátory byly pouze odzkoušeny, ale prakticky nebyly použity," píše Sedláček.

Dne 14. srpna 1951 byl zrušen provoz karbonizační pece na výrobu svítiplynu z černého uhlí a město již bylo zásobováno zcela zemním plynem. Krakovací stanice byla v provozu ještě tři měsíce, neboť závod dodával v malém měřítku svítiplyn do Cieszyna. Sousední město pak

rychle přešlo na zemní plyn z vlastních nalezišť v Dębowcu.

Po 1968 roce našla v budovách ve Střelniční ulici místo brusírna křišťálu, která byla uzavřena v 90. letech minulého století. Dnes stojí větší část budov opuštěná.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Fotografie číslo 2, 3 a 5 otiskujeme díky vstřícnosti a laskavosti Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie.

Snímky číslo 1 a 4 pocházejí z publikace Henryka Wawreczky: Těšín, Český Těšín na starých pohlednicích a fotografiích.

Plynojemy na nádvoří výrobního závodu.

Interiér obchodu, ve kterém se prodávaly plynové spotřebiče a jenž měl za úkol propagování využití svítiplynu v domácnosti. Kolem roku 1932.

Konec XIX století přinesl pro Rakousko-uherské císařství konec dlouholeté ekonomické krize. To přispělo k obnově stavebního boomu ve městě a s tím vypracování smělých architektonických plánů na výstavbu zařízení, které měly lidem zpříjemnit a ulehčit život (plynárny, výtahy, vodovod, tržiště, jatka).

Co je to svítiplyn

Svítiplyn je technický plyn, tvořený směsí vodíku, CO, CO₂, a dalších plynů, používaný od počátku 19. století především ke svícení, ale i výrobě tepla. Je obdobou koksárenského plynu, ale má lepší vlastnosti, potřebné pro rozvod po městech. Svítiplyn se vyrábí uměle buď karbonizací (vzniká jako „vedlejší“ produkt v koksárnách), tlakovým zplyněním hnědého uhlí, nebo štěpením zemního plynu, či úpravou jiných plynů.

Rozvody svítiplynu byly prvním veřejným rozvodem energie. Po překonání nedůvěry, vyvolané několika výbuchy prvních nedokonalých zařízení, se začal svítiplyn široce využívat i pro osvětlování domácností, vytápění a vaření. Ve 20. století byl však postupně vytlačován bezpečnější elektřinou a levnějším zemním plynem.

Od konce první světové války začal být svítiplyn využíván k pohonu motorových vozidel. Ve třicátých a čtyřicátých letech 20. století jezdily na svítiplynový pohon osobní i nákladní automobily, autobusy, omnibusy, ale také traktory a jiná zemědělská technika.

Z historie plynového osvětlení

Plynové lampy se začaly používat k osvětlování ulic a veřejných prostranství začátkem 19. století. Protože se tehdy plyn používal výhradně ke svícení, dostal název svítiplyn. Za kolébku plynárenství je označována Anglie. První pokusné veřejné plynové osvětlení bylo instalováno na náměstí Pall Mall v Londýně 28. ledna 1807.

Nedůvěra naštěstí nezabránila přímo lavinovému rozšiřování veřejného plynového osvětlení. Po Londýně následovala Paříž, kde byly poprvé v roce 1816 osvětleny plynem pasáže Panoramaty, pak německá města Hannover (1824) a Berlín (1825), Vídeň (1838) atd. Ve Spojených státech bylo jako první zavedeno plynové osvětlení ulic ve Philadelphii a v Baltimoru v roce 1816. První plynárna v Česku vznikla v Karlíně a byla uvedena do provozu 15. září 1847. V ten den se poprvé rozsvítilo na 200 plynových lamp. (DH)

OTÁZKY & ODPOVĚDI

PROTIHLUKOVÁ STĚNA

? Dobrý den, zajímalo by mě, zda město bude po ŘSD požadovat dobudování protihlukové stěny u obchvatu Českého Těšína ve směru na Svibici. Potom, co soukromý majitel vykácel náletový lesík, přirozená překážka hluku zmizela a ten se po vzniklém poli nyní nese až na sídliště, což je obzvláště v nočních hodinách opravdu neúnosné. Děkuji

ODPOVÍDÁ KRAUZOVÁ MARCELA

Rychlostní komunikace je ve vlastnictví Ředitelství silnic a dálnic ČR a příslušným stavebním úřadem je Krajský úřad MS kraje odbor dopravy. V rámci příslušných povolení na rychlostní komunikaci byla řešena i protihluková opatření. Pokud se v současné době vyskytl problém s hlučností z této komunikace, doporučujeme vám obrátit se přímo na vlastníka komunikace Ředitelství silnic a dálnic, popřípadě na Krajskou hygienickou stanici, jako příslušný dotčený orgán z hlediska hluku, s uvedením konkrétní oblasti, které je hlukem dotčeno.

ULIČNÍ OSVĚTLENÍ

? Prosím o sdělení, kdy bude na bytovém domě na ulici Komenského č. 8 a č. 10 opět instalováno veřejné osvětlení, které bylo demontováno z důvodu zateplování tohoto domu. Z důvodu scházejícího osvětlení je úsek Komenského ulice zcela po tmě, což způsobuje jednak nebezpečnou chůzi po „kvalitním“ chodníku, a také dochází k vandalským činům na zaparkovaných automobilech. Děkuji P. T.

ODPOVÍDÁ BENATZKÁ KARÍNA

V loňském roce vlastníci domů Komenského č. p. 618 a 619 provedli zateplení těchto domů a 2 ks svítidel veřejného osvětlení byly z důvodu úpravy fasády demontovány. Po ukončení akce vlastník domu nevydal městu souhlas s umístěním svítidel zpět na fasádu domů. V této situaci by sice bylo náhradním řešením doplnění nových 2 stožárů, avšak to představuje nemalou investici v době, kdy město realizuje již dva roky rozsáhlou obnovu stávajících svítidel veřejného osvětlení na území celého města. Na ul. Komenského je nyní vzdálenost mezi 2 svítidly cca 70 m, což není v zastavěném území našeho města výjimečné. Tento úsek jistě není osvětlen tak, jako byl před demontáží svítidel, avšak z důvodů výše uvedených neplánujeme zřídit nové osvětlení tohoto úseku.

KASTRACE KOČEK

? Dobrý den, chtěla jsem se zeptat, zda město přispívá na kastraci koček. Děkuji Kamila

ODPOVÍDÁ PETRUŠEK JAN

Město Český Těšín nepřispívá chovatelům na kastraci koček.

JÍZDNÍ ŘÁD MHD

? Dobrý den, blíží se doba, kdy se budou měnit jízdní řády vlaků, autobusů atd. Budou změny v MHD autobusů přizpůsobeny době odjezdů vlaků směrem na Havířov a Ostravu? Mnoho dětí, i dospělých využívá autobusy k dostání se na nádraží, jenže některé spoje nenavazují na odjezd vlaků a čekají dlouho na nádraží. Teď, když se blíží zima, bude nepříjemné se dostat na nádraží ze Svibice pěšky. Budou ty změny přizpůsobené? Děkuji.

ODPOVÍDÁ HLOUŠEK TOMÁŠ

Reálně nedovedeme přizpůsobit a navázat všechny spoje MHD na odjezdy a příjezdy vlaků. Jedná se o velmi složitý systém, kdy městskou hromadnou dopravu obsluhují na všech linkách a spojích čtyři autobusy, které jsou neustále v oběhu. Jakýkoli zásah do jednoho spoje způsobí posunutí všech dalších spojů. Je nutno také poznamenat, že odjezdy a příjezdy vlaků se reálně mění častěji než jízdní řády naší MHD. Pro cestující veřejnost je jistě lepší konsolidovaný jízdní řád, který se dlouhodobě nemění, a tento předpoklad

jsme se snažili u jízdních řádů naší MHD dodržovat. Přesto jsme se pokusili v rámci možností přizpůsobit alespoň ranní spoje předpokládaným odjezdům vlaků. V návrhu nového jízdního řádu jsme posunuli tři ranní spoje tak, aby navazovaly na vlaky směr Ostrava, včetně ranních rychlíkových vlaků do Prahy. O tom, zda tato úprava bude možná a reálná, vás budeme včas informovat v aktualitách na stránkách města.

KDO POVOLIL SKLÁDKU?

? Dobrý den, jako aktivní ochránce přírody a člen mysliveckého sdružení, kterému není lhostejná naše krajina, bych se chtěl zeptat kompetentních pracovníků MÚ, proč byla povolena další skládka, a to v H. Žukově, ul. Frýdecké za domem č. popisné 161 směrem k lesnímu porostu! Navážení sutin firmami a zbytků materiálu k lesu a hrubý zásah do zatím nezníčené krajiny mi přijde navýsost barbarské. Navíc jde o zásah do krajinného rázu, který nemá oporu ani v ÚP města. Prosím tedy o jasnou odpověď a návrh dalšího opatření, jinak budu nucen celou záležitost předat k šetření inspekcí životního prostředí. Děkuji.

ODPOVÍDÁ ZABYSTRZAN LUKÁŠ

Na základě vašeho podnětu Městský úřad Český Těšín, odbor výstavby a životního prostředí, provede na předmětném pozemku kontrolní prohlídku, během které bude zjišťováno, zda byly provedeny terénní úpravy podle § 3 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu ve znění pozdějších předpisů. Kontrolní prohlídka bude provedena v součinnosti s referentem odpadového hospodářství. Na základě výsledku kontrolní prohlídky bude stavební úřad pokračovat v souladu se stavebním zákonem.

CHODNÍKY V PARKU MASARYKOVY SADY

? Dobrý den, park Masarykovy sady prošel velkou změnou. Jen mě zarazí kvalita chodníků - po dešti je to, jako by člověk šel blátem, to ať mi nikdo neříká, že by se toto nedalo nějak zdokonalit. Rozježděné po kolech a stopy po obuvi - takto by chodníky neměly dělat. Navíc obuv vypadá hrozně, když tam člověk jen projde v deštivějším období.

ODPOVÍDÁ BENATZKÁ KARÍNA

S připomínkami ohledně horší kvality mlatových chodníků při dešti jsme se obrátili ihned po ukončení stavby na společnost VS Invest, která rekonstrukci Masarykových sadů realizovala. Bylo nám sděleno, že mlatový chodník není samozřejmě chodníkem s pevným povrchem tak, jako běžný chodník dlážděný. Byli jsme ujištěni, že práce jsou provedeny předepsaným technologickým postupem pro tento druh povrchu a upozornění na nutnost provádění každoročního hutnění, což každoročně provádíme. V září letošního roku bylo provedeno vyplevelení postižených míst, prosypání děr po drnech a srovnání míst s vychozenými výmoly. Celá plocha byla přehutněná. „Mlatové chodníky nebudou nikdy natolik tvrdé, aby nedocházelo k narušení povrchu mechanickým poškozením (hrabání nohou, jízdu jízdních kol, jiným mechanickým poškozením). Po vydatných deštích budou mít vždy tyto chodníky měkký povrch,“ sdělil zástupce společnosti VS Invest.

BOROVICE

? Dobrý den, bydlím na Hrabinské 21 c. Asi před třiceti lety jsme vysadili před domem borovici, která je dnes vysokým a krásným stromem. Každý rok zjara na ní hnízdí ptáci (loni hrdličky, letos straky). Minulý týden jsem zjistila, že je označena zelenou barvou. Zajímalo by mě, co toto označení znamená. Děkuji za odpověď.

ODPOVÍDÁ SZEMLOVÁ MIROSLAVA

Označení stromu zelenou tečkou znamená, že bude v době vegetačního klidu (tj. od 1. 10. do 28. 2.) pokácen. Borovice je evidována v pasportu stromů pod číslem 446 a má výrazně zhoršený zdravotní stav z důvodu infekce báze kmene. Za pokácené stromy bude samozřejmě provedena náhradní výsadba ve vhodných lokalitách.

Domáci tanečníci TK MARENDI ovládli parket

Dvanáctý ročník mezinárodní taneční soutěže „O cenu města Českého Těšína“ proběhl v sobotu 20. 10. ve Víceúčelové sportovní hale SŠ HOP v Českém Těšíně.

Do soutěže bylo přihlášeno celkem 108 párů, které se zúčastnily postupových soutěží tříd D, C, B ve standardních a latinskoamerických tancích a pohárové soutěže tříd B, A, M v latinskoamerických tancích.

Pořadatelé zaznamenali účast tanečníků nejen z našeho kraje, ale také z Polska, Slovenska a Maďarska. Jako každoročně i letos soutěžní klání doplnili naši nejmenší a začínající páry v kategorii hobby soutěží, v nichž se předvedli v kombinaci tanců (waltz, quickstep, cha-cha, jive, polka). Během soboty diváci mohli celkem zhlédnout 12 soutěží.

Hlavní cenu města Českého Těšína získal českotěšínský pár Michal Kozub-Tereza Bogaczová z TK Marendi. Vybojoval si tuto cenu kombinací standardních tanců hlavní kategorie tř. B a nejvyšší pohárové soutěže tř. B,

A, M v latinskoamerických tancích. Tato kategorie byla početně nejvíce obsazena (17 párů) a nabídla ty nejlepší výkony soutěžního odpoledne. V této vrcholové soutěži však zabodoval na nejvyšší příčce náš mistrovský pár Martin Prágr-Denisa Galandžarová z TK Marendi.

Organizátoři jsou s výsledky soutěže spokojeni, vždyť většinu ocenění získali tanečníci domácího klubu Marendi.

Ještě jednou všem tanečníkům blahopřejeme a děkujeme rodičům, partnerům a zejména sponzorům a městu Český Těšín, kteří každoročně tuto soutěž finančně podporují.

**ŠÁRKA KLIMOSZOVÁ,
DDM Český Těšín**

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Nezapomeňte na příkrmování ptáků

Zima patří mezi nejkritičtější období nejen pro mnoho živočichů, ale i pro ptáky, kteří v našich krajích zůstali. Nízké teploty, nedostatek potravy a dlouhé noci si vybírají krutou daň a je-li tuhá zima, mnoho ptáků zahyne.

Sehnat něco k snědku není pro řadu opeřenců vůbec jednoduché. Z lesů i volné krajiny téměř zmizely staré doupné a narušené stromy, které poskytovaly nejen potravu, ale také úkryt. Pečlivě vysečené a sklizené zemědělské pozemky se promění v jednolitě bílé pláne bez jediného semínka rostliny. Zatímco my si zajdeme do supermarketu koupit cokoliv se nám zamane a schováme se v teple našich příbytků, mnoho živočichů včetně ptáků musí čelit nepříznivým útrapám zimy. Abychom aspoň některým pomohli přežít, stačí jim hledání potravy usnadnit vhodným příkrmováním.

Jak příkrmovat

Příkrmováním ptáků bychom se neměli zbavovat zbytků jídla od našeho stolu, protože ptákům můžeme ublížit. K příkrmování by se neměla používat žádná ochucená jídla, ať už solená, pražená nebo jiným způsobem upravovaná. Ptáci vezmou nejvíce zavděk semený bohatými na tuk. Nejvhodnější je příkrmování slunečnicovými semeny nebo používání směsí slunečnice s dalšími semeny. Vhodné je také vyrobit tukové krmítko nebo zavěsit ven kus loje.

Kosi a hrdličky nepohrdnou ovesnými vločkami, dobré je také na

krmítko zavěsit rozkrájenou mrkev nebo jablko. I v tomto případě platí, že krmivo nesmí být shnilé nebo zkažené. Podrobné informace o příkrmování ptáků lze najít na internetu na stránkách České společnosti ornitologické www.birdlife.cz. Zde se dozvíme také mnoho informací o výrobě krmítek a budek. S příkrmováním je vhodné začít už během listopadu, aby ptáci krmítko včas našli. Stačí příkrmovat nejprve po malých dávkách a při větších mrazech dávky zvyšovat.

Pozor na ptačí trichomonózu

V současné době se rozšířila mezi ptáky nákaza způsobená drobnými parazity - bičenkami. Je to ptačí nemoc, která na člověka není přenosná. Přenáší se hlavně mezi pěnkavovitými ptáky v místech, kde dochází k větším koncentracím jedinců, což jsou právě krmítka. Nákaza se pozná tak, že ptáci jsou neteční, načepýření, tečou jim sliny, často mají mokré peří kolem zobáku, těžce polykají a jsou vyhublí. Nemoc bývá pro ptáky smrtelná.

Pokud nákazu zjistíme, je třeba začít neprodleně přestat příkrmovat, krmítko vydezinfikovat a nechat vyschnout. S krmením se doporučuje začít opět za 2-3 týdny. Podrobnější informace o naze je možné najít na stránkách České společnosti ornitologické www.birdlife.cz.

Jaké ptáky nepříkrmovat

Rozhodně nepříkrmovat holuby a labutě. Holub domácí je v Těšíně, stejně jako v mnoha městech Evropy nežádoucím opeřencem, protože jeho trus narušuje fasády budov a samotný pták je přenašečem

parazitů a některých chorob. Tím, že holuby nebudeme příkrmovat, se jich sice nezbavíme, ale snížíme úspěšnost přežití mnoha jedinců.

Labuť velká je naopak oblíbeným ptačím druhem, ale příkrmováním držíme ptáky na místě až do zámru vodních ploch. V horším případě ptáky vystavujeme riziku, že mohou zamrznout do ledu. Když řeka zamrzne, nemohou buď vůbec odletět, nebo vzlétají jen velmi obtížně, protože k rozletu potřebují větší vodní plochu. Po zámru vodní plochy si už nemohou hledat svou přirozenou potravu a jsou odkázáni pouze na příkrmování a ptáci pak zpravidla končí v záchranných stanicích. Labutím můžeme v konečném důsledku více ublížit než pomoci. Pokud labutě nemají dostatek potravy, jsou nuceny stěhovat se na

nezamrzající úseky řek nebo leti jižněji.

K čemu je příkrmování dobré

Řadě opeřenců pomůžete přežít kruté zimní časy. Při pozorování ptáků můžeme strávit také příjemné chvíle za oknem svého bytu a některé druhy máme možnost pozorovat zblízka. Ptáci nám naši péči vynahradí likvidací velkého množství hmyzu. Kromě potravy získané na krmítku ptáci pečlivě prohlédávají okolní vegetaci, zejména stromy. Např. sýkory dokážou i během zimy zničit velké množství housenek obávaného škůdce na jabloňích - obaleče jabloňového. Ještě více toho spořádají během hnízdniho období. Jedna rodina sýkor s osmi mláďaty spotřebuje kolem 960 g potravy, což pro představu odpovídá 17 000 kusů velkých housenek obaleče dubového. Protože sýkory nekonzumují jen housenky obaleče, ale další hmyz menší velikosti, dokáže jen jedna sýkora za den zlikvidovat až 1500 kusů nejrůznějšího hmyzu! Ne nadarmo sýkory využívají lesníci k biologickému boji proti lesním škůdcům.

V přírodě kromě sýkor žije celá řada dalších druhů ptáků. Každý ptačí druh je určitým způsobem specializovaný na různé druhy potravy, a tak stojí proti hmyzu docela výkonná armáda opeřenců, kteří pomáhají v přírodě udržovat rovnováhu. Těch několik kilogramů zkrmených slunečnicových semen během zimy za to rozhodně stojí, ptáci nám to mnohonásobně vynahradí.

DANIEL KŘENEK, referent vodního hospodářství a ochrany přírody

FOTO | WIKIPEDIE

Vážení jubilanti města Český Těšín,

město Český Těšín, odbor školství a kultury každý měsíc připravuje pro své jubilanty - občany s trvalým pobytem na území města Český Těšín ve věku 70, 75, 80, 85, 90 - 100 a více let „Blahopřání jubilantům“.

Prosíme občany, kteří dovrší zmíněného jubilea a mají zájem o osobní návštěvu člena vedení města spojenou s gratulací a předáním dárkového balíčku, aby vyplnili a potvrdili svým podpisem „Souhlas“ ke zpracování osobních údajů odborem školství a kultury.

Bližší informace: MěÚ Český Těšín, náměstí ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, odbor školství a kultury

Kontaktní osoba: Alice Loseová, referent kultury a místních poplatků, tel.: 553 035 302, e-mail: loseova@tesin.cz. Vyplněný „Souhlas“ zašlete na výše uvedenou adresu nebo osobně předejte v kanceláři č. 111.

Souhlas

Jméno a příjmení:

Datum narození: Telefon:

Bydliště:

Souhlasím, aby údaje o mé osobě byly zpracovány odborem školství a kultury v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, pro účel „Blahopřání jubilantům“ s trvalým pobytem v Českém Těšíně.

V Českém Těšíně dne: Podpis:

PŘEDSTAVUJEME ZASTUPITELE MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

Marek Kufa

Věk: 45 let

Povolání: **stavební inženýr, podnikatel**

Polit. příslušnost: **ODS**

Motto:

Pokud chcete zvládnout veškeré životní situace, musíte být vždy připraveni na to, co by mohlo přijít.

Kdo jsem?

Těšíňák tělem i duší. Po revoluci jsem se pustil do podnikání a vydržel jsem v soukromém sektoru do dnešního dne. Obory, o které se zajímám a kde zaměstnávám více než 200 lidí, jsou různorodé, od výrobního podniku, správy nemo-

vitosti až po zdravotnictví. Proto je můj pracovní život velice aktivní a pestrý, za co všem mým „spolubojovníkům“ děkuji, bez nich by to nešlo.

Proč jsem se rozhodl vstoupit do politického života?

Do politického života jsem vstoupil v bouřlivé době, která vládla zároveň v českotěšínské ODS, tak i ve vedení města. Jednoduše řečeno, chtěl jsem změnu jak v politické kultuře, tak v investiční strategii města. Nechtěl jsme jen přihlížet prodeji obecního majetku, ale i něco vytvářet.

Jaký je můj cíl, co bych chtěl jako zastupitel v tomto volebním období prosadit?

Stabilizovat finance města, dokončit rozpracované projekty, rozvíjet a podporovat sportovní aktivity v našem městě, vytvořit ze společnosti Teplo Těšín, a.s. (bývalý Bytový podnik) dobře fungující společnost s přínosem pro město i pro občany. Již 6 let jsem radním

zodpovědným mezi jinými za tepelné hospodářství města a jsem rád, že se nám daří efektivním řízením podniku držet rozumné ceny tepla pro naše občany.

Co oceňuji na práci stávajícího zastupitelstva a co mi naopak vadí?

Zastupitelstvo v zásadě odsouhlasuje návrhy a doporučení rady. Některá témata a projekty jsou složité, náročné na přípravu a vedení města se jim musí věnovat delší dobu. Proto vysvětlení a obhajoba těchto návrhů v průběhu krátké schůze je někdy velice složitá. Ale o tom je politika, konstruktivní debata je samozřejmě na místě. Oceňuji, že i přes rozdílné názory se nakonec dokážeme dohodnout.

Sportovní klání středních škol se neslo v duchu netradičních disciplín

Za slunečného podzimního počasí probíhal ve středu dne 26. září ve sportovním areálu Střední školy hotelové, obchodní a polygrafické výroční XX. ročník přeboru škol o Putovní pohár ředitelky SŠ v miniaturgolfu a netradičních sportovních disciplínách.

Akce, která je zařazena do Poháru starosty města, se tradičně zúčastňují žáci středních škol z Českého Těšína a Cieszyna. Vítězem letošního ročníku se stalo Gymnázium s polským vyučovacím jazykem Český Těšín.

Sportovní den se v tomto roce rozrostl o velké školní klání. Na novém městském stadionu na Frýdecké ulici bylo živo. Probíhala zde netradiční školní sportovní akce pod názvem Veselá HOP olympiáda, jejímž

cílem bylo podpořit zájem studentů o sportovní aktivity a přispět k rozvoji jejich fyzických schopností a tělesné zdatnosti.

Do soutěží se celkem zapojilo na 250 žáků, kteří zápolili celé dopoledne na mnoha stanovištích. Za mohutného povzbuzování absolvovali kolečkový slalom s nákladem, běhali štafetu s kelímkem vody přes překážky, házeli tenisovým míčkem do dálky, stříleli trestné hody na čas, závodili v trojskoku z jedné nohy, ale také skákali v pytích a předváděli fotbalový slalom. Ti, kdo nesoutěžili, využili další možnosti pro rekreační sport v areálu stadionu - bruslili na kolečkových bruslích, hráli nohejbal a volejbal, měli možnost si zpevnit a potrápit své tělo při cvičení pod názvem Bodyrock a Bodystyling.

IVAN MAKAJ, JIŘÍ JEZEK,
organizátoři akce, SŠ HOP

Novela stavebního zákona platná od 1. ledna 2013

Od 1. ledna 2013 nabývá účinnosti novela stavebního zákona uveřejněná ve Sbírce zákonů pod číslem 350/2012.

Novela stavebního zákona nemění koncepci platného zákona. Jejím účelem je zpřesnit znění jednotlivých ustanovení tak, aby v praxi nevyvolávaly interpretační a aplikační problémy. Návrh novely rovněž odstraňuje některé nedůvodné odchylky od správního řádu jako obecného procesního předpisu, zpřesňuje znění některých ustanovení a provádí legislativně technické úpravy.

Mezi hlavní změny na úseku územního rozhodování patří:

- upřesnění postupu při uzavírání veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí,
- rozšíření výčtu případů, pro které se územní rozhodnutí ani územní souhlas nevyžadují, mimo jiné:
 - stavba do 25 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky s jedním nadzemním podlažím, podsklepená nejvýše do hloubky 3 m na pozemku rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci, neslouží k výrobě nebo skladování hořlavých látek nebo výbušnin, nejedná se o jaderné zařízení nebo stavbu pro podnikatelskou činnost, je v souladu s územně plánovací dokumentací, je umístěna v odstupové vzdálenosti od společných hranic pozemků nejméně 2 m, plocha části pozemku schopného vsakovat dešťové vody po jejím umístění bude nejméně 50 % z celkové plochy pozemku ro-

- dinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci,
- bazén do 40 m² zastavěné plochy na pozemku rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci v zastavěném území umístěný v odstupové vzdálenosti nejméně 2 m od hranice pozemku,
- skleník do 40 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky umístěný v odstupové vzdálenosti nejméně 2 m od hranice pozemku, bez podsklepení,
- výměna vedení technické infrastruktury, pokud se nemění její trasa a nedochází k překročení hranice stávajícího ochranného nebo bezpečnostního pásma,
- zjednodušení územního řízení – povinné veřejné ústní jednání zůstává pouze u záměrů posuzovaných ve zjišťovacím řízení nebo na které se prováděla EIA, v ostatních případech stavební úřad může od ústního jednání upustit, a oznámení o zahájení územního rozhodnutí a územní rozhodnutí se účastníkům řízení doručují jednotlivě, nejde-li o řízení s velkým počtem účastníků – více než 30,
- zpřesnění postupu při vedení zjednodušeného územního řízení,
- prodloužení platnosti územního souhlasu na 2 roky,
- rozpracování procesních kroků při vedení společného územního řízení a stavebního řízení a vydávání společného územního souhlasu a souhlasu s provedením ohlášeného stavebního záměru.

Mezi hlavní změny na úseku stavebního řádu patří:

- rozšíření okruhu staveb, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení, tyto záměry bude stavebník realizovat na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu a jedná se např. o vodovodní, kanalizační a energetické přípojky (bez omezení délkou), reklamní a informační zařízení, veřejná technická infrastruktura (tato však bude vyžadovat „kolaudaci“),
- u ohlašovovaných stavebních záměrů posílení právní jistoty stavebníka vydáním písemného souhlasu stavebního úřadu usnesením rozhodnout, že o ohlášené stavbě povede stavební řízení a vydá rozhodnutí, prodloužení platnosti souhlasu na 2 roky
- upřesnění postupu stavebníka a stavebního úřadu při uzavírání veřejnoprávní smlouvy nahrazující stavební povolení,
- zpřesnění postupů autorizovaného inspektora při posuzování stavby a zvýšení ochrany osob, které by byly účastníky stavebního řízení,
- zajištění dřívějšího užívání staveb tím, že stavbu nevyžadující kolaudační souhlas může stavebník užívat následující den po závěrečné kontrolní prohlídce stavby, když stavební úřad ověří do protokolu, že je vše v pořádku.

Novelou zákona byly prodlouženy lhůty k rozhodnutí – v jednoduchých věcech, zejména lze-li rozhodnout na základě dokladů předložených žadatelem, rozhodne stavební úřad bez zbytečného odkladu, nejdéle však do 60 dnů ode dne zahájení řízení, ve zvlášť složi-

tých případech stavební úřad rozhodne nejdéle do 90 dnů.

Bylo upuštěno od poskytování územně plánovací informace o podmínkách provedení jednoduchých staveb (§ 104 odst. 1) bez předchozího územního rozhodnutí nebo územního souhlasu.

Byly zpřesněny skutkové podstaty správních deliktů a stanoveny chybějící, což povede k zajištění větší kázně při provádění, užívání či odstraňování staveb a při dodržování povinností uložených zákonem.

Stavebníkům doporučujeme, aby vždy před realizací konzultovali na stavebním úřadě, zda jejich záměr vyžaduje nějaké „povolení“, protože jak je uvedeno výše, u některých staveb režim povolování závisí na jejich odstupových vzdálenostech od hranic pozemků, na umístění v zastavěném území apod.

S novelou stavebního zákona byl rovněž novelizován zákon o správních poplatcích. Nově jsou zpoplatněny podle druhu stavby vydání územního souhlasu, vydání souhlasu s ohlášenou stavbou, uzavření veřejnoprávní smlouvy aj. a zároveň jsou zvýšeny všechny dosavadní sazby – např. za stavební povolení pro rodinný dům zaplatí stavebník nově 5000 Kč místo dosavadních 300 Kč. Za stavbu garáže s nejvýše třemi stáními zaplatí místo 300 Kč nově 1000 Kč. Výše správních poplatků bude uvedena na webových stránkách města v sekci Občané – Správní poplatky.

Na základě zmocnění, které je obsaženo v novele, bude ještě v letošním roce zveřejněno ve Sbírce zákonů úplné znění stavebního zákona.

ING. JARMILA LYČKOVÁ, vedoucí odboru výstavby a životního prostředí

Ilustrace v tomto čísle namalovaly děti z výtvarného kroužku ZUŠ Pavla Kalety.

Provozní doba sběrného dvoru během zimních měsíců

Od prosince 2012 do ledna 2013 bude zkrácena provozní doba na sběrném dvoře do 16:00 hodin, během února bude otevřeno do 17:00 hodin. Poslední den v letošním roce, kdy bude otevřen sběrný dvůr, je sobota dne 22. 12. 2012. V roce 2013 bude poprvé otevřen ve čtvrtek dne 3. 1. 2013 od 8.00 do 16.00 hodin.

Provozní doba během prosince – ledna

Úterý 8.00 – 16.00 hodin
Čtvrtek 8.00 – 16.00 hodin
Sobota 8.00 – 14.00 hodin

Provozní doba během února

Úterý 8.00 – 17.00 hodin

Čtvrtek 8.00 – 17.00 hodin
Sobota 8.00 – 14.00 hodin

Pytlový systém sběru plastů a papíru v roce 2013

Pytle s plasty (plastové obaly, plastové tašky a sáčky, PET láhve – stlačené, čisté kelímky od jogurtů a jiných potravin, plastové nádoby od kosmetických a mycích prostředků) musí být přistaveny k popelové nádobě do 6.30 hod. a budou svázeny v těchto termínech: 5. 1., 2. 2., 2. 3., 6. 4., 4. 5., 1. 6., 6. 7., 3. 8., 7. 9., 5. 10., 2. 11. a 7. 12. 2013
Pytle s papírem (noviny, časopisy, knihy, brožury, sešity, rozložené papírové krabice, karton a vlnitá lepenka, čisté papírové obaly a sáčky,

reklamní letáky, kancelářský papír a nápojové kartony např. z mléka a džusů) musí být rovněž přistaveny ve svozový den k popelové nádobě do 6.30 hod. a termíny svozu jsou:

9. 2., 13. 4., 8. 6., 10. 8., 12. 10. a 14. 12. 2013

Pytle s odpadem jsou svázeny v Mostech, v Místřovicích, ve Stanislavicích, v Koňákově, v Horním a Dolním Žukově (mimo ul. Šadový) a od rodinných domů na těchto ulicích: Černá, Dělnická I, Horní, Kostelní, Mlýnská, Pod Zvonek, Příkopa, Trinecká, Zahradní, Železniční a Žukovská. Veškerý odpad musí být čistý.

LENKA KROČKOVÁ, referent odpadového hospodářství

Do kavárny se vrátilo tančení

V polovině října mohli lidé poprvé využít možnost zatančit si v čitárně a kavárně Avion|Noiva.

Tradiční jazzové setkání o páté tentokrát nabídlo světové swingové evergreeny. K tomu kapela Jazzký Těšín Rudy Marka přizvala i bubeníka a zpěvačku. Lidé se nenechali k pohupování na parketu dlouho lákat.

„Návštěvníci si vychutnávali tanec za příjemné hudby, velmi se líbil zpěv Tamary Tomoszek. Zpěvačka povzbuzovala zúčastněné k tanci a ti se nenechali dlouho pobízet. Parket ožil mnoha páry a z jejich povídání víme, že tento večer byl pro ně velmi vydařený a pohodový a už se nemohou dočkat další Tančírny. Přání jim rádi splníme,“ říká knihovnice Dana Zipserová

Tančírna Avion je návrat k tradici původního Avionu, kde se konaly taneční večery, Avion měl stálý orchestr. „Chtěli jsme zjistit, zda se tato akce hostům bude líbit, Tančírnu máme v plánu zatím dvakrát do roka: v podzimním a letním

termínu,“ říká její kolegyně Halina Klimsza.

Jazzký Těšín pro návštěvníky kavárny opět zahraje k poslechu (a možná i tanci) na Mikulášské jazzové nadílce v sobotu 1. prosince v 16.30 hodin. (DH) FOTO | PETR RUBAL

SOUTĚŽ

Adolf Bolko Kantor je jméno nejslavnějšího sportovce v historii města. Velmi skromného člověka, jehož život by mohl posloužit jako inspirace k napsání dobrodružného filmu. Článek o jeho zajímavém osudu přinášíme na stranách 10 a 11.

Otázka nebyla až tak lehká. Všem, kteří odpověděli správně, gratulujeme. Nádherné album z nakladatelství WART Henryka Wawreczky Český Těšín. Příběh města na levém břehu

řeky spisovatele Henryka Wawreczky vyhrávají Jan Sitek a Jozef Štirba, kteří byli vylosovaní z došlých správných odpovědí, a mohou si album vyzvednout na sekretariátu MěÚ.

Soutěžní otázka č. 2

Před 240 lety, přesně 3. října, se narodil nejdéle sloužící starosta Těšína. Přestože se narodil v dnešním okrese Jeseník, svůj dospělý život i kariéru spojil s městem nad Olzou. Za ekonomický rozmach v druhé polovině XIX. století město vděčí

právě jemu. Pod jeho vedením se podařilo například dokončit osvětlení ulic petrolejovými lampami. Všestranný člověk, soudce, kronikář, organizátor amatérského divadla, filantrop. Stojí také za slávou legendy o třech bratřích, která žila pouze v lidových pověstech do té doby, než ji člověk jeho formátu vyslovil poprvé veřejně, a to přímo před císařem, během jeho návštěvy města. Zemřel v roce 1847. Je pohřben na hřbitově u kostela svaté Trojice na polské straně hranice.

ČERNÁ KRONIKA

Polystyren chtěli „přesunout“ k sobě domů

Díky telefonnímu upozornění na tři mladíky kradoucí polystyren ve Frýdecké ulici neujdou zákonu zloději, kteří si chtěli přilepšit krádeží izolačního materiálu.

„Po příjezdu strážníci na místě zaregistrovali tři osoby utíkající od domu a na zemi balíky se zateplovací vatou. Ve tmě se však strážníkům ztratili. Při kontrole parku se hlídce podařilo najít dvě kola s vozíkem a balíky s další zateplovací vatou a zadržet jednoho z podezřelých,“ uvádí referentka Lenka Brancová. Jednalo se o mladistvého z Českého Těšína, který uvedl, že krádež provedl se svým bratrem a jeho kamarádem a že zateplovací vatou chtěli použít na zateplení půdy domu. Kromě pokusu o krádež se budou zpovídat z poškození stavebního lana odborné firmy. Případ řeší Policie ČR.

Kradl plot, prý z hladu

Šedesátiletého Českotěšíňana, který odcizil kus oplocení železničního areálu v Tovární ulici, dopadla hlídka městské policie. Zloděj, když spatřil strážníky, zahodil lup a dal se kolejištěm na útěk. Městští dopadli zloděje v areálu sběrných surovin. Muž uvedl, že krade z hladu, to mu ale nebylo nic platné. K řešení si jej převzali policisté. Plot chrání areál drah je již téměř rozebrán, cílem řádní zlodějíř kovů jsou i další objekty v centru města.

Soutěžní otázka:

Jak se jmenovala výše zmíněná osobnost? Muži, kteří v minulosti stáli v čele ještě nerozděleného Těšína, vykonávali zpravidla jedno konkrétní povolání. Které to bylo?

Správné odpovědi opět zařadíme do soutěže o zajímavou publikaci. Pro ty, kdo neuhodli, přineseme v dalším čísle krátký medailon zmíněného starosty. (RED)

Rodilá mluvčí z Německa na Obchodní akademii

Tak jako předminulý školní rok i letos zavítala v rámci projektu PASCH do naší školy rodilá mluvčí z Německa - mladá, teprve devatenáctiletá Isabel.

Vyslala ji k nám organizace Kulturweit, kterou podporuje UNESCO a která spolupracuje s Goethe-Institutem Praha. Stráví u nás půl roku. Během této doby se bude pravidelně aktivně zapojovat do vyučovacích hodin německého jazyka. Její přínos v komunikaci „na vlastní kůži“ pocítí každý student naší školy, který studuje němčinu. Díky Isabel a její přítomnosti se můžeme zdokonalit v konverzaci a upevnit si již nabyté základy jazyka. A jak jistě každý ocení, zkušenost mluvit tak často s rodilým mluvčím je k nezaplacení. A stejně jako v předminulém roce budou mít studenti naší školy možnost setkat se s Isabel individuálně ve svém volném čase. Mimo jiné se s některými žáky a učiteli naší školy zúčastní setkání české a německé mládeže na hradu Hohenberg. Všichni věříme, že se Isabel v Těšíně líbí a že její přítomnost na naší škole je dobrou zkušeností nejen pro nás ale i pro ni. **VĚRA SIKOROVÁ, 4. A**

XXXVI Memoriał Wandy Delong

Deszczowa pogoda i zadowalająca liczba uczestników (43) towarzyszyły 36. edycji Otwartych Mistrzostw PZKO w Biegu na Przełaj o Memoriał Wandy Delong, zorganizowanych sprawnie przez MK PZKO Mistrzowie przy współudziale ZG PZKO.

W niedzielę 7 października wszystko dopisało (z wyjątkiem aury) – organizacja, gościnność gospodarzy (tradycyjny kołocz, herbata, kawa), sympatyczne upominki, trasa prowadząca także leśnym terenem, rodzice zawodników, ich dziadkowie, krewni, nauczyciele i dwaj dyrektorowie szkół (Gimnazjum A. Bizoń i PSP Bystrzyca R. Wróbel). W sumie zebrało się około setki sympatyków tej bodaj najstarszej PZKO-wskiej imprezy sportowej.

Ogólnie najlepiej spisali się zawodnicy z Czeskiego Cieszyna, którzy stanowili najliczniejszą ekipę (18), spośród której rodzeństwo Gaurów wygrało, co się tylko dało. Na wielkie uznanie zasługują także dolnośląskianie (12 zawodników) i ich trener a także zawodnik, Józef Wacławek. Co do liczebności na trzecim miejscu uplasowała się Bystrzyca z 6 startującymi.

Ani hustý déšť a studené počasí neodradily přespolní běžce, kteří se v Místřovicích každoročně scházejí na památku místního děvčete, pětadvacetileté partizánky, kterou v roce 1944 ve zdejším lesíku zastřelili hitlerovci. Memoriał Wandy Delong se běžel už pošestatřicáté a láká zájemce od Lomné až po Karvinou. Nejmladšími účastníky byly letos šestileté děti, nejstarším 74-letý Józef Wacławek z Lomné.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

cymi. Gdy bawimy się w statystykę, podajmy, że najliczniej stawili się na starcie zawodnicy i zawodniczki w przedziale wiekowym 8 – 9 lat (17).

Nie wręczono Pucharu Przechodniego, bowiem żadna z drużyn nie wystawiła kompletnej ekipy, składającej się z trzech mężczyzn i trzech kobiet (chodzi o kategorie nad 16 lat). Szkoda, że zdecydowana większość naszych podstawówek tradycyjnie nie stawia się na starcie tej

sympatycznej i przyjaznej imprezy. Podziękowania należą się paniom z miejscowego Klubu Kobiet za przygotowanie posiłków, sędziom na czele z Władysławem Żyłą, czeskosieczyńskiemu ratuszowi za pomoc finansową oraz dr. Eugeniuszowi Delongowi za wieloletnie wspomaganie tej imprezy w postaci fundowania nagród, które wzboğaciło także MK PZKO Mistrzowie.

DANIEL KADŁUBIEC

Děti ilustrovaly pohádkovou knížku

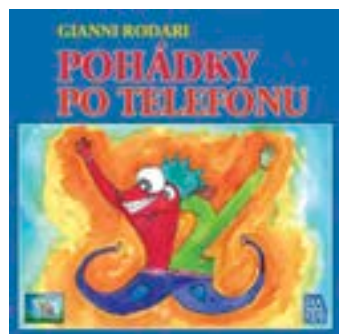
Krásnou knížku roztomilých kratičkých pohádek Gianni Rodariho doplněnou dětskými ilustracemi před nedávnem vydala obecně prospěšná společnost Celé Česko čte dětem.

Každá pohádka má svůj vlastní dětský obrázek, který zvítězil v celostátní soutěži. Mezi malými ilustrátory jsou také tři z Českého Těšína – Michaela Smilovská a Jolana Filipová (obě z DDM) a Karolína Utíkal (ZUŠ Pavla Kalety).

Gianni Rodari – Pohádky po telefonu

Dílko, které dokáže přetnout věčnou mantru zaměstnaných rodičů o trvalém nedostatku času. Například to, aby si ho našli pro své ratolesti a sešli se s nimi nad večerní pohádkou. Rodiče, kterým na dětech a jejich vztahu s nimi záleží, by tuto knihu rozhodně měli mít na poličce. Ať už bude ležet v dětském pokojíčku u postele, v ložnici nebo v kufru při služební cestě.

Jak sám název napovídá, italského tatínka, který pohádky vypráví,

dělí od jeho dcerky mnoho kilometrů. Tatínek má náročnou práci obchodního cestujícího. Přesto se večer co večer scházejí prostřednictvím telefonu a od jednoho k druhému putují pohádkové příběhy. Podotkneme, že v době, kdy Rodari (1920 – 1980) svou knížku psal, byly mobilní telefony také z říše pohádek. A tak tatínek holčičce volává z telefonní budky. Délku pohádky určuje to, kolik má zrovna v kapse mincí.

A nejsou to ledajaké příběhy, které se nesou po drátech. V sedmi desítkách krátkých příběhů se plní nejdřívejší dětské tužby a sny. Nechtěli byste například

slyšet víc o tom, jak na jedné zvláštní planetě děti nemusí chodit do školy, protože veškeré vědění obsahují sladkosti a laskominy? Stačí si na nich jen pochutnat! Právě takové jsou všechny pohádky v knížce. Neotřelé, vtipné, pořouchlé. Jako když mlsáte krabici vynikajících pralinek, z nichž každá překvapí tím, co má uvnitř. Tahle mistrně napsaná knížni

bonboniéra bude zaručeně chutnat dětem i dospělým.

Nakladatelství LIKA KLUB a obecně prospěšná společnost Celé Česko čte dětem společně připravily druhé vydání pozoruhodného dílka. Poprvé u nás vyšlo s velkým úspěchem v 80. letech dvacátého století v nakladatelství Albatros v překladu Hany Benešové a s ilustracemi Ludka Vimra. (IL)

CESTA Z ČOKOLÁDY

Tři bratříčci z Barletty objevili při svých toulkách po kraji podivnou cestu: byla pěkně hladce dlážděná a měla hnědou barvu.

„Co to je?“ řekl první.

„Dřevo to není,“ řekl druhý.

„Uhlí taky ne,“ řekl třetí.

Aby tomu přišli na kloub, všichni tři si klekli na zem a trochu si z té cesty lízli.

Byla z čokolády, věřte mi to nebo ne: bylo to opravdová čokoládová cesta! Bráškové neodolali pokušení a pustili se do ní; nejdříve ochutnali jen kousek, pak další a ještě další, a tolik jim to mlsání zachutnalo, že kvečeru nezby-

la z cesty ani tabulka. Tak – a teď tam nebyla ani čokoláda, ani cesta.

„Kde to jsme?“ zeptal se první.

„V Bari nejsme,“ řekl druhý.

„V Molfettě taky ne,“ řekl třetí.

Nevěděli, co počít. Naštěstí jel kolem právě z pole nějaký vesničan s žebříňákem.

„Zavezu vás domů,“ řekl jim. A zavezl je až do Barletty, přímo před jejich chalupou. Když slézali z žebříňáku, všimli si, že je celý z piškotu. Než bys řekl švec, pustili se do něj a snědli ho na posezení.

Takové štěstí nepotkalo nikdy předtím žádné děti z Barletty, a kdo ví, jestli je ještě někdy potká.

Velký úspěch Těšína v Praze

V říjnu se na Vysoké škole hotelové v Praze uskutečnil jubilejní 15. ročník soutěže „TROPHÉE BOHEMIA SEKT – SOMMELIER ČR“ o nejlepšího juniorského sommeliéra České republiky.

Soutěž vyhlásila a organizovala společnost BOHEMIA SEKT, s.r.o. ve spolupráci s Asociací sommeliérů České republiky a Vysokou školou hotelovou v Praze.

Marek Vondráček, student 4. ročníku Střední školy hotelové, obchodní a polygrafické, oboru hotelnictví, obsadil v těžké konkurenci patnáctky statečných a před velmi náročnou porotou složenou z největších odborníků v oboru velmi pěkně 3. místo v tomto oficiálním mistrovství republiky v kategorii junior. Absolvoval úspěšně složitý teoretický test ze znalostí světového vinařství, zvládl na výbornou servis šumivého vína a dostal se tímto do úplného finále, kde bojoval ve třech

disciplínách - servisu červeného vína, doporučení vína k jídlu a opravě chybného nápojového lístku.

Marek se stal jedním ze tří nejlepších sommeliérů juniorů v ČR a po-

tvrdil tak vysokou úroveň sommeliérství v naší škole.

TAJÁNA POLÁŠKOVÁ, Střední škola hotelová, obchodní a polygrafická

„Sommeliérství je ve škole dobrovolným kroužkem. Rád se mu věnuji, je to inteligentní odvětví gastronomie, kde je třeba umět nabídnout vhodné kombinace harmonického souladu mezi pokrmy a nápoji. Kromě vína bychom měli také být schopni doporučit vhodnou kávu, sýry a doutníky,“ řekl Vondráček.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Nové metody výuky v ZŠ Pod Zvonek

Moderní doba vyžaduje používání nových a smysluplných vyučovacích metod. Ani naše škola v tomto směru není výjimkou. Otevřeme tedy dveře prvních tříd a nahlédneme dovnitř...

Výuka u nás probíhá v obou budovách školy, a abychom těm nejmenším školákům zajistili maximální komfort a pohodlí, rodiče sami mohli zvolit místo, které je pro ně a pro jejich dítě z hlediska dostupnosti výhodnější. Obě budovy mají k dispozici jídelnu, školní družinu, moderně vybavené tělocvičny a pestrou paletu zájmových kroužků.

V letošním školním roce jsme obohatili výuku žáků prvních ročníků moderními metodami – genetickou metodou čtení a psaní a činnostním učením. Od prvních tříd myslíme nejen na kvalitní vzdělávání dětí, ale i na jejich zdraví. Již od začátku školní docházky se žáci zapojili do projektu Zdravé zuby, Zdravé sezení a Zdravé pískání. Všechny kroky směřují tedy k tomu, abychom na naší škole vychovávali moudré, zdravé a sebevědomé mladé lidi.

Pokud máte zájem naši školu navštívit, jste srdečně zváni na dny otevřených dveří, které se konají vždy první středu v měsíci od 8.00 do 9.45 hodin. Budete tak mít možnost spatřit využívání nových metod v praxi.

JANA HELISOVÁ,

Základní škola Pod Zvonek

Zmagania z ortografią wypełniły aulę

Profesor Bralczyk z jedną ze swoich publikacji poświęconych językowi mediów i reklamy. FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Trzecie już z kolei Wielkie Dyktando dla Zaolzia odbyło się w październiku w auli Gimnazjum, dokąd ściągnęła ponad setka osób z całego Zaolzia, by skorzystać z okazji i sprawdzić się w walce z gąszczem długich zdań i zawilej ortografii. Tytuł Mistrza Ortografii zostaje na Zaolziu, choć w dyktandzie zmagaly się również osoby z Polski. W tym roku autorem był profesor Jerzy Bralczyk, wybitny językoznawca, specjalista w zakresie języka mediów, reklamy i polityki. Niestety, jego wykład zatytułowany „Sztuka komunikowania się, czyli jak mówić, aby nas słuchano” został odwołany, gdyż profesor w wyniku zapalenia gardła całkowicie stracił głos.

(DH)

Slezan ve smršti maďarského guláše a čardáše

V zářijových dnech (13. - 16. 9.) navštívil folklorní soubor Slezan V. ročník Mezinárodního folklorního festivalu v Levicích pod názvem „Takí sme...!“. Festival nabízel bohatá folklorní vystoupení v obcích nitranského regionu včetně hlavního pořadajícího města Levice.

Zahájení festivalu proběhlo v obci Čaka u příležitosti tamního souboru Čakanka. Jako hosty si oslavenci přizvali náš soubor Slezan společně s bulharským souborem Nashentcheta. Večerní vystoupení a ovace diváků přispěly k dobré náladě všech zúčastněných společně s gulášem!

Následující den probíhal v centru celého festivalového dění, ve městě Levice. Nechybělo přijetí u primáto-

ra města, obědové menu guláš a následně účast v průvodu městem, který vyvrcholil Gala programem ve sportovní hale za účasti 18 souborů z Čech, Slovenska, Maďarska a Bulharska. Tančilo se, zpívalo a během večera zněl čardáš v několika provedeních a hudebních úpravách. Známý choreograf a umělecký vedoucí státního folklorního souboru Sluk, Vlado Michalko pořádal workshop pro účastníky festivalu za vydání pomoci seskupení vedoucích slovenských souborů pod názvem Folclormafia.

Během víkendu náš soubor absolvoval řadu vystoupení v okolních obcích u příležitosti tamních jarmarečních slavností. S písněmi a tanci Těšínského Slezska zněl i maďarský čardáš

a pořadatelé akcí v Šahách, Kozárovcích a Železovicích svou pohostinnost projevovali na každém kroku. Naši opět byli pohoštěni gulášem!

Neděle i den rozloučení s festivalem byl zahájen účastí souborů na mši svaté ve Velkých Kozmálovcích. Srdečné přijetí vedením radnice i závěrečný ceremoniál festivalu

„Takí sme...!“ zanechalo u Slezanovců velmi pěkné zážitky. Nechyběl pikantní guláš. Soubor Slezan se líbil a to nás těšilo! Všichni zúčastnění budou jistě vzpomínat na milá setkání, město Levice, maďarský čardáš a velké porce guláše.

ŠÁRKA KLIMOSZOVÁ, DDM Český

Těšín, FOTO | DDM ČESKÝ TĚŠÍN

Bajka nastudovala představení na advent

První premiéra této divadelní sezony v loutkové Bajce Těšínského divadla uvedla loutkové představení na veskrze vánoční téma.

Herci Bajky, režírování Marií Míkovou, v něm přináší jednoduché zpracování známých biblických motivů lidového baroka, točících se kolem stvoření světa, narození Krista, klanění pastýřů a pouti tří mudrců za ním do Betléma.

„Jednotlivé příběhy líčí srozumitelnou formou i pro relativně malé předškolní diváky. Vysvětlují, proč se vlastně slaví narození Páně a jak to všechno kdysi začalo. Představení je plné emocí a boje dobra se zlem. Všechny krátké příběhy mají své skromné napětí a pointu, aby v závěru představení dospěly ke svému vrcholu – potrestání zla ztě-

lesněného osobou Heroda, nalezení Betléma a maličkého budoucího krále v plenkách. Pojdme všichni za hvězdou do Betléma a naladit se na vánoční čas,“ vyzývá malé i velké diváky herec Bajky Jakub Tomoszek.

On i jeho kolegové v předvánoční hodinové hře vodí různé druhy loutek a představení je takzvaně napůl živé. Herci jsou občas vidět a v přípravách se během zkoušek také museli věnovat nácviku hry na jednoduché hudební nástroje, kterými děj doprovázejí. Autorem hudby je Zbigniew Siwek. Scénografi vytvořil Tomáš Volkmer.

Režisérka Marie Míková už v Těšínském divadle režisovala dvě „bajková“ představení, Tajemnou skříň a Broučky. Pracovala například i pro kladenské divadlo Lampion či pražský Minor. A pokud budete mít dojem, že je vám její sympatická tvář

povědomá, možná si vzpomenete, kde jste ji viděli. Hrála totiž ve známé pohádce Jak se budí princezny.

Pokud chcete své ratolesti na představení Pojdme spolu do Betléma přivést, stačí si vybrat, zda jej

chcete vidět česky či v polštině. Bajka totiž své pohádky hraje v obou jazycích. Termíny hledejte na webu Těšínského divadla www.tdivadlo.cz v sekci scéna Bajka – program.

(IL) FOTO | TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

Den stromů, který v České republice připadá na 20. října, slavíme v Českém Těšíně již tradičně po svém. Základní a střední školy a také mateřinky vždy získají od městského úřadu dřeviny, které si mohou vysadit ve svých areálech. Podmínkou je vytvořit pro děti vzdělávací program v oblasti dendrologie. „Letos se přihlásilo do programu 29 škol a školek, které vysadily celkem 40 kusů dřevin, převážně javorů, buků, okrasných třešní, tují, z okrasných keřů jsou to například rododendrony,“ říká referentka městské zeleně Miroslava Szemlová. Na snímku děti z mateřinky v Moskevské ulici vysadily na zahradě dvě azalky.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Jesienne Do-Re-Mi na wesoło

Małe jesienne Do-Re-Mi wypełniło po brzegi dużą salę w KaSS Strzelnica w przedostatni październikowy wtorek. Dwa chóry Trallala i Trallalinka, które pracują przy miejscowej PSP pod batutą dyrygent Brzóska zaprosiły słuchaczy na tradycyjny koncert. Wybór utworów był trafiony więc na sali bawili się zarówno

chórzysci, jak i widzowie. „Postanowiliśmy zapraszać inne dziecięce chóry, bowiem w regionie pracuje ich bardzo dużo, ale faktycznie nawzajem się nie znamy,“ tłumaczyła dyrygent, dlatego pod koniec wieczora wystąpił również Śtyvarów dętsky sbor.

(DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Gymnázium znovu otevírá dveře

Navzdory neustálému přitahování kohoutku toku financí do školství nadále realizujeme tradiční aktivity školy, k nimž mimo jiné patří činnost školního Sportovního klubu, Studentského klubu, národní i mezinárodní projekty, zahraniční vzdělávací pobyty či spolupráce s občanskými sdruženími a dalšími partnery školy. Pokračujeme v modernizaci vybavení a estetizaci vnitřních prostor školy a po likvidaci staré a nevyhovující tělocvičny připravujeme stavbu zbrusu nové. A to všechno nejen proto, aby-

chom poskytli maximální studijní komfort našim stávajícím studentům, ale také nabídli přitažlivou perspektivu i vám, kteří jste rodiči žáků základních škol a přemýšlíte o jejich budoucnosti.

Aby pro vás bylo rozhodování jednodušší, chceme vás k nám pozvat na návštěvu. Plánujeme totiž v letošním školním roce stejně jako loni dva Dny otevřených dveří – ten první už 12. prosince 2012 a druhý 6. února 2013. Těm z vás, kterým se u nás zalíbí, nabídneme opět mož-

nost důkladné přípravy k přijímacím zkouškám, jež budou i letos pro uchazeče o studium na středních školách povinné. Budou to přípravné kurzy z českého jazyka a matematiky, které jsme realizovali poprvé loni, a jak se ukazuje, setkaly se s velmi pozitivním ohlasem. Kurzy ovšem mohou absolvovat potenciální uchazeči nejen o studium u nás, ale i na jiných středních školách – účast na nich nezavazuje k podání přihlášky pouze na naši školu. Kurzy připravíme nejen pro žáky

9. tříd základních škol, ale i pro žáky současných 5. tříd. Budou probíhat v učebnách našeho gymnázia v 10 lekcích (od února do dubna 2013) a povedou je výhradně zkušení učitelé s aprobační pro daný obor – garantem českého jazyka bude Alena Hasáková a garantem matematiky Pavel Hulva. Další podrobnosti se dočtete jednak na webových stránkách našeho gymnázia (www.gmct.cz) a jednak si je můžete vyslechnout osobně během Dnů otevřených dveří.

ALENA HASÁKOVÁ

Na festivalu bodovalo i Těšínské divadlo

Vysokou úroveň nejen pokud jde o soutěžní představení, ale také o inscenace host, měl letošní už 12. Ročník Festivalu divadel Moravy a Slezska, který se na začátku listopadu uskutečnil v Českém Těšíně. Shodla se na tom odborná porota, která posuzovala soutěžní představení.

Za nejlepší inscenaci bylo vyhlášeno představení Tomáše Vůjtky S nadějí i bez ní Komorní scény Aréna v Ostravě. Tato inscenace podle poroty vzrušujícím způsobem promluvila o naší historii 20. století.

Druhé místo patří Těšínskému divadlu a jeho pohybově taneční inscenaci Diagnóza s podtitulem Virus času. V inscenaci se podařilo zobrazit tematický protiklad mezi šedivostí každodenního života

a poetického nadhledu, který zde představuje klaun s tanečnicí. Třetí cena byla udělena herci Divadla Petra Bezruče v Ostravě v inscenaci Na větrné hůrce Tomáši Dastlíkovi za silnou a detailně propracovanou hereckou studii postavy Heathcliffa.

Čtvrté místo putuje také do těšínské loutkové scény Bajka za představení Pojďme všichni do Betléma, a to za práci s loutkou, jazykovou úroveň a poetiku inscenace. Ředitel Těšínského divadla udělil cenu pro začínajícího umělce Janu Kovářovi za roli šaška ve hře Soudné sestry Terry Pratchetta Horáckého divadla Jihlava.

Desetiletá studentská porota pak udělila své ocenění Marku Gejšbergovi ze slovenského Komorného divadla Martin za poutavý a strhující herecký výkon. (RD)

Soubor Těšínského divadla získal za inscenaci Diagnóza na festivalu druhé místo. FOTO | TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

Strážníci zachraňovali manažera

Své podřízené a českotěšínským strážníkům vděčí za záchranu života jeden z mužů řídících místní podnik.

„Půl hodiny po půlnoci 24. října se na služebnu dostavila jedna paní s tím, že obdržela od manažera firmy SMS, že už situaci nezvládá a končí se životem. Řekla, že dotyčný ještě oznámil manželce, že jde někam na most spáchat sebevraždu,“ uvádí referentka MP Lenka Brancová.

Dozorčí o celé záležitosti vyzvolil policii a strážníci začali provádět kontroly mostů a jejich okolí. O chvíli později zaregis-

trovali uprostřed přemostění Ostravské ulice osobu, která se jednou rukou držela zábradlí a ve druhé měla mobilní telefon. Muž se třásl a měl vystrašený výraz, ovšem na dotaz strážníků, zda nepotřebuje pomoc, odvětil, že zde jen odpočívá. Poté začal křičet a chtěl utéci. „Hrozilo nebezpečí, že z výšky asi 15 metrů skočí přes zábradlí mostu na frekventovanou silnici, kde zrovna projížděly kamiony. Strážníkům se ho podařilo chytit a přemístili do svého vozidla,“ dodala Brancová. Po ověření, že se skutečně jedná o muže vyhrožujícího sebevraždou, byl předán lékařům. (DH)

Tak jako každý rok 28. října, tak i letos přes nepřízeň počasí si členové TJ Sokol Český Těšín připomenuli 94. výročí založení ČSR v roce 1918 u památníku na vrcholu hory Godula. Tento byl postaven k 10 výročí založení ČSR. Zde si vyslechli proslov k založení ČSR a zazpívali jsme si několik vlasteneckých písní.

PETR CHALUPA, starosta TJ Sokol

Žije Pavel Kaleta?

Znáte ho? Je z našeho kraje. Mimořádně talentovaný, pracovitý, čestný, slušný a skromný člověk. Umělec, hudební skladatel, zakladatel Smyčcového kvarteta, organizátor, učitel hudby, laureát mnoha vyznamenání. Reprezentoval slezský region i za hranicemi našeho státu.

Narodil se v Třinci 11. 11. 1912. Složil více než 300 hudebních děl. Symfonických, komorních, vokálních, sborových a zpracoval mnoho skladeb nejznámějších autorů pro smyčcový kvartet, v němž sám hrál první housle celých 44 let. Složil hudbu k několika lidovým divadelním hrám. Jeho jméno najdeme v Československém hudebním slovníku a je i v seznamu členů Svazu československých skladatelů.

Vystudoval Pedagogický institut pro učitele hudby v Ostravě, pak studoval na Státní hudební konzervatoři v Praze u profesora Františka Píchy – žáka Josefa Suka, ovšem jeho pražská studia přerušila válka. Vrátil se a pracoval jako úředník v Tříneckých železárnách. Našemu kraji již zůstal věrný, ale hudbu nikdy neopustil. Celý jeho život i dílo je spjato s naším

regionem se všemi jeho zvláštnostmi, odlišnostmi i přednostmi. Jeho díla spojují tradiční formu vážné hudby s osobitými rysy specifického podbeskydského folkloru spjatého s polskou jazykovou oblastí, čímž dosahují neobvyklého vlastního koloritu, zvláště oceňovaného právě posluchači našeho kraje. Zasloužil se o rozvoj hudebního citění a hudební kultury regionu, v němž celý život žil a jemuž věnoval celou svou tvorbu.

A my jsme po něm pojmenovali naši školu. Jsme Základní uměleckou školou Pavla Kalety. Všechny jsme předběhli – jsme první! Stežejní koncerty budou spojeny s jeho 100. výročí narození a na každém z nich zazní něco z jeho tvorby. Přijďte 12. prosince v 17 hodin do Evangelického kostela Na Rozvoji. Jeho skladby si určitě oblíbíte, protože je z nich patrné, že vždy myslel především na své posluchače a přitom nikdy neslevil z umělecké kvality.

Pavel Kaleta zemřel 25. května 1991. Takže nežije? Žije! Žije v odkazu svého díla, v názvu naší školy, v tradici našeho kraje, v srdci těšínského Slezska. Pavel Kaleta žije! (JB)

Svatba od A do Z, tak se jmenovala akce, která se uskutečnila 5. října v KaSS „Střelnice“. Výběr svatebních šatů, cukrářských výrobků, pohostinských služeb, oznámení nebo třeba zapůjčení luxusních vozů pro novomanžele měl inspirovat při přípravě svatebního dne. FOTO | MAREK DŽUPIN

V ČESKÉM TĚŠÍNĚ ŽIJÍ A TRÉNUJE DVOJICE VÝTEČNÝCH SJEZDAŘŮ

Folvarčný a Kufa se řadí mezi českou elitu

Nemnoho obyvatel Českého Těšína ví, co je to sjezd na horských kolech. Málokdo z nich ví, že v Českém Těšíně žijí a trénují jedni z nejlepších sportovců z celé České republiky. Jsou jimi Štěpán Kufa a Petr Folvarčný.

Downhill, jinými slovy sjezd na horském kole, má ve světě čím dál více příznivců. Nejinak je tomu rovněž u nás. Tento extrémně adrenalinový sport však není určen pro všechny milovníky horských kol. Je třeba počítat s tím, že borci, kteří tento sport provozují, nejsou jen vášnivými cyklisty, ale v podstatě špičkovými atlety. Nebojí se rychlosti, dlouhých skoků, skal, kořenů a terénu, který je občas neschůdný i pro pěší turisty.

Mezi takové odvážné borce patří českotěšínská dvojice Štěpán Kufa a Petr Folvarčný, členové těšínského sjezdového týmu Elitebikes Racing Gang. Dvaadvacetiletý Kufa v této sezoně vyhrál ve své kategorii, v závodech Českého i Slovenského poháru, téměř vše, co se dalo. Před začátkem sezony si dal za cíl stát se celkovým vítězem Českého i Slovenského poháru v kategorii Expert. Své ambice naplnil, tudíž v příští sezoně může startovat v závodech mezi nejlepšími v špičkové mužské

Nadějný sjezdař Petr Folvarčný.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU.

kategorii Elite. Vzhledem k tomu, že Štěpán je mladý závodník s velkou chutí vítězit, čeká se od něho spousta skvělých výkonů i výsledků.

Dalším českotěšínským talentem je mladý závodník Petr Folvarčný.

Je mu teprve 13 let, startuje v nejmladší kategorii žáků. V této sezoně poprvé odjezdil všechny závody Českého poháru, v němž ve své věkové kategorii, coby její nejmladší závodník, obsadil krásné třetí místo.

Je zřejmé, že s postupným nabíráním zkušeností i kondice se v příští sezoně podstatně zlepší a dostane se mezi nejlepší taktéž ve Slovenském poháru, kde je konkurence mnohem vyšší. Folvarčného vzorem je zkušenější týmový kolega Kufa. Oba sjezdaři spolu trénují a navzájem se podporují.

Sjezdový tým Elitebikes Racing Gang působí na sjezdové scéně teprve první rok. Z toho důvodu jsou všichni jeho členové s dosaženými výsledky velice spokojeni a pro příští sezonu plánují útok na přední příčky. Jak říkají rideři, na umístění na bedně.

Bližší informace o českotěšínském downhillovém týmu, včetně kontaktů (pro případ, že si budete chtít s týmem zatrénovat nebo se v tomto sportovním odvětví poradit) naleznete na stránkách www.elitebikesracing.eu.

Výsledky v Českém poháru 2012 – kategorie Expert: 1. Štěpán Kufa (Elitebikes Racing Gang Český Těšín) 343, 2. Martin Müller (KL Sport Most) 304, 3. Vladimír Srněnský (Specialized Planet Bike Team) 283.

kategorie žáci: 1. Šimon Mánek (Bikeplac Racing) 250, 2. Vojtěch Roušavý (Mondraker 661 E13 Katmar Team) 220, 3. Petr Folvarčný (Elitebikes Racing Gang Český Těšín) 166.

VLADIMÍR BABČANÍK,
manažer týmu

Porazili Vysokoškoláky i Valachy

Po dvou porážkách si basketbalisté českotěšínského Slavoj připočetli tři utkání s vítězným koncem. Na vlastní palubovce si poradili s béčkem VŠB Ostrava, zvítězili v Novém Jičíně (nad céčkem) a také v Rožnově.

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – NOVÝ JIČÍN „B“ 84:103

Ke třetímu zápasu nastoupili basketbalisté Slavoj se snahou odčinit porážku z minulého utkání v hale Restartu Havířov. Fyzicky lépe připravení hosté však hráli velmi dobře, takže v prvním dějství se skóre zápasu přelávalo na obě strany – mladí basketbalisté Nového Jičína nakonec v poločase vedli 49:41. V druhé půli se už naplno projevila jejich lepší fyzická kondice a nakonec si v poklidu došli pro výrazné vítězství v poměru 103:84.

Třetiny: 21:22, 41:49, 61:73.

Č. TĚŠÍN: M. Ježek 29, Domajer 21, Bosák 15, Fukala 8, Pavlady 5, Valošek 4. Trenér: J. Ježek.

NOVÝ JIČÍN „C“ – SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 66:73

Basketbalisté Slavoj zabrali a po dvou porážkách se radovali z výhry. Na palubovce céčka Nového Jičína jim k úspěchu dopomohlo kolektivní pojetí, soustředěná obrana, výšková převaha a především úspěšná střelba.

Třetiny: 19:14, 31:39, 50:54.

Č. TĚŠÍN: M. Ježek 19, Bosák 14, Kutáč 12, Hadinec 11, Valošek 9, Fukala 4, J. Ježek 4, Pavlady, Makaj. Trenér: J. Ježek.

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – VŠB OSTRAVA „B“ 81:64

V dalším utkání nastoupili basketbalisté Slavoj proti vedoucímu mužstvu tabulky – basketbalistům VŠB Ostrava „B“. Fyzicky „nabušení“ Vysokoškoláci vstoupili do zápasu

agresivně a několika koši z rychlých protiútoků si vytvořili náskok 11:6. Domáci se ale s tímto stavem vyrovnali – přitvrdili, nepustili soupeře pod koš a tím pádem mu nedovolili skórovat. Díky tomu po první třetině otočili stav na 21:18. V druhé čtvrtině Slavoj ještě přitvrdil v obraně a odskočil soupeři na rozdíl 14 bodů. Domáci byli lepší, ve třetí třetině překali nápor soupeře a neustále navyšovali své vedení. Ve čtvrté čtvrtině si zahráli všichni hráči z lavičky a po výborném výkonu Slavoj vyhrál 81:64.

Třetiny: 21:18, 42:28, 65:41.

Č. TĚŠÍN: M. Ježek 18, Domajer 18, Bosák 17, Hadinec 10, Pavlady 8, Kubieň 8, Fukala 2, Valošek, Bálek, J. Ježek.

TJ ROŽNOV POD RADHOŠTĚM – SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 71:88

V dalším zápase zavítal Slavoj na palubovku doposud neznámého týmu Rožnova. Hostující hrá-

či se zpočátku těžce seznamovali s obroučkou a urputnou obranou domácího mančaftu. Své ambice dovést z venkovního utkání plný počet bodů začali naplňovat až po oddechovém čase. Stále se jim však nedařilo podle představ, i když v poločase vedli 35:32. Druhé dějství začali prakticky stejně jako to úvodní a dovolili domácím odskočit do vedení. Po důrazné domluvě trenéra Pavladyho však začali přebírat otěže zápasu do vlastních rukou a nenechali nikoho na pochybách, kdo se stane vítězem. Za bojovnost patří pochvala celému týmu, vyzdvihnout je třeba bodové příspěvky podkošových hráčů Kubiena, M. Ježka a Fukaly. Konečný stav utkání Slavoj Český Těšín x Rožnov pod Radhoštěm – 88:71.

Třetiny: 16:18, 32:35, 54:61.

Č. TĚŠÍN: Kubien 29, M. Ježek 25, Fukala 19, Valošek 8, Bosák 7, Bálek, Smola, Pavlady. **(RED)**

SVĚŘENCI TRENÉRA SMATANY MAJÍ TAKŘKA VYROVNANOU DOMÁCÍ I VENKOVNÍ BILANCI

Fotbalisté si vedou se střídavými úspěchy

Jednou jsou nahoře (častěji), a podruhé zase dole. Fotbalisté Českého Těšína se v závěru podzimu drží v horní polovině tabulky krajského přeboru.

Přehled výsledků:

FRÝDEK-MÍSTEK „B“ – ČESKÝ TĚŠÍN 0:1

Na trávníku vedoucího týmu krajského přeboru se zrodil nečekaný výsledek. Zabelka sice v koncovce dvakrát neuspěl, ale po změně stran Pařenica vybil Mendroka, který přesnou střelou zajistil hostům cenné tři body. Vítěze podržel brankář Klepek.

BRANKA: Mendrok. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Klepek – Kormanec, Šlavka, Przyczko, Byrtus – I. Kantor – Nowak, Pařenica (89. Krasniči), L. Mendrok, Hradečný (83. Rusek) – Zabelka (73. Lojek). Trenér: Smatana.

ČESKÝ TĚŠÍN – DOLNÍ BENEŠOV 1:2

Hosté, kteří v úvodní části hry rozezvučeli tyč, v druhém dějství využili dvou přehmatů domácí defenzivy. Mezitím Pařenica nastřelil břevno a dorážející Byrtus nezaváhal. Vzápětí Kormanec neproměnil gólovku a posléze přišel vítězný gól Dolního Benešova.

BRANKA: O. Byrtus. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Klepek – Kormanec, Rusek, Rac, O. Byrtus – I. Kantor, Pařenica, Mendrok (71. Šlavka), Hradečný – Zabelka (46. Nowak), Przyczko. Trenér: Smatana.

DĚTMAROVICE – ČESKÝ TĚŠÍN 2:0

Hosté hrající bez několika hráčů základní sestavy byli po celé utkání horším týmem. Úvodní šance Dětmarovic ještě přestáli, ale před pauzou inkasovali z penalty. Na začátku druhé půle domácí přidali po rohovém kopu druhý gól. Nejsvětlejším okamžikem poražených byla Byrtusova střela z trestného kopu do břevna.

POLOČAS: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Klepek – Kormanec, Rusek, Rac, O. Byrtus – I. Kantor (25. Bolek) – Nowak, Pařenica, Hradečný – Zabelka (80. Probosz), Przyczko. Trenér: Smatana.

ČESKÝ TĚŠÍN – SLAVKOV 3:1

Kdo dorazil do hlediště po čtvrt hodině, přišel o dvě branky domácích, hrajících s ohromnou chutí. Ve 3. min. vyrazili na zteč, míč putoval

Fotbalový Český Těšín v letní přestávce omladil svůj kádr.

FOTO | MARIAN KIEDRŇ

přes Hradečného k Nowakovi a ten skóroval. V 10. min. se oba aktéři prohodili a po báječném lobu Hradečného byli Těšíňští už o dva kroky napřed. Ve druhém poločase však trochu polevili. Slavkov se dostal do hry díky pokutovému kopu nařízenému za hraní rukou. Ve vyrovnání mu jistým zákrokem zabránil gólman Klepek. Dvě minuty před koncem Šlavka nabídl míč Przyczkovi a ten přízemní střelou k tyči zpečetil výhru svých barev. „První poločas jsme odehráli výborně, ve druhém dějství jsme nepochopitelně polevili,“ uznal kouč vítězů Pavel Smatana.

BRANKY: Nowak, Hradečný, Przyczko. Poločas: 2:0.

Č. TĚŠÍN: Klepek – Bolek, Rusek, Rac, O. Byrtus – I. Kantor – Nowak (71. Šlavka), Pařenica (62. Zabelka), Hradečný – Mendrok, Przyczko (89. Lojek). Trenér: Smatana.

PETŘKOVICE – ČESKÝ TĚŠÍN 1:2

První dvě příležitosti gólem neskonzil, hostující Kantor nasměroval centr Pařenici hlavu vedle a domácí rozezvučeli tyč. Zanedlouho se už stav změnil, hostující obrana nepokryla útočníka, ten si udělal prostor a skóroval. Vedení Petřkovickým nevydrželo ani do poločasu, Kantor předložil míč Zabelkovi a ten střelou po zemi z několika metrů vyrovnal. Po změně stran se na

těžkém terénu překvapivě více prosazovali kombinačně zaměřeni hosté. Vítězství na jejich stranu strhnul Nowak, jenž těžil ze souhry Kantora se Zabelkou. Petřkovice prohru neodvrátily, hostující obrana si s nakopávanými míči hravě poradila. Šance ke zvýšení náskoku nevyužili Zabelka, Pařenica a Lojek.

BRANKY: Zabelka, Nowak. Poločas: 1:1.

Č. TĚŠÍN: Klepek – Bolek (88. Krasniči), Rusek, Rac, Byrtus – I. Kantor – Kormanec, L. Mendrok, Pařenica, Nowak – Zabelka (75. Lojek). Trenér: Smatana.

ČESKÝ TĚŠÍN – VÍTKOVICE 0:2

Nekompletní Český Těšín (bez Byrtuse, Šlavky a Kormanec) domácí derniéru nezvládl. V první části střetnutí přinesla nejvíce vzruchu

křídelní akce zakončená přesnou přihrávkou, po níž si před bránou překáželi Nowak s Lojkem. Výsledkem stoprocentní loženky byl slabý a navíc nepřesný pokus. Pohybliví Ostravané, kteří byli po celý zápas aktivnějším mužstvem, se radovali dvacet minut před koncem, kdy si domácí defenziva neradila s centrem a umístěnou hlavičkou. Trenér Smatana poslal na hrot urostlé stopery Przyczka s Racem, jenomže po hlavičce prvního z nich Vítkovické podržel gólman. Hned poté přišel rychlý protiútok a pojišťující branka hostů.

POLOČAS: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Klepek – Bolek, Przyczko, Rac, Rusek – I. Kantor – Nowak, Mendrok, Pařenica, Hradečný – Lojek (56. Zabelka). Trenér: Smatana. (BA)

Od nové sezony českotěšínské fotbalisty vede trenér Pavel Smatana (vlevo).

FOTO | MARIAN KIEDRŇ

TRENÉRKA BAJTKOVÁ, BÝVALÁ LIGOVÁ BRANKÁŘKA, MUSELA ZNOVU MEZI TYČE

Fotbalistky přerušily sérii proher

Třetiligové fotbalistky FC IRP Český Těšín si v závěru podzimu prošly malou krizí. Prohrály třikrát za sebou, přičemž ani jednou neskórovaly. Reputaci si napravily výhrou nad Studénkou.

ŠTRAMBERK – ČESKÝ TĚŠÍN 2:2

Dordová zahrála rohový kop a Švehlíková vsílila hlavou první gól. Po obrátce fotbalistky Štramberku skóre otočily, ale v nastaveném čase Borová střelou do růžku zajistila hostujícím hráčkám premiérový bod z horké domácí půdy.

BRANKY: Švehlíková, Borová. Poločas: 0:1.

Č. TĚŠÍN: Putnocká – Kurková, Švehlíková, Špalková – Vítková (64. Kohutková), Brantálová – Borová, Dordová, Skočková (84. D. Žigová), Brzezínová – Lepíková. Trenérka: Bajtková.

ČESKÝ TĚŠÍN – VEŘOVICE 2:0

Fotbalistky Českého Těšína dovedla ke třem bodům Dordová. V prvním dějství přesně hlavičkovala po centru Brantálové a ve druhém zaskočila gólmanku střelou zpoza velkého čtverce. Domácí hráčky podržela brankářka Putnocká.

BRANKY: Dordová 2. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Putnocká – Kurková, Ž. Hrabcová, Špalková – Kohutková, Švehlíková – Borová (78. D. Žigová), Brantálová (58. Vítková), Dordová, Brzezínová – Lepíková (87. S. Žigová). Trenérka: Bajtková.

LUBINA – Č. TĚŠÍN 3:0

Fotbalistky Českého Těšína nezachytily začátek obou poločasů, po dvou zbytečných kiksech v obraně

Fotbalistky Českého Těšína ve třech po sobě jdoucích zápasech nevstřelily gól.

FOTO | MARIAN KIEDROŇ

inkasovaly dva góly (druhý byl z penalty). V obou případech zareagovaly otevřením hry, jenomže ke snížení se nedopracovaly a v závěru po rohu a dorážce dostaly třetí branku.

POLOČAS: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Putnocká – Špalková, Kurková, Švehlíková (82. Kohutková), Ž. Hrabcová – Brzezínová, Brantálová, Dordová, Vítková (53. Marchewka), Borová – Lepíková (71. D. Žigová).

ČESKÝ TĚŠÍN – BRUŠPERK 0:4

Svěřenyně trenérky Bajtkové, kterou neúčast gólmanky Putnocké přinutila nasadit brankářské rukavice, v duelu s Brušperkem doslova vybuchly. Nejlepší pasáž měly v úvodu druhého dějství, ale z platonické převahy vzešla jen jedna střela z trestného kopu. Po zbytek utkání na hřišti vládly jejich protivnice. „Holky mi příliš nepomohly,

v bráně jsem se cítila bezmocná. Připadala jsem si, jako kdyby naše hráčky zůstaly doma,“ poušmála se trpce trenérka poražených Sylva Bajtková a dodala: „Faktem je, že soupeř měl v sestavě pět bývalých hráček Baníku. Jenomže zatímco on hrát chtěl, my ne. Náš výkon byl tragický.“

POLOČAS: 0:2.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – Ž. Hrabcová, Kohutková, Špalková – Brzezínová, Brantálová (75. Kurková), Dordová, Skočková (87. S. Žigová), Borová (58. Marchewka) – Lepíková, D. Žigová. Trenérka: Bajtková.

VÍTKOVICE – ČESKÝ TĚŠÍN 2:0

Ostravanky rozhodly o svém vítězství v prvním poločase. Poté, co stoperka Kurková ve výskoku zasáhla míč rukou, bezpečně proměnily pokutový kop a o několik minut později skórovaly po rychlém, efekt-

ně zakončeném, protiútku. Fotbalistky Českého Těšína mohla vrátit do hry penalta nařízená po faulu na Lepíkovou, ale exekutorka Brantálová přestřelila bránu. Po změně stran si hostující hráčky vynutily územní převahu, ale v koncovce se neprosadily. „Neproměněná penalta byla klíčovým okamžikem. Prohrály jsme už potřetí v řadě, na holkách je to znát. Ženská psychika je křehká,“ posteskla si hrající trenérka Českého Těšína Sylva Bajtková.

Poločas: 2:0.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – Ž. Hrabcová, Kurková, Kohutková, Špalková – Borová (75. Marchewka), Skočková, Brantálová, Dordová, Brzezínová – Lepíková. Trenérka: Bajtková.

ČESKÝ TĚŠÍN – STUDÉNKA 3:0

V závěrečném domácím vystoupení si fotbalistky Českého Těšína zlepšily náladu po posledních špatných výsledcích. V prvním dějství se mohla dvakrát trefit Lepíková, ale nejprve nastřelila brankářku a pak minula její svatyni. Ve druhém dějství přihrála S. Žigové, která si zaběhla za obranu a na vybihajícím gólmanku vyzrála zdařilým lobem. Chvilí nato se dočkala i Lepíková, kdy obšťelením brankářky zúročila povedenou spolupráci Brantálové a Žigové. Autorka branky utrpěla zlomeninu lýtkové kosti, svému družstvu bude delší dobu chybět.

BRANKY: S. Žigová, Lepíková, Szlauserová. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Putnocká – Ž. Hrabcová, Vítková, Kurková, Špalková (72. S. Žigová) – Borová (78. Szlauserová), Dordová (46. Brantálová), Skočková, Marchewka – Lepíková (66. Kohutková), D. Žigová. Trenérka: Bajtková. (BA)

Florbalistům se prozatím daří

V úvodu září, souběžně se začátkem školního roku, se rozběhly florbalové soutěže.

Florbalový klub FBC DDM Český Těšín v nich má, stejně jako v předešlé sezoně, hned šest zástupců (muži, junioři, dorost, starší žáci, mladší žáci a elévi). Florbal, rych-

le se rozvíjející sport, získává mezi mládeží v Českém Těšíně čím dál větší oblibu. Svědčí o ní velký počet těch nejmenších dětí, jež pravidelně navštěvují tréninky florbalové přípravy, která se však prozatím ligové soutěže neúčastní. V dosavadním průběhu sezony si nejlépe vedou týmy mužů a dorostenců,

kteří prozatím nepoznaly pachutí porážky a oba vévodí pořadí svých soutěží. Klub FBC DDM Český Těšín upozorňuje všechny malé nadšence z řad florbalistů, že neustále přibírá nové hráče do všech věkových kategorií. Blíží informace můžete nalézt na webových stránkách klubu www.fbceskytesin.cz.

FBC DDM Český Těšín (muži) – MS liga mužů (1. místo), FBC DDM SK Gymnázia Český Těšín – 2. liga dorostenců (1. místo).

RADOMÍR PISZCZUR,

trenér družstva starších žáků
Činnost florbalového klubu je
finančně podporována městem
Český Těšín.

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Vydává: Město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO 00297437 | Šéfredaktorka: Mgr. Dorota Havlíková

Redakční rada: Ing. Vít Slováček, Mgr. Stanislav Folwarczny, Petr Procházka | Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce: czernekova@tesin.cz | Grafická úprava: David Stypka | Tisk: Finidr, s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. | Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamace roznošené Těšínských listů do schránek: 606 688 612. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

PROGRAM KINA CENTRAL

PROSINEC 2012

30.11. – 2. 12. • pá, ne
• 17:00 a 19:00 hod.

TWILIGHT SÁGA: ROZBŘESK – 2. část

Závěrečná část světoznámé upířské ságy nás naposledy zavede do světa, kde upíři a vlkodlaci bojují nejen o svou lásku, ale i o vlastní životy.

Novorozená upírka Bella a její manžel Edward mohou být konečně navždy spolu a šťastní, ale příchod jejich pozoruhodné dcery Renesmee uvede do pohybu nebezpečný řetězec událostí, které pro ně mohou skončit katastrofou.

Dobrodružný/Drama/Fantasy/Romantický, USA, 2012, 115 min, mládeži přístupný, vstupné 65 Kč

27. – 28. 12. • čt, pá • 17:00 hod.

MADAGASKAR 3

Aby se dostali domů, byli ochotní hodně riskovat. Například letěli v letadle řízeném tučňáky. Přesto hrdinové Madagaskaru dosud do pelíšků v newyorské zoo nedorazili. Dobrá zpráva je, že díky fenomenálnímu úspěchu předchozích dílů dostali v kiněch třetí pokus, ovšem zda to tentokrát vyjde, zůstává ve hvězdách.

Režie: Eric Darnell, Tom McGrath • V českém znění: Filip Blažek, Miroslava Pleštilová, Filip Švarc, Václav Vydra, Zbyšek Pantůček ...

Animovaný/Komedie, USA, 2012, 92 min., české znění, vstupné 65 Kč

27. – 28. 12. • čt, pá • 19:00 hod.

MUŽI V ČERNÉM 3

Ve filmu Muži v černém 3 jsou známí agenti J (Will Smith) a K (Tommy Lee Jones) zpět... A opět včas.

Režie: Barry Sonnenfeld • Hrají: Will Smith, Josh Brolin, Tommy Lee Jones...

Akční/Sci-Fi/Komedie, USA, 2012, 104 min., české znění, mládeži přístupný, vstupné 75 Kč

29. – 30. 12. • so, ne • 17:00 hod.

POLÁRNÍ EXPRES

Polární expres vypráví příběh chlapce, který stále věří v Santa Clause, i přesto, že si z něj jeho cyničtí a „vyspělejší“ kamarádi utahují a dělají legraci. Chlapcova víra je odměněna na Štědrý den, když před jeho dům dorazí parní vlak řízený Tomem Hanksem a odváží jej i jeho nevěřící přátele na cestu na Severní pól.

Režie: Robert Zemeckis
Animovaný/Rodinný, USA, 2004, 100 min., vstupné 30 Kč

29. – 30. 12. • so, ne • 19:00 hod.

ŠTASTNÝ NOVÝ ROK

Režisér Garry Marshall a hvězdné obsazení filmu se předvedou v romantické komedii „Šťastný Nový rok“. Film oslavuje lásku, naději, odpuštění, druhé šance a nové začátky v příbězích párů i singlů, jež se vzájemně proplétají a odehrávají se uprostřed pulzujícího New Yorku plného nadějí během nejkouzelnějšího večera roku.

Režie: Garry Marshall • Hrají: Jessica Biel, Jon Bon Jovi, Ashton Kutcher, Seth Meyers, Sarah Jessica Parker, Michelle Pfeiffer ...

Romantický/Komedie, USA, 2011, 118 min., české znění, mládeži přístupný, vstupné 60 Kč

14.12.2012 * Jazklub
na Střelnici * 20:00

Jazzová vilijovka

Jazzoví hudebníci a fan-dové jazzu se shodují, že ten nejlepší jazz se hraje v jazzových klubech. Je to zvláštní, typická atmosféra různých sklípků, sklepů a hospůdek, kde se jazz hraje opravdu „živě“ a právě takovou atmosféru vytvoří na Jazzové vilijovce páni muzikanti z Českého Těšína ve Formaci Jazz Q, čímž tradičně zakončí koncertní sezónu 2012 v Jazklubu na Střelnici. Po koncertě následuje jam session.

Vstupné 50 Kč, muzikanti s nástroji zdarma :-)

ČITÁRNA A KAVÁRNA AVION|NOIVA

Program na prosinec 2012

Sobota 1. 12. od 16 do 18 hod. MIKULÁŠSKÁ JAZZOVÁ NADÍLKA VYSTOUPÍ JAZZKÝ TĚŠÍN

Tento hudební salon finančně podporuje Kosmetika Eva Foberová
Pořádá MěK Český Těšín, vstupné 50 Kč,
zvýhodněné vstupné pro členy klubu
AKROPOL 25 Kč

Pátek 7. 12. v 17 hod. LITERÁRNÍ SALON BARBORA BARONOVÁ, DITA PEPE SLEČNY

Čtení ze stylizovaného literárního a fotografického dokumentu *Slečny*, který mapuje prostřednictvím osmi otevřených výpovědí fenomén neprovdaných žen v Československu a v Česku od 20. let 20. století do současnosti.

**BEATA BOCEK
JA TUTAJ MIESZKAM**
Písně z debutového CD
těšínsko-rožnovské písničkářky,
která od začátku do konce hraje samu sebe.
Pořádá MěK Český Těšín, vstupné 50 Kč

Čtvrtek 13. 12. v 16 hod. ADVENT S MANŽELI POLÁŠKOVÝMI

Pořádá Klub přátel výtvarného umění,
vstupné 25 Kč,
pro členy KPVU vstup zdarma

**Pátek 14. 12. v 17 hod.
HUDEBNÍ SALON
HARFOVÝ ADVENT V AVIONU
RECITÁL EWY JAŠLAR-WALICKÉ**
Pořádá MěK Český Těšín, vstupné 70 Kč,
zvýhodněné vstupné pro členy klubu
AKROPOL 50 Kč

**Úterý 18. 12. od 15.15 hod.
KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ**
Pořádá Základní umělecká škola
Pavla Kalety

**Čtvrtek 20. 12. v 16 hod.
VÁNOČNÍ KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ**
Pořádá Základní umělecká škola
Pavla Kalety

**Pátek 21. 12. v 17 hod.
VERNISÁŽ VÝSTAVY FOTOGRAFIÍ
RECITÁL NOEMI BOCEK**
Pořádá Zaolziańskie Towarzystwo
Fotograficzne a MěK Český Těšín

Vzhledem k omezenému počtu míst prosíme,
rezervujte si vstupenky v časovém předstihu

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

čitárna a kavárna Avion|Noiva, tel. 558 711 961
noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

23. ledna 2013 v 18:00 hod.
Kulturní a společenské středisko „Střelnice“
Český Těšín

Vstupné na místě: 280 Kč
Předprodej: 230 Kč od 1.10.2012, KaSS „Střelnice“

Jiřího Myrona v Ostravě

Ryuichi Sakamoto

balet

POSLEDNÍ SAMURAJ

Odjezd v neděli 2. prosince 2012 ve 14.00 hod.
ze stanoviště ČSAD v Českém Těšíně

Předprodej od 1.10.2012 v pokladně KaSS „Střelnice“
Český Těšín.
Vstupné: 220 Kč

KULTURNÍ A SPOL. STŘEDISKO „STŘELNICE“ ČESKÝ TĚŠÍN POŘÁDÁ

J. J. Ryba Česká mše vánoční

14. 12. 2012 V 19.00 HODIN
EVANGELICKÝ KOSTEL NA ROZVOJI
ČESKÝ TĚŠÍN

ÚČINKUJÍ:

ORCHESTR OPERY NÁRODNÍHO
DIVADLA MORAVSKOSLEZSKÉHO
OSTRAVA
A
PĚVECKÉ SDRUŽENÍ SLEZAN
ČESKÝ TĚŠÍN

VSTUPNÉ: 100 Kč

Upír Nosferatu

8.12.2012 v 19:00 hod.
KINO CENTRAL, ČESKÝ TĚŠÍN
Horor, Německo, 70 min.,
vstupné 50 Kč

„Nikdo neuteče svému osudu“, takto je přivítán lehkovážný mladík na dobrodružné cestě do nitra Transylvánie, kde sídlí podivný hrabě Orlok. Vydává se na nebezpečnou výpravu, po které už není nic, jako dřív. Přiveze si nejen symbolické stigma upírových obětí, ale také dozná zasněžení do tajemství života. Klasika hororového žánru.

Původní němý film z roku 1922 s živou hudbou!!! ODNÁHA + A. Štecová.

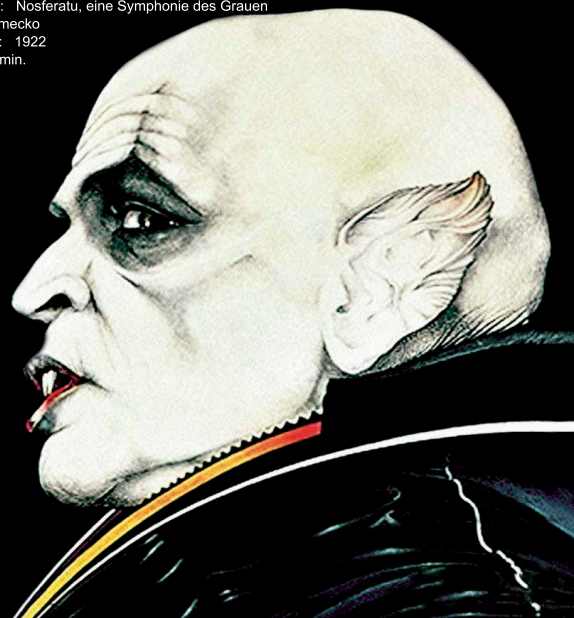
Složení: kytara, housle, klavír, basa, bicí.

Orig. název: Nosferatu, eine Symphonie des Grauen

Země: Německo

Rok výroby: 1922

Delka: 70 min.

Adventní a vánoční výstava floristky Blanky Zapletalové

28.11.2012 - 01.12.2012

Středa - pátek 9.00 - 20.00 hod.
sobota 9.00 - 14.00 hod.

Prodejní výstava v KaSS "Střelnice"
Český Těšín.

www.kassct.cz

Kulturní a spol. středisko „Střelnice“ Český Těšín

UVAŽUJ LOGICKY

DESKOVÉ HRY

každé úterý 17:00 - 19:00 hod.
Kulturní a spol. středisko „Střelnice“ Český Těšín

Deskové hry mají řadu výhod. Především boří bariéry. Záleží pouze na logickém myšlení a schopnostech kombinovat a předvídat. Deskovky rozvíjejí komunikativní schopnosti, prostorovou představivost, slovní zásobu. Využívají se k výuce cizích jazyků, strategie, logiky. Mnohé hry podporují procvičování početních operací i finanční gramotnost. Rozhodně se dá říct, že deskovky jsou velmi dobrým prostředkem k rozvoji dětí a mladých lidí.

Aktuální věková kategorie v kroužku u nás je 8 - 12 let.

NOTRE DAME od 10 let, 3-5 hráčů

FRESCO od 10 let, 2-4 hráči

CAFÉ INTERNATIONAL

od 10 let, 2-4 hráči

7 DIVŮ SVĚTA od 10 let, 3-7 hráčů

K2 od 10 let, 1-5 hráčů

TAKENOKO od 8 let, 2-4 hráči

KELTIS od 8 let, 2-4 hráči

BOHNANZA od 10 let, 2-5 hráčů

Bližší informace p. Radek Polák 774 562 345
a na www.kassct.cz

SLEZSKÁ REALITNÍ KANCELÁŘ

Nádražní 41/5, 737 01 Český Těšín, tel.: 558 711 260, 777 860 853, 775 224 290

e-mail: slrk@volny.cz • www.slezska-realitni.cz

1 2 860 000,- Kč RD 5+1-zahrada 1660m² ČT - Mosty, garáž	2 1 245 000,- Kč Osvl. 3+1, balkon 107m², ČT - Nádražní	3 785 000,- Kč Chata Č.T. Rakovec se zahradou 1546m²	4 zahrada 1260m² 2 660 000,- Kč Novostavba 3+1 ČT - Horní Žukov	5 1 150 000,- Kč Osvl. 2,5+1 ČT - Mánesova ul.	6 zahrada 1333m² 2 260 000,- Kč RD 4+1, garáž, HB Ropice
7 9 133,- Kč/měs. Osvl. 3+1, pronájem ČT - Sokola Tůmy, 135m²	8 760 000,- Kč Osvl. 2+1 ČT - Frýdecká	9 655 000,- Kč Osvl. 2+1 Třinec Lištná, Habrová	10 770 000,- Kč Osvl. 2+1, 2balkóny 74m² ČT - Bezručova	11 1 270 000,- Kč RD ČT Dolní Žukov zahrada 1509m²	12 350 000,- Kč Dr. 3+1 s lodžii ČT, Čáslavská
13 2 050 000,- Kč RD 3+kk Český Těšín zahrada 1413m²	14 566 000,- Kč Stav.parc. Mistřovice op.zah. 3579m² s el.	15 1 120 000,- Kč Osvl. 2+1 ČT Dukelská, po rekonstrukci	16 1 140 000,- Kč Osvl.2+kk, 61m² s lodžii Bezručova, po rekonstr.	17 260 000,- Kč Dr. 0+1 ČT - Kysucká	18 zahrada 1642m² 2 350 000,- Kč RD s 2 byty, 2 garáže Mistřovice, HB

Hypoteční banka
OBCHODNÍ ZASTOUPENÍ

Raiffeisen
STAVEBNÍ SPOŘITELNA
OBCHODNÍ ZASTOUPENÍ

• VYŘÍDÍME VÁM VÝHODNÝ ÚVĚR!

• PRO PRODÁVAJÍCÍ SLUŽBY ZDARMA!

SPOŘENÍ • ÚVĚRY PRO FYZICKÉ I PRÁVNICKÉ OSOBY • HYPOTÉKY

Pozvánka

Město Český Těšín
a Kulturní a společenské středisko "Střelnice"

Vás srdečně zvou na

IV. Městský ples na Střelnici

v sobotu 19. ledna 2013

v prostorách Kulturního a společenského střediska
"Střelnice".

Slavnostní zahájení v 19.00 hodin

Vstupné: 500 Kč
Prodej vstupenek od 19. 11. 2012
v Kulturním a společenském středisku "Střelnice"

K VÝHODÁM JEDNODUŠE

Navštivte poradenské místo
Sokolská třída 23, Ostrava - centrum (nad restaurací Rusticana)

VÝHODY ZLATÉHO ÚČTU:

- > OKAMŽITÝ PŘÍSTUP K ÚSPORÁM
- > BEZ POPLATKŮ ZA ZŘÍZENÍ, VEDENÍ ČI ZRUŠENÍ ÚČTU
- > GARANCE FIXNÍ ÚROKOVÉ SAZBY **1% ROČNĚ**
- > 100 % POJIŠTĚNÍ VKLADU DO VÝŠE 100 000 EUR

Pro více informací kontaktujte:

Sylva Týnová
Tel.: 724 781 062
stynova@obchod.rsts.cz

Gabriela Chojková
Tel.: 736 761 812
gchojkova@obchod.rsts.cz

S VÝHODNÍM
ÚROKEM Z VKLADU
2,2% p.a.
NA SPORČÍM
ZLATÉM ÚČTU

Raiffeisen
STAVEBNÍ SPOŘITELNA

UŠNÍ- NOSNÍ- KRČNÍ /ORL/ AMBULANCE

MUDr. Lenka Bardoňová

ambulance ČESKÝ TĚŠÍN
a ambulance KARVINÁ

VÁM NABÍZÍ:

APLIKACI NÁUŠNIC NASTŘELENÍM I KLASICKOU APLIKACI VPICHEM KANYLOU.

- Špičkový švýcarský aplikátor
- Aplikace rychle, bezbolestně
- Velká škála barev, tvaru a velikosti náušnic
- Atraktivní cena, včetně náušnic

- Ušní nosní krční ambulance pro dospělé a děti.
- Komplexní ORL léčebně preventivní péče.
- Vyšetření sluchu, endoskopie.
- Vstupy, výstupy, prevence pro firmy i jednotlivce.
- Vyšetření na vlastní žádost.

ORL ambulance Český Těšín
ordinační hodiny:
Po: 7.00 - 16.00
Út: 7.00 - 15.00
St: 7.00 - 16.00
Čt: 7.00 - 15.00
Pá: 7.00 - 13.00

ORL ambulance Karviná
ordinační hodiny:
Po: 7.00 - 16.00
Út: 7.00 - 15.00
St: 7.00 - 16.00
Čt: 7.00 - 15.00
Pá: 7.00 - 13.00

Poliklinika Český Těšín
Komenského sady 1,
737 01 Český Těšín
tel.: 558 712 242, mob.: 603 282 834

Karvinská hornická nemocnice
Zakladatelská 975,
735 06 Karviná
tel.: 596 380 638, mob.: 603 282 834

www.medicentrummorava.cz

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)
- Stavební dozor - ochráni Vaši investici

ÚSPORY TEPLA

- Energetické průkazy, hodnocení a výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

EMTEST spol. s r.o.
www.emtest.eu
558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
Kancelář: Dvořákova 2, 737 01 Český Těšín
e-mail: emtest@emtest.eu

**Vydělávejte
jednoduše
s námi!**

Hledáte vlastní
podnikání?

Chcete stabilní
zdroj příjmů?

Co nabízíme:

- ✓ Týdenní výplatu provizí v hotovosti
- ✓ Podnikání v okolí vašeho bydliště
- ✓ Vlastní plánování časového rozvrhu
- ✓ Spolupráci se stabilní mezinárodní společností

Co požadujeme:

- ✓ Středoškolské vzdělání nebo 3 roky praxe v oboru
- ✓ Životní zkušenosti a znalost lidské povahy
- ✓ Časovou flexibilitu, spolehlivost a komunikativnost

Kontaktujte nás:
844 744 644
oz@provident.cz

PROVIDENT
www.providentoz.cz

Počet míst omezen!

TANČÍRNA Dance & Jazz AVION

Vstupné:

- ♦ pár 80 Kč
- ♦ solo 60 Kč

čítárna a kavárna
Avion|Noiva

Těšte se na jaro 2013

Rezervace:

tel. 558 711 961,

noiva@noiva-tesin.cz

